

Universitetet
i Stavanger

FAKULTET FOR UTDANNINGSVITENSKAP OG HUMANIORA

MASTEROPPGAVE

Studieprogram:

Lektorutdanning for trinn 8–13
Masteroppgave i lesevitenskap

Vårsemesteret, 2020

Åpen

Forfatter: Ine Bethuelsen

.....
(signatur forfatter)

Veileder: Klaus Johan Myrvoll

Fra blogg til bok
En sammenlignende analyse av bloggtekster og bøker skrevet av Sophie Elise Isachsen

From blog to book
A comparative analysis of blog texts and books written by Sophie Elise Isachsen

Emneord: Blogg, bloggbok, selvbiografi,
selvfremstilling, Sophie Elise Isachsen

Sidetall: 88 (eksklusive figurer)

Stavanger, 11. mai 2020

Fra blogg til bok

En sammenlignende analyse av bloggtekster og bøker
skrevet av Sophie Elise Isachsen

Sammendrag

De siste årene har vi sett en tydelig utvikling hvor flere bloggere har fått publisert bøker. Bare i løpet av 2017 og 2018 gav åtte bloggere og ”influencere” ut bøker på norske forlag. Sophie Elise Isachsen, mest kjent for den nå avsluttede bloggen sin, har gitt ut to selvbiografiske blogg bøker. Hun debuterte med *Forbilde* i 2016, og to år senere ble *Elsk meg* utgitt (2018). Isachsen skriver om seg selv og sine følelser og opplevelser. Den første boken skildrer hennes utvikling fra å være ensom og usikker til å bli en kjent toppblogger, mens den andre boken tar for seg den sterke avhengigheten og usikkerheten som oppstår når hun blir forelsket i en eldre mann.

I denne masteroppgaven er jeg opptatt av å undersøke hva som skjer når Isachsen flytter skriveprosessen sin fra bloggen og over til bøkene, og problemstillingen lyder som følger: Hva skjer i overgangen fra blogg til bok? For å besvare problemstillingen fokuserer jeg på sjangrene, selvframstillingen og språket. De samme tre begrepene danner også det teoretiske bakteppet for oppgaven, hvor jeg presenterer bloggen og selvbiografien i et sjangerperspektiv, teori om selvframstilling og identitetskonstruksjon og forskjellen mellom talespråk og skriftspråk, med særlig fokus på det digitale språket. Metoden for oppgaven baserer seg på en sammenlignende analyse av bloggtekster og bøkene.

Resultatene viser at det er flere ting som er felles for bloggen og bøkene. For det første har sjangrene flere likhetstrekk, blant annet at begge handler om Isachsen, er fortalt gjennom en jeg-forteller og foregir å representere virkeligheten. For det andre er flere av bøkens tema også gjenkjennelige fra bloggen. Det som skiller sjangrene fra hverandre, er at rollen som ”venninne” og selger og det kommersielle aspektet forsvinner i overgangen. I tillegg forsvinner muligheten for kommunikasjon mellom deltakerne. Strukturen er også ulik; bloggen er kumulativ og seriell, mens bøkene er organisert som lineære, sammenhengene fortellinger. Begge sjangrene åpner opp for selvframstilling og identitetskonstruksjon. I overgangen fra blogg til bok forsvinner det hverdagslige preget og framstillingen av et ”perfekt” liv. På bloggen bærer både det visuelle og det tekstlige preg av at det er iscenesatt, oppstilt og konstruert. Framstillingen i bøkene står i kontrast til bloggen; der viser Isachsen seg som usikker, sårbar, psykisk syk og som avhengig av å bli likt av andre. Når det gjelder språket, gjør overgangen fra blogg til bok at den dynamiske samhandlingen mellom leser og forfatter forsvinner, og dermed er kommunikasjonen i bøkene mer monologisk sammenlignet med bloggens dialogiske uttrykk. Likevel er flere av de språklige trekkene til bloggen videreført i bøkene, som direkte henvendelse til leser, spørsmål til leserne, en engasjert og personlig stil, variasjon i toneleie etter tema og et spontant og talemålsnært språklig uttrykk.

Forord

I arbeidet med denne masteroppgaven har jeg hatt hjelp av flere som jeg har stor glede av å takke. Først og fremst vil jeg takke min veileder, Klaus Johan Myrvoll. Takk for at du hadde tro på prosjektet mitt og for motiverende veiledning. Deretter vil jeg takke Siri for alle de hyggelige studiestundene og Pepsi Max-flaskene vi har delt. Videre vil jeg takke Vilde som tok seg tid til å lese gjennom oppgaven min. Til slutt ønsker jeg å takke familien og kjæresten min for all støtte under arbeidet med denne oppgaven.

Stavanger, mai 2020

Ine Bethuelsen

Innholdsfortegnelse

1 Innledning.....	5
1.1 Bakgrunn for valg av tema og problemstilling.....	5
1.2 Bloggen og blogg-boken	6
1.3 Sophie Elise Isachsen	8
1.4 Faglig relevans	11
1.5 Tidligere forskning på feltet.....	12
1.6 Teoretisk grunnlag og metode.....	16
1.7 Oppgavens oppbygning.....	17
2 Tekst og sjanger	19
2.1 Sjangerbegrepet.....	19
2.2 Blogg	20
2.2.1 Bloggsjangeren.....	20
2.2.2 Bloggens kjennetegn	23
2.2.3 Personlige og dagboklignende blogger	24
2.3 Biografi og selvbiografi.....	26
2.3.1 Biografien.....	26
2.3.2 Selvbiografien	27
2.3.3 Selvbiografisjangeren.....	28
3 Selvfremsstilling.....	31
3.1 Forholdet mellom det private og det offentlige.....	31
3.2 Fremstilling og konstruksjon av jeg-et.....	33
3.3 Digital fremstilling og konstruksjon av jeg-et.....	36
3.4 Performativ biografisme.....	38
4 Språket.....	42
4.1 Talespråk og skriftspråk	42

4.2 Det digitale språket.....	44
5 Analyse.....	46
5.1 Handlingsreferat av <i>Forbilde</i> og <i>Elsk meg</i>	46
5.2 Sjanger.....	47
5.2.1 Bloggen, <i>Forbilde</i> og <i>Elsk meg</i> i et sjangerperspektiv.....	47
5.2.2 Struktur og innhold.....	53
5.3 Selvfremstilling og identitetskonstruksjon.....	58
5.3.1 Navnet	58
5.3.2 Bloggen	58
5.3.3 Bøkene.....	62
5.3.4 Overgangen	72
5.4 Språket.....	76
5.4.1 Bloggens dialogiske uttrykk.....	76
5.4.2 Stilvalg	79
5.4.3 Sammenfallende tekst.....	83
6 Diskusjon og konklusjon	85
6.1 Hvorfor gi ut bloggbok?	85
6.2 Den selvbiografiske bloggbokens konfliktfylte forhold til publikum.....	88
6.3 Konklusjon	90
Litteraturliste	94
Blogginlegg	100
Figurliste.....	102

1 Innledning

1.1 Bakgrunn for valg av tema og problemstilling

Som barn pleide jeg å skrive dagbok før jeg la meg om kvelden. Dagbøkene mine inneholdt alle mine tanker, følelser, hemmeligheter og ulike hendelser fra livet mitt. Det jeg skrev ned i bøkene, skrev jeg kun for meg selv, og det var aldri meningen at noen skulle lese det. Når jeg ble eldre, kastet jeg bøkene i frykt for at noen andre skulle finne dem og lese hva jeg hadde skrevet. Etter at jeg hadde kvittet meg med alle dagbøkene mine, og blitt eldre, begynte jeg å interessere meg for ungdomsmagasiner. Magasinene tok opp ulike temaer som kjærlighet, vennskap, kropp, kjendiser og mote, og de inneholdt tips og ideer til leserne. Jeg følte at tekstene inspirerte meg og gav meg svar på spørsmål jeg ikke engang visste at jeg lurte på. Når jeg senere oppdaget bloggen, ble jeg hektet med det samme. Bloggene kombinerte både tekster som omhandlet temaer jeg ville ha skrevet om i min egen private dagbok, og tekster som minnet meg om dem jeg pleide å lese i magasiner. Gjennom hele ungdomsperioden min hadde jeg et fast forhold til blogg som leser. Som bloggleser interesserte jeg meg for bloggernes liv og hverdag, hva de spiste, hva de gjorde og hvordan de kledde seg. Jeg leste både mine venniners blogger og alle de mest populære bloggene i landet, og fulgte med mens noen bloggere gav seg og andre kom til.

I de siste årene har flere bloggere vist sin interesse for skriving innenfor en annen sjanger enn blogg og valgt å utgi bøker. Overgangen fra blogg til bok kan virke som en pågående trend hvor åtte av Norges største bloggere og ”influencere” bare i løpet av 2017 og 2018 har gitt ut bok på norske forlag (Ekeberg & Husby, 2018). Det er interessant at bloggere velger å flytte skrivingen sin fra ett medium til et annet og enda mer interessant å undersøke om det skjer en forandring i overgangen. I denne masteroppgaven er det nettopp overgangen fra blogg til bok jeg har valgt som tema. Bakgrunnen for valget er min personlige interesse for blogg og den relativt nye utviklingen som blogg-boken representerer.

Med utgangspunkt i tekster av blogger og forfatter Sophie Elise Isachsen vil jeg studere overgangen fra blogg til bok. Tekstene vil være hentet fra hennes blogg og to selvbiografiske bøker, *Forbilde* (2016) og *Elsk meg* (2018). I min fordypningsoppgave fra tredje året på lektorstudiet kommenterte jeg allerede at flere bloggere, inkludert Sophie Elise Isachsen, hadde valgt å utgi bøker. På grunn av oppgavens omfang valgte jeg den gang kun å studere hvordan Isachsen fremstilte seg selv i sin første bok uten å sammenligne den med bloggen. Men det gav meg et ønske om å studere temaet videre og undersøke hva som skjer når Isachsen flytter skrivingen sin fra blogg til bok. I tillegg har Isachsen utgitt en ny bok etter

at jeg skrev min fordypningsoppgave, noe som gjør det mulig å sammenligne enda en bok med bloggen. At Isachsen skriver i to ulike medium, gjør det spennende å undersøke hva som skjer i den tekstlige overgangen fra blogg til bok. Målet med denne oppgaven er å sammenligne Isachsens bloggtekster med hennes to bøker for å studere denne overgangen, og problemstillingen er:

Hva skjer i overgangen fra blogg til bok?

For å besvare problemstillingen har jeg valgt ut tre forskningsspørsmål:

1. Hva er likhetene og forskjellene i sjangrene blogg og selvbiografi?
2. Hvordan fremstiller Isachsen seg selv i de to sjangrene?
3. Hvilke språklige likheter og forskjeller finnes det mellom teksttypene?

Problemstillingen åpner for flere innfallsvinkler, og jeg har derfor valgt ut disse forskningsspørsmålene for å belyse de sidene jeg synes er mest interessante i overgangen fra blogg til bok. Det første spørsmålet vil undersøke den sjangermessige overgangen fra blogg til bok og dermed beskrive hva som skiller tekstene fra hverandre, og hva som er felles. Begge sjangrene kan plasseres under sakprosasjangeren, og sjangertrekk av typen form og innhold vil bli sammenlignet. Det andre forskningsspørsmålet fokuserer på hvordan forfatteren fremstiller seg selv i de to sjangrene, og om fremstillingen er lik eller ulik. Både bloggen og selvbiografien er selvframstillende sjangre og befinner seg i skjæringspunktet mellom det private og det offentlige. Det vil være spennende å undersøke om det er en forskjell på hvordan Isachsen fremstiller seg selv i de to mediene. Det siste forskningsspørsmålet dreier seg om språket som er brukt i tekstene, og jeg vil undersøke om det finnes noen språklige likheter og forskjeller mellom bloggen og bøkene. De tre forskningsspørsmålene vil dele oppgavens teori- og analysedeler i tre deler.

1.2 Bloggen og blogg-boken

Blogg er i dag ikke lenger et helt nytt fenomen, men heller en anerkjent sjanger og bransje som stadig øker i omfang. Bloggene representerer for mange en hobby og for flere også en arbeidsplass og en god inntektskilde. Bloggen er en del av manges teknologiske hverdag, og gjennom blogger og andre sosiale medier deltar vi i sosiale nettverk ved å skape og dele innhold. De sosiale mediene endrer måten vi kommuniserer på, samtidig som de bidrar til å viske ut skillet mellom det offentlige og det private. Gjennom tiden har sosiale medier

utviklet seg til å bli svært populære, og bloggernes popularitet kommer tydelig frem blant annet gjennom TV2-programmet ”Bloggerne” hvor en har fått følge ulike bloggeres liv bak bloggen gjennom tolv sesonger. I tillegg til TV-programmet er det også blitt avholdt flere bloggkåringar hvor de beste bloggerne innen ulike kategorier blir stemt frem.

Å definere begrepet blogg kan være vanskelig på grunn av det store omfanget ulike blogger som i dag eksisterer, men med en teknisk definisjon kan det sies å være ”ei kommunikasjonsplattform som tillét publisering og arkivering av saker på nett” (Bjørkelo, 2013, s. 9). Ordet *blog* ble først brukt på engelsk i 1999 av Peter Merholz som en forkortelse for Jorn Bangers begrep *weblog* fra 1997 (Blood, 2000). *Weblog* er en sammensetning av ordene *web* og *log*, mens *blog* igjen er en forkortelse av dette. Og selv om bloggene har utviklet seg mye siden 1997, kan de fremdeles beskrives som en form for logg på internett (Rettberg, 2014a, s. 30).

Det engelske begrepet *blook*, som innebærer at en trykt bok er avledet av en blogg, kan beskrive overgangen fra blogg til bok.¹ Den norske avløseren for dette begrepet ser ut til å være ”bloggbok”, begrepet er noe brukt i media som en betegnelse på at en bok er skrevet på grunnlag av en blogg. Bloggboken er et relativt nytt fenomen og den første bloggboken, *User Interface Design for Programmers*, er fra 2001 og skrevet av Joel Spolsky. I 2002 gav Tony Pierce ut boken *Blook*, som bestod av et utvalg av innlegg fra hans egen blogg, og begrepet oppstod som følge av en konkurranse hvor han oppfordret bloggleserne sine om å komme med forslag til tittel på boken hans.²

Selv som bloggboken ikke er et helt nytt fenomen, ser en likevel en økning av publiserte bloggbøker i Norge gjennom de siste årene. På samme måte som ved bloggene er det også ved bloggbøkene stor variasjon i både stil og innhold. En kan finne bloggbøker med temaer som mat, trening, friluftsliv, håndarbeid og mote, og så kan en finne bloggbøker om bloggeres liv og historier slik som Isachsens bøker. Det som er felles for den siste kategorien, er at forfatterne ofte er relativt unge, som regel kvinnelige toppbloggere som skriver privat om sine egne liv. Kristoffer Gaarder Dannevig fra Panta forlag betegner bøkene fra unge bloggere med sterke personlige historier som ”den nye typen ungdomslitteratur” (Ekeberg & Husby, 2018). Tabellen nedenfor viser utgitte bøker fra norske toppbloggere og ”influencere” i løpet av 2017 og 2018.

---

¹ <https://www.collinsdictionary.com/dictionary/english/blook> (11.07.2019)

² <https://en.wikipedia.org/wiki/Blook> (11.07.2019)

Fra blogg til bok

Stadig flere forlag satser på bøker fra norske toppbloggere. Anniken Jørgensens bok «Bare en natt til» gikk rett inn på førsteplass på Boklista, som er sammenstilt av Bokhandlerforeningen, i forrige uke.

Navn	Bloggnavn	Boktittel	Opplag:
Anna Rasmussen (22)	Mamma til Michelle	«Naken» (Gyldendal)	20 000
Anniken Jørgensen (22)	Annijor	«Bare en natt til» (Panta)	18 600
Sophie Elise Steen Isachsen (23)*	Sophie Elise	«Elsk meg» (Cappelen Damm)	10 000
Isabel Raad (24)	Sraad	«Shirog» (Egmont Publishing)	10 000
Camilla Phil (40)**	Camilla Phil	«Camilla Phil» (Pilar Forlag)	10 000
Jørgine Massa Vasstrand (29)	Funkygine	«Sterk utenpå, sterk inni» (Egmont Publishing)	9 000
Martine Halvorsen (20)**	Martinehalvs	«Sykt Normal» (Forlaget Nord)	5 000
Julianne Nygård (28)	Pilotfrue	«Drømmen om en baby» (Aschehoug)	2 500

* Sophie Elises første bok, «Forbilde» (2016), hadde et opplag på 60.000. ** Phil og Halvorsens bok er i salg fra henholdsvis 8. oktober og 5. november. Raads bok er forventet i butikkene i midten av november.

Kilde: Tall innhentet fra forlagene

Figur 1: Skjerm bilde av tabell fra artikkel i Dagens Næringsliv publisert 4. oktober 2018.

1.3 Sophie Elise Isachsen

Sophie Elise Isachsen (f. 18. desember 1994) kommer fra Harstad og er mest kjent for bloggen sin, som hun skrev fra hun var 16 år i 2011, og frem til hun kunngjorde at hun skulle slutte å blogge i januar i år (Isachsen, 2020, 3. januar). Bloggen har gjennom flere år vært en av landets mest populære blogger, og Isachsen har vunnet flere bloggkåring. Hun ble kåret til folkets favoritt i 2015, har vunnet pris for årets blogger hele tre ganger, og i tillegg ble hun plassert på en ellefte plass på en liste over Medie-Norges mektigste i 2015 publisert av Medier24. Det kan også nevnes at det kun var menn som var plassert på alle de ti plassene over Isachsen på listen, noe som blant annet VG tolket som at Isachsen ble kåret til Norges

mektigste mediekvinne.³ Isachsens blogg kan beskrives med begrepet *rosablogg*, som innebærer at bloggen handler om bloggerens liv og hverdag, klær, sko, sminke og mat (Fuglerud, 2013, s. 216). Rosabloggere skriver om seg selv og sin hverdag og er vanligvis unge jenter, selv om det også finnes mannlige rosabloggere. Hovedfokuset i rosabloggene er for det meste hva bloggeren gjør, utseende og mote, men bloggene kan også ha innslag av andre temaer (Vold, 2018). Tekstviteren Aslaug Veum (2013) har i sin artikkel ”Blogging på rosa skjerm” studert bloggen som kulturelt og multimodalt fenomen. Hun operer i artikkelen med begrepet jenteblogg fremfor rosablogg. Hennes funn er at jentebloggene kombinerer personlige og kommersielle diskurser. På den ene siden er bloggeren en venn som deler tanker og meninger, og på den andre siden er bloggeren rådgiver og selger som kommer med anbefalinger (s. 122). Begrepet rosablogger har også blitt kritisert for å være stigmatiserende gjennom å fremstille kvinnelige bloggere som en homogen gruppe og nedsettende ved å trivialisere og nedvurdere kommersielle bloggere (Bergstrøm, 2014; Klausen, 2015). Isachsens blogg er preget av det som kjennetegner en rosablogg, og hun skriver ofte hverdagslige tekster om sitt eget liv. Likevel dukker det innimellom opp innlegg som skiller seg ut, f.eks. har hun tatt opp temaer rundt dyre- og miljøvern, psykisk helse og kjærlighet. Isachsen referer også til seg selv som ”rosablogger” (Isachsen, 2016, s. 5; Isachsen, 2018, s. 20). Bloggen har også stadig kommersielle innlegg hvor Isachsen opptre, slik Veum uttrykker det, som rådgiver og selger overfor sine lesere.

Gjennom bloggkarrieren har Isachsen selv blitt svært kjent, og bloggsuksessen har gitt henne masse oppmerksomhet i media. Hun har gjestet flere TV-program, vært på forsiden av aviser og magasiner, og i tillegg har hun vært med i flere sesonger av TV-programmet ”Bloggerne”. Etter at Isachsen var ferdig i ”Bloggerne”, har hun fått sin egen TV-serie med tittelen ”Sophie Elises verden”, hvor seerne får følge bloggeren og komme enda tettere inn på hennes liv. I 2019 ble Isachsen aktuell med enda en TV-serie med tittelen “Sophie Elise tester Norge” hvor hun møter mennesker som lever og tenker annerledes enn hun gjør selv. I tillegg har hun sammen med sin venninne startet en podkast med tittelen ”Status fra Sophie & Fetisha”. Den nå avsluttede podkasten tok for seg hva som skjedde i verden når det gjaldt

---

³ <https://www.medier24.no/artikler/vixen-blog-awards-sophie-elise-karet-til-arets-blogger-og-folkets-favoritt-sjekk-flere-vinnere-her/361690> (17.09.2019)

<https://www.dagbladet.no/kjendis/sophie-elise-grat-pa-prisutdeling---jeg-er-teit-og-overfladisk/64110120> (17.09.2019)

<https://www.medier24.no/artikler/hvem-er-medie-norges-50-mektigste-her-er-var-2015-liste/361591> (17.09.2019)

<https://www.vg.no/rampelys/i/g8o81/sophie-elise-kaares-til-mektigste-kvinne-i-norske-medier> (17.09.2019)

nyhetsbildet og populærkultur i tillegg til historier fra deres egne liv. Det nyeste fra Isachsen er at hun har startet sitt eget skjønnhetsmerke med navn Glöd Sophie Elise.

Isachsen har også gitt ut to selvbiografiske bøker, *Forbilde* (2016) og *Elsk meg* (2018), som i tillegg til bloggen er temaet for denne masteroppgaven. *Forbilde* handler om Isachsens liv med usikkerhet og komplekser og om veien til å finne sin egen identitet. Den handler også, som tittelen tilsier, om det å bli et forbilde og ansvaret det medfølger. *Elsk meg* handler om ugjengjeldt kjærlighet. Den tar for seg hvor avhengig en kan bli av et annet menneske, og hva en kan være villig til å gjøre for å prøve å få kjærligheten gjengjeldt. Isachsen er i tillegg i gang med sin tredje bok som er forventet utgitt høsten 2020.⁴ Allerede gjennom bloggen er Isachsen vant til å skrive om seg selv til offentligheten, i tillegg er hun vant til å motta leseres tilbakemeldinger gjennom kommentarer, meldinger og liker-klikk. Utgivelsene av selvbiografiske bøker blir dermed ikke noe fremmed for Isachsen, og bøkene ble godt mottatt av leserne. Men selv om bøkene ble populære, var derimot reaksjonene fra anmelderne noe varierende.

Begge bøkene ble møtt med ulike tilbakemeldinger av anmelderne. *Forbilde* mottok kritikk blant annet i Dagbladet og i tidsskriftet Prosa for å være lite konkret og reflekterende når det gjaldt tema som det psykisk vonde, følelser og konsekvenser. Den ble også kritisert for kun å være en speiling av hennes livsløp, som sier mye om henne, men ikke så mye mer. Det Isachsen får ros for, er at hun er en god forteller som skriver lett, godt og tydelig. Anmelderne kommenterte at *Forbilde* minner om en mørk ungdomsroman, og moralen om at utseende og suksess ikke gjør en lykkelig, er gjenkjennelig fra ungdomsromaner (Krøger, 2016; Lindholm, 2016; Bjørn, 2016). Isachsens andre bok, *Elsk meg*, får mye av de samme kommentarene av anmelderne: Hun skriver godt, og fortellingen har driv uten å stoppe opp. I tillegg får hun ros for å fremstille en mer moden jeg-person som er skarp, humoristisk og selvironisk. Fortellingen i *Elsk meg* får både av anmelderen i NRK og i Dagbladet kritikk for å være repeterende og stillestående. Det er tydelig at anmelderne er noe uenige, og det kommer klart til syne gjennom at en i Dagbladets anmeldelse kan lese at *Elsk meg* ikke er utleverende og kinky slik dens innledning gir bud om at den vil være, mens det i VG står at Isachsen utleverer seg selv i sin nye bok (Espevik, 2018; Grydeland, 2018; Hatlen, 2018; Krøger, 2018). Selv om bøkene ble møtt med kritikk for sin litterære kvalitet, er det tydelig at de engasjerer leserne. På samme måte som på bloggen tar Isachsen i bøkene opp temaer som

---

⁴ <https://www.vg.no/rampelys/bok/i/opyRaV/sophie-elise-bytter-forlag-lover-bok-til-neste-aar> (24.04.2020)

interesserer, hun skriver om seg selv, hennes opplevelser med usikkerhet, psykisk helse og kjærlighet.

1.4 Faglig relevans

Som fremtidig lærer var det viktig for meg å velge et tema som både engasjerer meg personlig, men som også kan være nyttig i undervisningssammenhenger og i møtet med elever. Dette var to av grunnene til at valget mitt falt på å studere overgangen fra blogg til bok, og jeg vil i det følgende presentere den faglige relevansen som oppgavens tema har.

Blogger består av ulikt innhold og er skrevet av mennesker med ulike interesser og formål med bloggene, noe som fører til at det er flere tema som kan undersøkes, og det finnes allerede mye forskning på blogg. Ved siden av bloggens allsidighet er det flere ting som gjør den til et interessant forskningsobjekt.

For det første er sjangeren multimodal, eller sammensatt, og sammensatte tekster er en del av det norskfaglige tekstbegrepet. I den kommende læreplanen i norsk for 2020 står det at elevene gjennom norskundervisningen både skal lese og skape sammensatte tekster (Utdanningsdirektoratet, 2019, s. 5). Bloggen kan brukes på ulike måter, og den er en arena hvor bloggeren kan kommunisere med andre bloggere. I undervisningssammenheng kan bloggen brukes til å la elever diskutere felles oppgaver, kommentere og vurdere hverandres tekster, eller en kan bruke den til en arena for idémyldring omkring et prosjekt. I tillegg gir bloggen elever mulighet til å uttrykke sine tanker og meninger gjennom f.eks. faglogger og logging av skolearbeid (Grüters, 2011, s. 26).

For det andre har bloggen fellestrekk med allerede etablerte sjangre og utgjør samtidig en egen sjanger. Som allerede nevnt har bloggen fellestrekk med dagbøker som tilhører den private sfæren, og med kommersielle sjangre som magasiner. Gjennom norskfaget skal elevene lese og reflektere over tekster i ulike sjangre og fra ulike medier, i tillegg til at de skal skrive tekster innen ulike sjangre (Utdanningsdirektoratet, 2019, s. 4). Både nåværende og kommende læreplanen vektlegger at det skal arbeides med flere sjangre, og nåværende læreplans tilhørende veiledning oppgir blogg som en mulig arbeidsmetode.⁵

For det tredje er bloggen en digital tekst og populær blant barn og ungdom i skolealder. Ifølge professor i norsk Marte Blikstad-Balas (2016) er det to grunner til at det er viktig å se på tekstpraksiser som barn og unge selv oppsøker. Den første grunnen er at det er

---

⁵ <https://www.udir.no/laring-og-trivsel/lareplanverket/veiledning-til-lp/norsk---veiledning-til-lareplan/praktiske-eksempler/eksempel-7-skrive-reflekterende-tekster/> (08.09.19)

interessant å forstå hva barn og unge gjør og hvordan deres deltakelse i tekstpraksiser utvikler seg over tid. Den andre grunnen er at barn og unge tar med seg erfaringer og kunnskaper utviklet i disse praksisene inn i skolen, og dermed har praksisene betydning for elevenes utvikling av literacy i skolen (Blikstad-Balas, 2016, s. 50). Det er sannsynlig at flere elever både leser og skriver blogger i sin fritid, og som lærer blir det dermed viktig at en har kunnskap om disse tekstpraksisene og mulighet til å ta dem i bruk i undervisningen.

Det som gjør overgangen fra blogg til bok til et interessant forskningstema, er at det er en relativt populær og ny utvikling hvor stadig flere bloggere velger å utgi bøker, men det ennå ikke finnes mye forskning på området. Bloggbøkene er interessante å studere fordi de representerer en ny teksttype som særlig appellerer til unge i skolealder. På samme vis som ved bloggen er det viktig for en lærer å ha kunnskap om tekstpraksisene som elevene tar del i. Og skal en tro forlegger Kristoffer Gaarder Dannevig, i et intervju med Dagens Næringsliv, er det bloggbøker ”som fungerer i dag for unge mennesker som ikke ellers kjøper så mye bøker”, og videre i intervjuet sier han at ”[d]et ser ut som dette er den nye typen ungdomslitteratur” (Ekeberg & Husby, 2018). Forfatter, frilansskribent og litteraturkritiker Guri Fjeldberg (2019) skriver i en artikkel i tidsskriftet Prosa om sakprosaesing hos unge. Hun trekker frem at mange tenåringsgutter begynner sin sakprosaesing av sportsbiografier som f.eks. *Jeg er Zlatan*, mens mange jenter starter med lesing av ”femoarer” som f.eks. Isachsens *Forbilde*. Bakgrunnen for engasjementet rundt disse bøkene er, ifølge Fjeldberg, at leserne kan kjenne seg igjen i tekstene. Både Isachsen og Ibrahimovic forteller om veien fra bunn til topp i ulik sammenheng: fra outsiders til henholdsvis toppblogger og toppspiller. Bøkene kan motivere ungdommer i samme situasjon som drømmer om å bli noe stort, og samtidig kan de være trøstende for lesere med samme usikkerhet og frustrasjon over ikke å bli tatt seriøst eller å få ta del av fellesskapet. Dersom det stemmer det Dannevig og Fjeldberg sier, at bloggbøker er den nye ungdomslitteraturen og særlig unges første møte med sakprosa, er disse bøkene en viktig del av ungdommers tekstlige hverdag. Dermed kan det som lærer være lurt å ha kunnskap om denne typen tekster.

1.5 Tidligere forskning på feltet

Blogger tar for seg mange forskjellige tema og brukes i ulike kontekster og kan dermed bli tolket fra flere forskjellige disipliner som medievitenskap, sosiologi, literacystudier, teknologihistorie, journalistikk, markedsføring og så videre (Rettberg, 2014a, s. 1–2). Det økende antallet blogger, bloggernes popularitet og mange innfallsvinkler for forskning har ført

med seg en rekke studier på feltet. Professor i digital kultur Jill Walker Rettberg (2014a) tar i sin bok *Blogging. Digital Media and Society Series* for seg hva blogger er, og gir en oversikt over bloggens utvikling gjennom årene. *Gi meg en scene!* av Kristian A. Bjørkelo (2013) handler som undertittelen, *Norsk blogghistorie – ti år med terror, traumer og dagens outfit*, antyder, om blogghistorien i Norge. Sjangerforsker Carolyn R. Miller og medieviter Dawn Shepherd (2004) har gjennomført en sjangeranalyse av bloggen, hvor de undersøker hvordan bloggen oppstod, og hvorfor den ble så populær. Internettforsker Viviane Serfaty (2004) har studert forholdet mellom bloggen og dagboken. Hun beskriver dette forholdet med metaforen speil/slør hvor bloggeren fremstiller seg selv og samtidig er skjult bak dataskjermen. At blogger kan være tema for ulike typer forskning, vises igjen i at det finnes flere masteroppgaver som tar for seg ulike tema rundt blogger og bloggers innhold. Med andre ord finnes det mye forskning på blogg, men det er relativt få som har forsket på overgangen fra blogg til bok.

En som tidligere har undersøkt denne overgangen, er Kristin Kvaale (2015) som i sin masteroppgave fra Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet med tittelen: *Fra blogg til bok – ”bloggboka” som kreativ og økonomisk virksomhet: En kvalitativ studie av norske bloggere som gir ut bøker* tar for seg bloggbokens kreative og økonomiske betydning. Oppgaven har ståsted i fagfeltet medier, kommunikasjon og informasjonsteknologi og tar sikte på å si noe om bloggens rolle i dagens mediehverdag og markeds plass med fokus på bloggere som utgir bøker. I oppgaven tar hun for seg syv norske bloggere som har fått publisert én eller flere bøker og utfører intervju med disse samt representanter fra tre ulike forlag. Kvaale innleder med en tredelt problemstilling som også styrer gangen i oppgaven. Det første spørsmålet er hva som skjer i overgangen fra blogg til bok, hva det betyr for bloggsfæren, og hva det betyr for den enkelte blogger. Hun finner ut at bokutgivelsen betyr et karriereløft ved at bloggeren utvider sin virksomhet, og at tilstedeværelse på flere plattformer vil øke sjansene for å bli lagt merke til. Det neste spørsmålet er hvilken betydning overgangen får for virksomheten kreativt sett, og her kommer Kvaale frem til at hennes informanter har et uttrykksbehov, og at de gjennom bokutgivelsen fikk samle tankene sine på en mer tradisjonell måte. I tillegg trekker hun frem tre typer endringer ved den kreative overgangen. Endringene er personlig utvikling, profesjonaliserte endringer og karrieremessig fremgang. Kvaales siste del av problemstillingen omhandler betydningen bloggboken har for den økonomiske mekanismen, og her konkluderer hun med at bokutgivelse kan fungere som en bekreftelse på bloggen hvor en beholder sin posisjon og faste følgere, eller at boken utvider bloggvirksomheten som helhet og at en får en større mottakergruppe og med en ny leserkrets.

”Jeg er ganske sikker på at hun er meg” Om selvkonstruksjon i tekster av Linnéa Myhre er en masteroppgave i lesevitenskap innlevert i Stavanger og skrevet av Kjersti Hinna Reinshorn (2015). I oppgaven undersøker hun tekster skrevet av den tidligere bloggeren Linnéa Myhre både i bloggformat og i to utgitte bøker, *Evig søndag* og *Kjære*. Gjennom masteroppgaven undersøker Reinshorn hvordan identitetskonstruksjon kommer til uttrykk i tekstene, og hvordan konstruksjonen er med på å skape autentisitet og intimitet. Oppgaven trekker frem at Myhre gjennom bokutgivelsene forsøker å gjenvinne grepet over hvordan hun har konstruert og fremstilt seg selv på bloggen og ”unnslippe blogg-uhytet”. Myhre opplever blogg-identiteten som en virkelighetsflukt hvor hun inntar en rolle for å unnslippe seg selv, samtidig som leserne stiller krav hun ikke klarer å innfri, noe som videre fører til at blogg-identiteten blir en form for tvangstrøye som hun gjennom bøkene prøver å unnslippe. Bloggen er nært knyttet til offentligheten hvor leserne kan gi umiddelbar respons, noe som inviterer til eksperimentering med egen identitet, men som fører til at Myhre mister grepet om konstruksjonen av seg selv. På den andre siden står bokutgivelsene, i dagbok- og brevformat, uten bloggmediets offentlige kommentarfelt mer som et lukket og personlig rom. Bloggen blir noe u håndterbart hvor leserne kommer for tett på, mens forfatterskapet kan sees som et forsøk på å ta tilbake kontrollen over fremstillingen ved å gå tilbake til sjangre som er mindre knyttet til offentligheten og hvor lesernes kommentarer ikke kan styre selvkonstruksjonen. Denne oppgaven ligger nært opp til min egen fordi den tar for seg bloggbøker og bloggtekster av én forfatter og i tillegg ser på sjangerperspektivet, selv fremstilling og identitetskonstruksjon. Det som skiller min oppgave fra Reinshorns, er at mitt fokus primært er på overgangen fra blogg til bok og ikke på selvkonstruksjonen. Det vil bli interessant å sette mine funn, der det er sammenlignbart, opp mot Reinshorns for å se om de sammenfaller eller ikke.

Maria Hjelmeland (2016) har også studert tekster skrevet av Linnéa Myhre i sin masteroppgave fra Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet med tittelen: *Meg, meg selv og jeg. En oppgave om forholdet mellom sosiale medier og romankunst i Linnéa Myhres forfatterskap*. Hun undersøker hvordan dagens digitale omgivelser påvirker den analoge litteraturen. Konklusjonen hennes er at den populære ungdomslitteraturen forandrer seg ved at ”[s]pråket som benyttes er enkelt og kynisk, innholdet er selvsentrert og overfladisk, og fremtreden av digitale personligheter kan gjøre det vanskeligere å forstå sammenhengen mellom forfatter, den litterære hovedpersonen og det digitale ‘jeget’” (Hjelmeland, 2016, s. 48). Videre hevder hun at litteraturen tar etter de sosiale mediens komprimerte form, og at bøkene, kapitlene, setningene og scenene er korte. Hun skriver også at bloggere som utgir bøker er en litterær trend en bør bemerke seg, som ikke er like avhengig av gode

litteraturkritikker fordi leserne allerede har et forhold til forfatterne forut for bokutgivelsen. Hjelmeland hevder at sosiale medier, digitale omgivelser og blogging er viktige begreper for å forstå det nye litterære kretsløpet.

Ved siden av disse tre masteroppgavene, som direkte tar for seg både blogg og bok, er det fire andre oppgaver som på ulikt vis har brukt Sophie Elise Isachsen som grunnlag for sine undersøkelser. Veronica Årseth Ljosheims (2017) masteroppgave i medievitenskap tar for seg avisenes rolle i bloggeres vei mot makten, med særlig fokus på Dagbladet. Oppgaven er basert på en hypotese om at tradisjonelle medier bidrar til å gi bloggere økt innflytelse og makt gjennom spalteplass og dermed gjøre dem populære utenfor bloggspåret. Ljosheim konkluderer med at Dagbladet bidrar til å gi de to bloggerne, Caroline Berg Eriksen og Sophie Elise Isachsen, økt symbolsk og økonomisk makt gjennom å gi dem oppmerksomhet, skrive om temaer fra deres blogger, sende leserne videre til bloggene deres og la leserne bli bedre kjent med dem.

Malene Hellern Folkvord (2017) har i sin masteroppgave i norskdidaktikk brukt tekster av Sophie Elise Isachsen, i tillegg til TV-seriene ”SKAM” og ”Paradise Hotel”, for å undersøke hvordan fem ungdommer forstår fiksjon og iscenesettelse i virkelighetsrepresentasjoner. Hun konkluderer med at ungdommene kommer frem til en forståelse om hvordan fiksjon, iscenesettelse og virkelighet forholder seg til hverandre, men at de kommer frem til forståelsen på ulike måter.

Hanne Seppolas (2014) masteroppgave i idrettsvitenskap omhandler selvpresentasjon i tre blogger, hvor den ene er Isachsens blogg, den andre Caroline Berg Eriksens og den siste Kristina Andersens blogg, og oppgaven inneholder tre problemstillinger. Den første problemstillingen er hvordan selvpresentasjon av Norges mest populære personlige blogger kan tolkes, og funnene fra undersøkelsen viser her at bloggen er den optimale scenen til å fremstille en polert utgave av seg selv. Den andre problemstillingen er hvordan kropp og trening presenteres på bloggene, og her skiller Isachsen seg fra de to andre bloggerne som er mer opptatt av å trene og vise det frem på bloggene sine. Den siste problemstillingen er hvordan kjønn kan tolkes på bloggene, og her konkluderer Seppola med at de ulike bloggerne representerer tre ulike former for feminiteter. Måten Isachsen tolker kjønn på karakteriserer Seppola som ”den plastiske feminitet” fordi Isachsen er åpen om at hun har forandret på kroppen sin (Seppola, 2014, s. 89). I denne sammenheng må det legges til karakteriseringen av Isachsen som ”den plastiske feminitet” kun viser én side av Isachsen og bloggen hennes.

Arnt Egil Myhr (2017) har i sin masteroppgave i sosialantropologi utført en sosialantropologisk analyse av blogginnlegg. Fokuset er på akkumulering av sosial, kulturell

og økonomisk kapital, og analysen er gjennomført ved å undersøke bloggene til Sophie Elise Isachsen og Anna Rasmussen for å si noe om hva som foregår i blogg sfæren. Hans funn er at bloggere først etablerer en sosial kapital, som videre fører til en kulturell kapital når bloggene etablerer seg og blir kjente. Gjennom dette forsøker bloggerne å akkumulere økonomisk kapital og foretar strategiske valg for å oppnå mest mulig ved å blogge.

Selvbiografien er en langt eldre sjanger enn bloggen og har selvsagt også ført med seg mye forskning. Betydningsfulle bidrag til forskning på selvbiografi finner vi blant annet hos litteraturforskerne Philippe Lejeune, Paul de Man, Michel Beaujour, John Sturrock, Serge Doubrovsky og Poul Behrendt. Deres teorier vil kommenteres ytterligere i kapitlene som følger, henholdsvis Lejeune og de Man i kap. 2.3.2, Beaujour i kap. 2.3.3, Doubrovsky og Behrendt i kap. 3.2 og Sturrock i kap. 4.1. Andre teoretikere som har studert selvbiografien, er James Olney (1988) og Paul John Eakin (2008), som begge fokuserer på fortellingens retorikk og struktur.

1.6 Teoretisk grunnlag og metode

I de tre neste kapitlene presenteres oppgavens teori. For å finne svar på oppgavens problemstilling, hva som skjer i overgangen fra blogg til bok, stilte jeg tre forskningsspørsmål. Problemstillingens tredeling videreføres i teoridelen, og teoridelen vil derfor deles inn i tre deler, én til hvert av spørsmålene. Den første delen belyser tekst- og sjangerperspektivet og presenterer teori om bloggen og selvbiografien. Den neste delen beskriver teori om selv fremstilling og identitetskonstruksjon. Siste del presenterer forskjeller på talespråk og skriftspråk og hva som særmerker det digitale språket.

For å finne svar på oppgavens problemstilling og tre forskningsspørsmål har jeg valgt en metode som ligger nær hermeneutikken i den grad at jeg nærleser begge Isachsens bøker og flere bloggtekster. ”Hermeneutikk dreier seg om tolking eller interpretasjon” og har som formål å ”avdekke ein underliggende *samanheng* eller ei djupare *meining* i handlingar, tekstar, kunstverk, historiske kjelder og liknande kulturtrykk” (Gilje, 2019, s. 11). Hermeneutikken er også opptatt av rammer og vilkår for menneskelige handlinger fordi de kontekstuelle forholdene er viktige for å forstå poenget eller intensjonen med handlingen (Gilje, 2019, s. 12). I denne sammenhengen vil bloggen og bøkene kaste gjensidig lys over hverandre, og særlig blir bloggen styrende for tolkningen av bøkene. I tillegg blir også bøkene styrende for hvordan vi leser bloggen etter at de er blitt publisert. Med andre ord blir det gjennom studium av bloggen eller bøkene kastet et nytt lys over det andre mediet. Likevel vil

ikke nærlesingen stå alene i analysen, og bøkene og blogginnleggene vil knyttes opp mot relevant teori og tidligere forskning. Tekster fra bloggen og bøkene sammenlignes for å finne hva som skiller dem og hva som er felles. Med bloggen som utgangspunkt er fokuset på hva som skjer når Isachsens skrivning flyttes til en ny arena, nemlig selvbiografien. Dermed blir metoden en sammenlignende analyse av utvalgte tekster både fra hennes blogg og fra selvbiografiene. Utvalget av tekstene fra bloggen til Isachsen vil hovedsakelig være hentet fra det siste året før den første boken kom ut i oktober 2016. Dette er fordi oppgaven ikke fokuserer på bloggens utvikling og endring over tid, men overgangen fra blogg til bok. Bloggtekstene vil bli valgt ut gjennom en lesning av tekstene hvor jeg velger ut de blogginnleggene som blir mulige og aktuelle å sammenligne med bøkene. Jeg har valgt denne fremgangsmåten fordi oppgaven ikke tar sikte på å sammenligne de ulike blogginnleggene med hverandre, men med bøkene, og dermed vil ikke alle innleggene på bloggen kunne bidra til å besvare problemstillingen.

For enkelt å kunne skille bloggtekstene fra bøkene vil kildene i parentes som henviser til bloggen inneholde årstall og dato, mens parentesene som inneholder årstall og sidetall, viser til bøkene. For å unngå å lage en lang litteraturliste som skiller alle blogginnleggene fra hverandre med bokstaver, har jeg valgt å sette dato inn i parentesene også internt i teksten. Dette er blitt gjort for at kildene ikke skal virke forvirrende med en lang rekke bokstaver. I tillegg plasseres blogginnleggene i en egen litteraturliste for å skille dem fra den øvrige litteraturen.

Siden oppgaven undersøker informasjon publisert på internett oppstår det et spørsmål rundt det etiske aspektet, og Norsk senter for forskningsdata (NSD) ble derfor kontaktet. De kunne informere om at forskningsprosjektet mitt faller utenfor personvernlovverkets virkeområde. Dette på bakgrunn av at forskningsprosjektet er en litteraturstudie av Isachsens tekster, i blogg- og bokform, og at Isachsen er en offentlig person som selv har publisert tekster i det offentlige rom, og opplysningene dermed frivillig er gjort alminnelig kjent av Isachsen selv.

1.7 Oppgavens oppbygning

Denne oppgaven er delt inn i seks kapitler. I kapittel én har jeg presentert oppgavens tema, blogg og blogg bok, i tillegg til forfatteren, Sophie Elise Isachsen, som står bak tekstene. Tidligere forskning og faglig relevans har også blitt kommentert, i tillegg til metoden for oppgaven.

Fra kapittel to til fire presenteres teoretiske perspektiver for oppgaven. I kapittel to blir bloggen og selvbiografien kommentert og plassert i et sjangerperspektiv. Kapittel tre belyser forholdet mellom det private og det offentlige. Videre beskrives selvframstilling og identitetskonstruksjon. I kapittel fire presenteres forskjellen mellom talespråk og skriftspråk, hvor også det digitale språket blir løftet frem.

I kapittel fem presenteres og analyseres tekstene. Kapitlet innledes med et handlingsreferat fra Isachsens to bøker. Deretter sammenlignes først sjangrene blogg og selvbiografi, etterfulgt av selvframstillingen og identitetskonstruksjonen i tekstene, og avslutningsvis språket i teksttypene. Analysen blir sett i lys av relevant teori og har som mål å svare på oppgavens problemstilling: Hva skjer i overgangen fra blogg til bok?

Kapittel seks diskuterer hvorfor Isachsen og andre bloggere velger å utgi bøker i tillegg til den selvbiografiske bloggbookens konfliktfylte forhold til publikum. Deretter konkluderer jeg om oppgavens problemstilling og forskningsspørsmål gjennom en oppsummering av de funnene jeg har gjort i oppgaven. Helt til slutt lufter jeg også noen tanker om hva som kunne være interessant å undersøke i videre forskning omkring dette temaet.

2 Tekst og sjanger

2.1 Sjangerbegrepet

Sjangerdebatten har pågått lenge, og spørsmål rundt hvordan sjanger skal forstås og defineres, har blitt diskutert blant teoretikere og kritikere. Sjangerbegrepet og sjangerdiskusjonen har bidratt til å gi forståelse for hvordan vi anvender tekster i ulike kulturer og for å svare på hvordan tekster er avhengige av retoriske situasjoner og strategier (Berge & Ledin, 2001, s. 4). Et viktig bidrag til sjangerforskningen finner vi hos Carolyn Miller (1984), som ser på sjangerbegrepet og sjangerutviklingen gjennom et retorisk og sosialt blikk. Miller argumenterer for at sjangerdefinisjonen ikke må fokusere på diskursens innhold eller form, men på handlingen den utfører (s. 20). Millers syn på sjangre som sosiale handlinger bygger på retorikken og retorikkens ”påtrengende problem”, først uttrykt av Lloyd Bitzer. Det påtrengende problemet er det som får en situasjon til å oppstå, og Miller ser på det som et sosialt motiv for retorisk handling. Det påtrengende problemet behøver å løses, og det er her situasjonen oppstår, gjennom en handling. Det som er særlig viktig i sjangerteori er, ifølge Miller, at de retoriske situasjonene er noe som kan gjentas, slik at situasjonene kan sammenlignes. Gjennom sammenligning får vi et kunnskapsforråd som kan rettes mot ny erfaring, og det nye blir gjort kjent ved å oppdage relevante likheter. Ulike situasjoner blir klassifisert etter ”typer” av menneskelige handlinger. Typifiseringsprosessen skaper gjentakelse, likheter og analogier, og kommunikasjonen mellom mennesker blir vellykket ved at de deler samme situasjonstyper (Miller, 1984) Altså oppstår sjangre som en konsekvens av et påtrengende problem som fører med seg en situasjon, altså en retorisk handling. Disse handlingene klassifiseres etter sammenligning med andre og skaper felles kunnskapsforråd for kommunikasjon. Millers forståelse av retoriske sjangre er ”basert på retorisk praksis, på de diskurskonvensjonene som samfunnet etablerer som måter å handle sammen på. Den binder seg ikke til en taksonomi, for genrer endrer seg, vokser fram og forsvinner” (Miller, 1984, s. 32).

Selv om det er uenighet blant teoretikerne om hvordan sjangre skal forstås, er det også mye som er felles for de ulike retningene. Sjangerforskningen er i dag preget av en pragmatisk tilnærming, og en finner flere likheter mellom sjangerdefinisjonene i de ulike retningene av forskningen. Det som går igjen i definisjonene, er ”målinriktede sociala aktiviteter, kommunikativa mål, typifiserade sociala handlingar i retoriska situationer etc.” (Berge & Ledin, 2001, s. 14). Den pragmatiske sjangerforskningen gir synspunkter på

hvordan forståelse og overtalelse er mulig, og sjanger blir sett på som en instans som koder kontekstuelle forventninger (Berge & Ledin, 2001, s. 5–6).

I det følgende vil jeg presentere bloggen som tekst og sjanger og deretter selvbiografien. I dag vil nok de aller fleste raskt kunne kjenne igjen om en tekst er en blogg eller ikke. Bloggen er for mange en del av den digitale hverdagen, og flere vil trolig ha opparbeidet seg en forventning om hvilke sjangertrekk som karakteriserer en blogg. En vil forvente at bloggen er personlig og privat i den grad at bloggeren skriver om og fremstiller seg selv, samtidig som den er sosial fordi den er skrevet til en leser og inviterer til kommunikasjon. Felles for bloggen og selvbiografien er at forfatteren skriver med utgangspunkt i sitt eget liv og at han eller hun hevder innholdet skal representere virkeligheten. Begge Isachsens bøker er listet under kategorien ”biografier” på forlaget Cappelen Damms nettsider,⁶ noe som er en fornuftig sjangerinndeling, og jeg vil etter beskrivelsen av bloggen som sjanger presentere biografien generelt og selvbiografien spesielt. Med utgangspunkt i et syn på selvbiografien som samlebetegnelse for sjangre hvor forfatteren skriver om seg selv, er Isachsens bøker selvbiografiske. I tillegg omtaler media Isachsens bøker som selvbiografier, og Isachsen betegner selv *Forbilde* i forordet som en selvbiografi (Isachsen, 2016, s. 5).

2.2 Blogg

2.2.1 Bloggsjangeren

For å svare på hva som kjennetegner bloggen, vil jeg først gi en avgrensning av bloggen som medium, sjanger og tekstkultur. Carolyn R. Miller og Dawn Sheperd (2004) har i artikkelen ”Blogging as Social Action: A Genre Analysis of The Weblog” gjennomført en sjangeranalyse av bloggen for å svare på hvorfor blogger ble så populære blant både bloggere og blogglesere, og hvilke elementer og funksjoner som kjennetegner dem. Når en type diskurs eller kommunikativ handling blir gitt et vanlig navn innen en kontekst eller et fellesskap er dette et godt tegn på at den fungerer som en sjanger. Ifølge Miller og Sheperd tilegnet bloggen seg denne statusen veldig raskt, og den økende mengden oppmerksomhet i pressen har styrket dens status som sjanger (Miller & Sheperd, 2004, s. 1). For å besvare spørsmålene bruker de begrepet *kairos* til å si noe om ”det rette øyeblikket” som gjorde opprettelsen av bloggsjangeren mulig, og hvorfor den ble så populær. ”The cultural moment in which the blog

---

⁶ https://www.cappelendamm.no/_forbilde-sophie-elise-isachsen-9788202511678 (28.08.2019)
https://www.cappelendamm.no/_elsk-meg-sophie-elise-isachsen-9788202559076 (28.08.2019)

appeared is a *kairos* that has shifted the boundary between the public and the private and the relationship between mediated and unmediated experience” (Miller & Sheperd, 2004, s. 6). Det vil si at bloggen oppstod i en tid hvor grensen mellom hva som ble vurdert som privat, og hva som ble vurdert som offentlig, var i endring.

Miller og Sheperd undersøker slutten av 1990-tallet, da bloggen oppstod, som et kulturelt øyeblikk for å prøve å finne svar på hvorfor bloggen ble til i akkurat denne tidsperioden. I 1992 ble MTV-programmet ”The Real World” lansert hvor syv unge ”vanlige” mennesker flyttet inn i en leilighet sammen, og dannet grunnlaget for det vi i dag kjenner som reality-TV. Samtidig gav Bill Clinton svar på hvilke underbukser han brukte under en debatt, og senere, i 1997, ble det kjent at han hadde et intimt forhold til praktikanten Monica Lewinsky, som på sin side ble kjendis etter skandalen. Medias økende søken etter privat informasjon om kjente mennesker og publisering av denne informasjonen flyttet barrieren mellom det private og det offentlige. Det som kjennetegner denne perioden, blir godt representert med Clintons skandale: Grensene mellom det private og det offentlige ble svekket, intimitetsgrensen ble forskjøvet, og mens politikere og kjendiser ble redusert vanlige mennesker, fikk andre, ”vanlige” mennesker kjendisstatus (Miller & Sheperd, 2004, s. 3). Etterspørselen etter tilgang til det som tidligere hadde blitt betraktet som privatliv, understrekes av medieoppstyret etter prinsesse Dianas død (Miller & Sheperd, 2004, s. 4). I starten av 2000-tallet hadde de aller fleste husstander TV og det ble mer og mer vanlig med PC og internett (Miller & Sheperd, 2004, s. 4) og dermed lettere for offentligheten enn noen gang tidligere å følge med på andres ”privatliv”. Internett, og særlig blogg, blir en arena for å dele privat informasjon om seg selv og for å motta privat informasjon om andre. Kommunikasjonsforskeren Clay Calvert (2000) introduserer begrepet ”mediert voyerisme” og definerer det som:

[T]he consumption of revealing images of and information about others apparently real and unguarded lives, often yet not always for purposes of entertainment but frequently at the expense of privacy and discourse, through the means of the mass media and Internet. (Calvert, 2000, s. 2–3)

Men fenomenet går begge veier; det handler ikke kun om å se, men også om å bli sett. Mediert voyerisme ville ikke blitt så vanlig dersom ingen var villige til å dele sine liv med offentligheten, og det er her mediert ekshibisjonisme kommer inn. Calvert uttrykker fire grunner til at mennesker velger å avsløre seg selv: selvavklaring, sosial bekræftelse,

relasjonsutvikling og sosial kontroll (Calvert, 2000, s. 83–84). ”The technology of the Internet makes it easier than ever for anyone to be either a voyeur or an exhibitionist—or both” (Miller & Sheperd, 2004, s. 6). Bloggen har blitt en arena hvor mennesker deler personlig informasjon med fremmede, og den oppstod i en tid hvor grensen mellom det private og offentlige var blitt forflyttet (Miller & Sheperd, 2004, s. 6). Blogging er en del av det historiske skiftet fra massemedias enveiskommunikasjon til mange til ”mange-kommunikasjon”, hvor seere og lesere også blir deltakere og skapere av media (Rettberg, 2014a, s. 1). Alle har mulighet til selv å skape tekster og innhold i sosiale medier og mulighet til å kommentere andres tekster og dermed bli del av teksten som deltaker.

Norskdidaktikeren Ruth Grütters starter med å presentere bloggen som et medium før hun går videre inn på sjangerbegrepet. Et medium definerer hun som en omforming eller videreutvikling av allerede etablerte former eller sjangere. At form- og uttrykksregisteret fra eldre sjangre reaktualiseres som representasjons- eller uttrykksregistre i nye medier, kalles i språk- og medievitenskapen gjerne remediering (Grütters, 2011, s. 107). ”Media oversetter og overfører prosessen der vi tar i bruk nye uttrykksformer for å representere det eldre medier hadde representert” (Grütters, 2011, s. 107). En kan beskrive bloggen som et asynkront medium, som vil si at de publiserte postene ikke blir adressert til en leser i en samtidig kommunikasjonssituasjon. En kan si at brevsjangerens ikke-samtidighet remedieres i bloggen i den grad at leseren selv kan velge når teksten skal leses. Det er vanlig å skille mellom ulike typer blogger fordi blogger skrives av både privatpersoner, institusjoner og organisasjoner (Grütters, 2011, s. 25). Dermed finnes det personlige, faglige, journalistiske og institusjonelle blogger, og en kan si at disse remedierer sine forgjengere, det er dagbok, forskerlogg, reportasje og oppslagstavle (Grütters, 2011, s. 108).

Videre presenterer Grütters bloggen som en hovedsjanger som kan romme flere undersjangre. Muligheten en blogger har til selv å velge hvilken sjanger han eller hun vil skrive på bloggen, gjør at de kan inneholde flere ulike typer tekster og dermed også gi forskjellige lesere ulike sjangerforventninger. Med andre ord blir bloggen som et skrive- og publiseringsverktøy hvor bloggeren står fritt til selv å velge sjanger. Likevel inneholder blogger kjennetegn som vil gi leseren en forståelse av at teksten han leser, er en blogg (Grütters, 2011, s. 109). Sentrale kjennetegn som det er enighet om at gjorde de tidlige bloggene til blogger, er omvendt kronologi, hyppig oppdatering og kombinasjonen av linker med personlige kommentarer (Miller & Sheperd, 2004, s. 6). Slike kjennetegn, som jeg vil gå inn på flere av nedenfor, kaller Grütters for ”sjangertrekk” (Grütters, 2011, s. 109). Fremfor en sjanger velger hun å betrakte bloggen som en tekstkultur, som igjen kan inneholde flere

sjangre. Dette gjør hun på bakgrunn av at en kan skille mellom ulike normer i en blogg; de første normene bestemmes av bloggprogrammet, og de andre kommer til uttrykk gjennom bloggerens valg (Grüters, 2011, s. 112). De normene som bestemmes av bloggprogrammet, kan oppsummeres slik:

1. Bloggpostene er organisert i omvendt kronologisk rekkefølge. Det vil si at det som publiseres sist, plasseres øverst på siden.
2. Hver bloggpost har sin egen adresse, URL, også kalt permalink. Under hver bloggpost står som regel forfatternavn, dato og klokkeslett.
3. Hver bloggpost har som oftest knyttet til seg en kommentarfunksjon.
4. På skjermen bruker som regel bloggpostene over 2/3 deler av skjermbildet. Den resterende plassen brukes til informasjon i sidespalten, som ”min profil”, andre bloggere og arkivfunksjonen, for å nevne noen. (Grüters, 2011, s. 112)

Bloggeren kan innen de gitte teknologiske rammene gjøre egne tekstnormvalg, og disse kan være enten direkte eller indirekte. De direkte normene kommer til uttrykk gjennom statisk lagret informasjon som bloggtittel, bloggfarve og personlig informasjon om bloggeren, mens de indirekte normene vises gjennom bloggpostenes dynamiske oppdatering, altså gjennom den språklige fremstillingen i bloggtekstene (Grüters, 2011, s. 112).

2.2.2 Bloggens kjennetegn

En blogg er et multifunksjonelt tekstverktøy som ligner tidligere nettbaserte uttrykksformer som chat, e-post, diskusjonsforum og personlige hjemmesider. Det som likevel skiller bloggen fra disse tidligere uttrykksformene, er at den åpner for interaksjon med ukjente lesere og at det publiseres personlig og individuelt innhold i en nett-offentlighet. I tillegg til de allerede nevnte kjennetegnene ved bloggsjangeren kjennetegnes blogger også ved at de ofte inneholder linker til andre blogger og nettsider som fører til at bloggere blir deltakere i sin egen bloggdiskurs (Grüters, 2011, s. 25). Blogger inneholder også ofte hyperlenker, hvor en kan klikke på et ord og bli sendt til en ny tekst. Lenkene viser ut av bloggposten og synliggjør at bloggteksten er del av en større diskurs i internetts store tekstunivers (Grüters, 2011, s. 26).

Jill Walker Rettberg (2014a) skiller i boken *Logging* mellom tre hovedtyper av blogger: personlige og dagboklignende blogger, filterblogger og temablogger (Rettberg, 2014a, s. 17). De personlige bloggene kjennetegnes ved at de handler om bloggernes liv og er, i varierende grad, personlige, hvor bloggerne selv velger hva de vil dele med leserne, og hva

de vil holde for seg selv (Rettberg, 2014a, s. 20). Isachsens blogg handler, som allerede nevnt, om hennes liv og hverdag, og kan dermed plasseres under kategorien for personlige og dagboklignende blogger. Rosabloggen, som allerede er kommentert (se kap. 1.3), tilhører denne kategorien. I motsetning til de personlige bloggene handler ikke filterbloggene om bloggerens liv, men om bloggerens funn på internett. Hovedinnholdet i filterbloggene er lenker til andre nettsteder eller blogger som bloggeren finner interessante, eventuelt med en kommentar til de ulike sidene. Det finnes stor variasjon i filterbloggene, og ofte er et hovedtema representert på bloggen (Rettberg, 2014a, s. 20–21). Temabloggene handler om bestemte temaer som interesserer bloggerne, eksempler kan være håndarbeid, økonomi, mote og politikk. Slike blogger inneholder ideer og informasjon om det gitte temaet, ofte supplert med lenker til andre blogger eller nettsteder for videre informasjon om emnet (Rettberg, 2014a, s. 23–24). Det finnes mange forskjellige temablogger, og Rettberg presenterer det slik: ”There are as many different kinds of topic-driven blogs as there are hobbies, passions and professions” (Rettberg, 2014a, s. 24). I Norge er de mest populære bloggene tenåringsblogger av typen personlige dagbøker og moteblogger (Rettberg, 2010, s. 192). Selv om Isachsen ikke lenger er tenåring, var hun det da hun startet å blogge i 2011, og hun har frem til hun valgte å avslutte bloggen, holdt oppe populariteten rundt sin personlige dagbok-blogg.

2.2.3 Personlige og dagboklignende blogger

Ettersom Isachsens blogg faller under den kategorien Rettberg (2014a, s. 17) kaller for personlige og dagboklignende blogger, vil jeg i denne sammenhengen kommentere denne kategorien ytterligere. Det som kjennetegner kategorien, er som allerede nevnt at bloggeren skriver om seg selv og sitt liv. Bloggtypen har mye til felles med dagboken, og dagboken er blant bloggans tekstlige forgjengere. Bloggens tekniske utforming, med dato, klokkeslett og forfatternavn, minner mye om dagbøker og brev, og det er derfor sannsynlig å anta at det inviterer til tekstformer som ligner dagbøker og brevnotater (Grüters, 2011, s. 108).

Traditional diaries, according to historians and critics, emerged as an identifiable genre in the late 16th century; they are understood to be written in the present and about the present; to be written serially, in instalments; and to refer to the actual experiences of the writer, whether external or intrinsic. (Miller & Sheperd, 2004, s. 13)

På samme måte som dagboken er personlig og episodisk, er bloggen det også. Hvert blogginnlegg har en begynnelse og en slutt og kan leses for seg selv. Leses flere blogginnlegg sammen, danner de en større historie (Rettberg, 2014a, s. 116). Andre fellestrekk for bloggen og dagboken er at begge handler om forfatteren, at de ikke har en tydelig slutt, men blir oppdatert regelmessig, er kronologisk organisert og har ofte henvisning til tid og sted (Reinshorn, 2015, s. 30). Bloggere skriver med en forventning om at noen skal lese teksten deres (Rettberg, 2014a, s. 62). Det er bloggens publiseringsplattform, internett, som gir bloggen lesere, og i prinsippet kan den leses av hvem som helst. Flere mener også at dagbøker gjerne er skrevet for å bli lest av andre. Dermed plasserer både bloggen og dagboken seg i et skjæringspunkt mellom det private og det offentlige (Miller & Sheperd, 2004, s. 14).

Viviane Serfaty (2004) har undersøkt digitale dagbøker og forholdet mellom blogg og dagbok. Hun argumenterer for at digitale dagbøker er personlige og ofte intime, men ikke private. Alle som velger å fremstille seg selv på internett, blir deltakere av nettoffentligheten, og tekstene kan dermed ikke betraktes som private. Hun ser på dataskjermen som en todelt metafor, som på den ene siden representerer et speil og på den andre siden et slør. Skjermen blir som et beskyttende slør bloggeren kan skjule seg bak, og som et speil hvor deler av bloggerens identitet reflekteres. ”The screen, which mediates Internet access, thus establishes a dialectical relationship between disclosure and secrecy, between transparency and opacity” (s. 13). Bloggene eller de digitale dagbøkene skaper med andre ord en spenning mellom det transparente, det åpne, og det som er opakt og skjult.

Det en skriver i dagbøker, representerer virkeligheten, og på samme måte tenker en at det en leser på en blogg også er sant. En føler at en blir kjent med bloggeren gjennom det hun eller han skriver, selv om bloggeren trolig utelater mye av livet sitt i tekstene. Samtidig engasjerer bloggen leseren ytterligere gjennom kommentarfunksjonen (Rettberg, 2010, s. 194). Dermed er det felles for bloggen og dagboken at de begge kan regnes som sakprosa. Sakprosaaspektet ved bloggen knytter den også sammen med andre tekster som leseren har forventning om at skal være sanne, som selvbiografien. Virkeligheten som presenteres i blogger, er forankret i bloggerens personlighet og viser derfor virkeligheten fra bloggerens perspektiv. Selv om det virker som bloggene representerer virkeligheten, presenterer de en virkelighet som er mediert (Miller & Sheperd, 2004, s. 8) og konstruert (Serfaty, 2004, s. 10). Hvordan bloggere og forfattere kan konstruere sin identitet, vil jeg komme inn på senere i oppgaven i kapittelet om selvframstilling (kap. 3).

2.3 Biografi og selvbiografi

2.3.1 Biografien

Det Norske Akademis ordbok definerer en biografi som en ”(litterær) fremstilling av en persons liv og virke”.⁷ Det å fortelle noens historie er en fundamental og litterær handling, og biografien som fenomen er en av de eldste litteraturformene vi har, selv om det er noe uenighet i fagmiljøene rundt når den oppstod (Egeland, 2000, s. 17). En biografi bør overholde tre prinsipper: Den må være en historisk og nøyaktig fremstilling av en person i forhold til sin samtid, den må beskrive alle nyanser i den menneskelige karakteren hos et individ, og den må være komponert som en litterær sjanger. Gjennom disse prinsippene vil biografien presentere et autentisk portrett av individet det fortelles om (Nicolson, 2005 [1954], s. 77). Engelskprofessor James L. Clifford (2005) [1970] skiller mellom fem kategorier av biografier. Den første er den objektive biografien, den andre kaller han den vitenskapelig-historiske biografien, den tredje er den artistisk-vitenskapelige biografien, den fjerde den narrative biografien og den femte kategorien er biografier hvor forfatteren har fått frie tøyler (s. 110–114). Når det gjelder den første kategorien kommenterer Clifford at en slik objektiv biografi i praksis sannsynlig er umulig å gjennomføre selv om det er blitt gjort forsøk på det. Dermed representerer den første kategorien kun en delvis eller selektiv objektivitet (Clifford, 2005 [1970], s. 110–111). Inndelingen av kategorier går fra det objektive til det subjektive, altså fra en forfatter som er bundet til en som er fri.

Forfatter Virginia Woolf (2005a) [1927] problematiserer biografien slik den presenterer seg for oss i dag med et skille mellom sannheten og personligheten.

På den ene siden har vi sannheten; på den andre finner vi personligheten. Og hvis vi tenker på sannhet som noe av granittaktig soliditet, og personlighet som noe av regnbueaktig ulegemlighet, og reflekterer over at målet med en biografi er å sveise disse to sammen til et sømløst hele, må vi innrømme at det er et gjenstridig problem, og vi trenger ikke å undre oss over at biografer stort sett har feilet i å løse det. (Woolf, 2005a [1927], s. 39)

Problemet ligger i valgene en biograf må foreta om hva som skal synes tydelig i biografien, og hva som skal vise mindre godt, samtidig som en ikke mister integriteten i prosessen (Woolf, 2005a [1927], s. 40). I motsetning til romanen er biografien basert på fakta, og

---

⁷ https://www.naob.no/ordbok/biografi_2 (28.08.2019)

biografen er dermed bundet, mens romanforfatteren er fri til å dikte (Woolf, 2005b [1942], s. 56). Det som skiller biografien fra selvbiografien, er at den skrives av en ”fremmed”, en forfatter som er utenfra, mens selvbiografien skrives innenfra av en forfatter som har tilgang til alle følelser og erfaringer. Det som på den andre siden knytter dem sammen, er at begge blir til i ett tid med full oversikt over det som skal fortelles (Egeland, 2000, s. 94).

2.3.2 Selvbiografien

Det Norske Akademis ordbok definerer selvbiografi som en ”biografi som beskriver forfatterens eget liv”.⁸ Litteraturforskeren Steinar Gimnes (1998) tar i sin bok *Sjølviografiar* opp viktige spørsmål rundt selvbiografisjangeren og innleder boken med et historisk syn på sjangeren. Selvbiografier kan også betegnes som autobiografier, og betegnelsen kommer fra slutten av 1700-tallet i Tyskland, selv om fenomenet er langt eldre enn sitt navn. Flere regner Augustins *Bekjennelser* fra det 4. århundre som den første moderne selvbiografien som kombinerer personlig fortelling med selvanalyse. Bildet av mennesket i Augustins selvbiografi, som ikke likt seg selv gjennom skiftende forhold, kan være beskrivende for det idéhistoriske grunnvilkåret for selvbiografien og utviklingsromanen. I tillegg er synet på hvert liv som enestående grunnleggende for den selvbiografiske fremstillingen. Gjennom renessansen blir dette menneskesynet enda mer forsterket, og perioden skapte grobunn for favorisering av subjektivitet og selvanalyse gjennom en forestilling av mennesket som et individ uavhengig av Gud eller verden. Opplysningstiden førte dette videre ved å frigjøre mennesket fra kirkelig og verdslig makt og fremmet individets rettigheter. Dette var en tid hvor troen på fremskritt og fornuft sto sterkt og ble formidlet av flere filosofer, forfattere og vitenskapsmenn. Rousseaus *Les Confessiones* står som et brudd mellom den tidligere memoariske og essayistiske selv fremstilling og den nå utviklingshistoriske selvbiografiske fremstillingen. Rousseaus selv fremstillende verk har hatt en normfunksjon for senere selvbiografier. På 1700-tallet oppstår det former for selvbiografisk fiksjonslitteratur og fiktive selvbiografier som visker ut sjangergrensen mellom fiksjon og sannhet. Denne typen selvbiografi presenterer et sosialt problem ved sjangeren: Den har et konfliktylft forhold til publikum fordi å være ærlig kan være farlig for forfatteren, de biograferte og publikum (Gimnes, 1998, s. 13–16).

Selvbiografier kan skrives av alle, og det finnes også av den grunn slike tekster om det meste: ”Sjølviografien er historisk sett både ein folkeleg sjanger, ein trivialsjanger og ein

---

⁸ <https://www.naob.no/ordbok/selvbiografi> (28.08.2019)

fintlitterær sjanger. Det finst knapt nok det yrket, den type lovbrøt, det psykologiske eller sosiale avvik som ikkje har fått si historie og sin sjølvbiograf” (Gimnes, 1998, s. 17). Selvbiografien har også ført med seg mye forskning på sjangeren, som Philippe Lejeunes *Le pacte autobiographique* og Paul de Mans *Autobiography as De-facement*. Slik han er referert hos Gimnes (1998), er Lejeunes’ syn at selvbiografien er en sannhetsrefererende sjanger, hvor hovedperson, forteller og forfatter er den samme. Selve pakten er mellom forfatter og lesar, og innebærer at forfatteren forsikrer om at forfatternavnet på tittelsiden har samme navneidentitet som den kombinerte fortelleren og hovedpersonen, og skiller med det selvbiografien fra romanen (Gimes, 1998, s. 18)⁹. De Man på sin side stiller seg kritisk til Lejeune og hans definisjon av selvbiografien som en egen litterær sjanger blant andre sjangre (de Man, 1979, s. 919). Han hevder at selvbiografien ikke er en sjanger, men heller en ”figure of reading”, altså en lese måte eller lese mulighet som kan brukes på alle tekster (de Man, 1979, s. 921). De Mans teori kan selvsagt diskuteres på bakgrunn av forfatterintensjonen. Forfatteren har trolig hatt en klar intensjon eller idé om hvordan teksten skal forstås av leseren. Dermed kan en tenke at en bok skrevet som en selvbiografi også skal leses som en selvbiografi, og motsatt at en bok som ikke er selvbiografisk heller ikke skal leses slik. Selv om dette kan diskuteres vidare, vil jeg ikke gjøre det her, fordi det i denne sammenheng ikke er relevant å gå nærmere inn på.

De to teoriene nevnt ovenfor viser at tilnærmingen til selvbiografisjangeren kan variere mye. Selvbiografier kan både forstås i vid og snever forstand. På den ene siden kan selvbiografien betraktes som en samlebetegnelse for alle tekster hvor forfatteren skriver om seg selv. Med dette synspunktet vil tekster som blant annet memoarer, selvportrett, dagbøker og oppdateringer i sosiale medier alle falle under sjangeren selvbiografi, selv om de har særegne sjangertrekk (Melberg, 2017). Dermed kan en klart betegne Isachsens bøker som selvbiografier med en vid tilnærming til begrepet, fordi hun skriver om seg selv. På den andre siden kan selvbiografier sees på som en sjanger som skiller seg fra andre selvframstillende sjangre. Kapitlet nedenfor tar for seg selvbiografien som sjanger i snever forstand gjennom sammenlikning med andre nærliggende sjangre.

2.3.3 Selvbiografisjangeren

En som definerer selvbiografien i snever forstand som en sjanger med egne sjangertrekk ulike fra andre sjangre er forfatter Ottar Grepstad (1997). Han skiller selvbiografien fra lignende

---

⁹ Lest om i: Gimnes, S. (1998). *Sjølvbiografier. Skrift, fiksjon og liv*. Oslo: Det Norske Samlaget. Pga. språket.

sjangre som biografier, memoarer og dagbøker. Det er kun biografien av disse sjangrene som mangler samsvar mellom forfatter, forteller og hovedperson, mens de andre kategoriene har det. I memoarene står fortelleren til side for det som skjer, mens i selvbiografien er selvrefleksjon et vanlig fenomen, og handlingen er knyttet til de indre scenene hos hovedpersonen, ikke bare det overfladiske. Dagbøkene er skrevet i nåtid, mens selvbiografien er skrevet i ettertid (s. 269). En av selvbiografiens kjennetegn er klare språklige og subjektive rekonstruksjoner av et liv (Grepstad, 1997, s. 271), gjerne organisert som en sammenhengende fortelling i et lineært tidsforløp for å gi livshendelsene mening slik at de ikke oppfattes som tilfeldige (Melberg, 2007, s. 12). Med andre ord presenterer Grepstad selvbiografien som en sjanger som kjennetegnes av at forfatter, forteller og hovedperson sammenfaller, at den inneholder selvrefleksjon og indre scener hos hovedpersonen og at den er skrevet i ettertid.

Litteraturviteren Marianne Egeland (2000) skiller også selvbiografien fra lignende sjangre. Hun har samme oppfatning som Grepstad og kommenterer at selvbiografien i motsetning til biografien skrives innenfra, hvor forfatteren har tilgang til alle følelser og erfaringer. At selvbiografien blir til i ettertid, skiller den fra dagboken fordi forfatteren har full oversikt over det som skal bli fortalt (s. 94). Videre skriver hun at selvbiografien kjennetegnes ved at subjektet og objektet faller sammen, men "[d]et subjektet som skriver i nåtiden, er imidlertid eldre og klokere enn det 'jeg' han eller hun forteller om" (Egeland, 2000, s. 95). Selvbiografiene presenterer ofte en positiv utviklingshistorie, og for å kunne tydeliggjøre utviklingshistorien blir noen elementer fremhevet mens andre underspilles. Det er typisk for selvbiografien at hovedpersonen gjennomgår vansker og gjør feil og deretter vinner frem til innsikt og selverkjennelse. På den måten er selvbiografien didaktisk, i tillegg til selvbekreftende og selvrettferdig (Egeland, 2000, s. 95). Dette er et av punktene som skiller selvbiografien fra fiksjonslitteraturen og biografien: Den gir forfatteren mulighet til å felle dom over seg selv og å trekke konklusjoner om ens egne karaktertrekk. Den selvbiografiske formidlingen skjer etter at en har reflektert over sitt liv og felt dom over seg selv, da kan en formidle det en har kommet frem til. En leser kan deretter prøve å overføre forfatterens tenkning og innsikt til seg selv (Skilleås, 2005, s. 222–223). Å skrive selvframstillende er en erkjenningsprosess som ender i et selvkomponert og offentlig bilde av en selv (Grepstad, 1997, s. 270).

Filosofen Ole Martin Skilleås (2005) skiller mellom tre typer selvbiografier. Den første er "bekjennelsen", som innebærer en undersøkelse av forfatterens liv og en domfellelse over det. Den neste kategorien er "apologien", hvor forfatteren går i rette med sine kritikere

og begrunner sine egne valg (s. 223). Den siste kategorien er ”vitnesbyrdet”, som er en selvopplevd historie basert på faktiske erfaringer som kan ryste leseren og fremme empati og avsky (Skilleås, 2005, s. 227).

Michel Beaujour, henvist til i Melberg (2007), deler den selvframstillende litteraturen i kategoriene *selvbiografi* og *selvportrett* i sitt verk *Miroirs d'encre* fra 1980. Det som skiller disse to sjangrene, er at selvbiografien er lineær og skal gi et sannferdig bilde av hovedpersonen og hans eller hennes livsløp. Selvbiografien starter ved fødselen og ender der selvbiografen begynner å skrive om seg selv. På motsatt siden er selvportrettet ikke-lineært og behøver ikke å gi et sannferdig bilde av virkeligheten (s. 10), noe som vil innebære at et selvportrett kan gi en usammenhengende fremstilling gjennom glimt og episoder av forfatterens liv.

3 Selvfremstilling

3.1 Forholdet mellom det private og det offentlige

Både bloggsjangeren og selvbiografisjangeren kjennetegnes ved at de tilhører privatsfæren, men skrives for et publikum. Dermed ligger Isachsens blogg og bøker i skjæringspunktet mellom det private og det offentlige, fordi de tar opp private og intime temaer, men publiseres for offentligheten. At tekstene skrives for offentligheten, åpner for en bevisst identitetskonstruksjon og selvfremstilling fra forfatterens side. I det følgende vil jeg derfor først presentere forholdet mellom det private og det offentlige, før jeg deretter går videre inn på hvordan en forfatter kan velge å konstruere sitt jeg og sin identitet i tekst gjennom bevisste valg. Kapittelet avsluttes med en presentasjon av litteraturforsker Jon Helt Haarders begrep performativ biografisme.

Samfunnsforsker Erving Goffman (1992) [1959] beskriver i sin bok *Vårt rollespill til daglig* det sosiale livet med uttrykk fra teaterscenen. Han sammenligner hverdagen med dramaturgi på bakgrunn av en teori om at når mennesker møtes, vil de prøve å kontrollere det inntrykket andre får av dem. Å prøve å påvirke folks inntrykk av en selv kaller Goffman selvpresentasjon, altså hvordan en presenterer seg selv. Han tar i bruk begrepene deltaker, opptreden, rolle og publikum for å illustrere sosiale interaksjoner mellom mennesker (s. 22–23). Det innebærer at personer, altså deltakere, inntar sosiale roller og fremfører en opptreden i møte med andre mennesker, altså det Goffman kaller for publikum. Goffmans teori om at mennesker spiller roller i interaksjoner seg imellom, medfører at personene også inntar ulike roller til ulike tider. Han skiller mellom en for-scene, *onstage*, og en bak-scene, *backstage*, hvor menneskene oppfører seg ulikt på de to scenene. For-scenen vil være det området hvor opptredenen gjennomføres og hvor personen vil gi publikum et godt inntrykk gjennom å fremheve enkelte sider ved seg selv og samtidig undertrykke andre sider. De sidene som undertrykkes, kommer til syne et annet sted, nemlig på det området Goffman kaller bak-scenen. Dette området blir som en motsetning til den opptredenen og det inntrykket han eller hun håper å gi andre på for-scenen. I dette området blir den fasaden en vil ha utad lagt til side, og en mer privat og personlig fasade finner sted (Goffman, 1992 [1959], s. 96–97). Dermed vil for-scenen tilhøre offentligheten, mens bak-scenen tilhører det private livet.

En videreutvikling av Goffmans teori finner vi hos medievitner Joshua Meyrowitz (1985). Han går ut fra at fremveksten av de nye elektroniske mediene har en effekt på hvordan vi skal tolke folks atferd. ”To explore the effects of media on behavior, we need to convert the static and descriptive model of behavior in situations into a variable and predictive

one” (Meyrowitz, 1985, s. 42). Meyrowitz introduserer begrepet *middle region* eller midt-scene. Bakgrunnen for det nye begrepet er at ny teknologi tillater at oppførsel som tilhører bak-scenen, får innpass på for-scenen. Midt-scenen oppstår når publikum får se deler av den tradisjonelle for-scenen blandet med deler av bak-scenen, og dermed viskes det tidligere skillet mellom de to scenene ut (Meyrowitz, 1985, s. 47–48). Det er de nye mediene som blander oppførsel fra for-scenen og bak-scenen. På bakgrunn av utviklingen av de nye mediene må en, ifølge Meyrowitz, studere situasjoner ikke bare som ansikt-til-ansikt-møter, men en må også inkludere sosial informasjon, altså all informasjon en får om en persons oppførsel og handlinger. Slik informasjon kan blant annet være ordbruk, gester, ansiktsuttrykk, klesstil og holdninger. Med de elektroniske mediene blir slik informasjon tilgjengelig for andre uten å måtte møte personen fysisk (Meyrowitz, 1985, s. 37–38). Meyrowitz (1985) fokuserer særlig på utviklingen av fjernsynet som har hatt stor påvirkningskraft for dannelsen av midt-scenen fordi fjernsyn, i motsetning til trykt tekst, kan gi levende bilder av mennesker og dermed mer sosial informasjon.

Teoriene nevnt ovenfor går ut på at menneskers atferd varierer, som følge av hvilken situasjon vi befinner oss i. Omstendighetene rundt oss påvirker vår oppførsel, hvordan vi fremstiller oss selv, og i særlig grad hvordan vi ønsker å fremstille oss selv. I møte med andre mennesker vil vi gjerne oppføre oss annerledes enn når vi er alene, på samme måte som vi vil oppføre oss forskjellig på en arbeidsplass enn med nære venner. Med andre ord avhenger vår oppførsel i stor grad av om vi opptrer i offentlige eller private situasjoner. Filosofen og sosiologen Jürgen Habermas (2002) [1962] introduserte begrepet *offentlig sfære* som en motsetning til den private sfæren. ”Den i vår sammenheng fundamentale delelinje mellom stat og samfunn skiller den offentlige sfære fra det private området” (s. 28). Habermas’ modell skiller mellom et privatområde og en sfære for den offentlige myndighet. Under de to kategoriene plasserer han henholdsvis en sfære for samfunnsmessig reproduksjon, en familiesfære og en politisk og litterær offentlighet i den første kategorien, mens stat og hoff plasseres under den siste kategorien (Habermas, (2002) [1962] s. 27–28). Når Habermas snakker om hoffet, henger dette sammen med at hans teori er basert på den historiske fremveksten av den offentlige sfæren i Europa på 1700-tallet.

Med utviklingen av de elektroniske og digitale mediene har forholdet mellom stat og samfunn og det offentlige og det private blitt endret. En som har påpekt dette, er sosiologen Richard Sennett (2002) [1977], som viser til at de elektroniske mediene har betydning for forholdet mellom den offentlige og den private sfæren. Det private får gjennom mediene

stadig større innpass i det offentlige og bidrar dermed til å viske ut dette skillet. Haarder (2014) kommenterer også at de elektroniske mediene bryter ned sfæreinndelingen, og at det oppstår en ny sfære, basert på Meyrowitz' *middle region*, på tvers av de opprinnelige:

Det avgørende heri er at dette omstrukturerer ikke bare forholdet mellom det private og det offentlige, men også den adfærd der kreves for at begå sig i den nye sfære, og videre den måte hvorpå der kommunikeres helt generelt. De elektroniske medier iværksætter et skift fra formelle, abstrakte og upersonlige former for kommunikation til uformelle, konkrete og personlige. (Haarder, 2014, s. 52)

Medieviteren Jostein Gripsrud (2015) ser på mediene som ”samfunnets forlengende arm inn i det vi kan kalle *intimsfæren*” (s. 15). Mediene gir innblikk i deler av samfunnet som tidligere ble sett på som deler av den private sfæren. Skillet mellom det private og offentlige blir særlig problematisk i møtet med de sosiale mediene, fordi de danner en form for halvoffentlighet. Denne halvoffentligheten gjør det vanskeligere for folk å finne ut hvor grensen går mellom det en holder for seg selv, og det en vil vise frem. Gripsrud eksemplifiserer dette med samtaler som foregår på Facebook som er private, men samtidig kan leses av nesten hvem som helst (Gripsrud, 2015, s. 39). De sosiale mediene og blogger favoriserer det personlige ved å være tilpasset og designet for selvframstilling. Deltakere i sosiale medier publiserer tekst om seg selv sammen med bilder og videoer av seg selv.

Som allerede nevnt inneholder både bloggsjangeren og selvbiografien personlige og private historier som publiseres for offentligheten. Slike tekster, sosiale medier og reality-programmer bidrar til å viske ut skillet mellom det offentlige og det private. De understreker viktigheten av å både bli sett, men også å se andre. Dette kommer tydelig til syne gjennom blant annet populariteten til blogger, andre sosiale medier og reality-programmer. Fortellinger og historier som tidligere ble sett på som tilhørende den private sfæren, er populære hos publikum, samtidig som deltakere av sosiale medier så vel som reality-deltakere er villige til å dele sin informasjon med offentligheten. Grensen mellom det private og det offentlige blir dermed mindre tydelig, og framstillingen av det private for offentligheten åpner for bevisst konstruksjon av sitt jeg og sin identitet, noe jeg i det følgende vil kommentere nærmere.

3.2 Fremstilling og konstruksjon av jeg-et

Felles for bloggen og selvbiografien er at de befinner seg i skjæringspunktet mellom det offentlige og det private og handler om forfatteren selv. Det vil si at forfatteren gjennom disse

tekstene fremstiller seg selv for et publikum. Å foreta bevisste valg for å fremstille seg selv for andre er ikke noe nytt. Begrepet *self-fashioning* ble introdusert av litteraturviteren Stephen Greenblatt (2005) [1980]. Han studerer 1600-tallets liv og litteratur gjennom store litterære skikkelsers verk fra renessansen og finner at litteraturen på denne tiden var sterkt preget av spørsmål om identitet. Han bruker begrepet *self-fashioning* til å beskrive det å konstruere sin identitet etter sosialt aksepterte standarder. Selv om hans studie fokuserer på 1600-tallet, påpeker han at det alltid finnes et ”selv” og at det derfor alltid er mulig å forme ”selvet”, men at det på 1600-tallet ble et sterkere fokus på forming (*fashioning*) av identitet som en manipulerbar og kunstnerisk prosess (Greenblatt (2005) [1980], s. 1–2). Å forme sin egen eller andres, f.eks. en romanfigurs, identitet kan foregå både sosialt i virkeligheten og i litteraturen. Fokuset videre i dette kapittelet vil være på litterær selvfremstilling og identitetskonstruksjon.

I motsetning til Grepstad velger ikke litteraturviteren Arne Melberg (2007) å skille mellom de litterære strategiene for selvfremstilling, selvbiografi, memoar, bekjennelse, vitnemål og så videre, men velger heller å presenterer alle under samlebetegnelsen ”selvfremstilling”. Han formulerer selvfremstilling som ”litteraturens måte kanskje ikke å besvare, men i det minste å diskutere det fundamentale spørsmålet *Hvem er jeg?*” (s. 7). Melberg har i sin bok *Selvskreivet* uttrykt forholdet mellom fiksjon og selvbiografi som både– og, snarere enn enten–eller. Med andre ord presenterer han selvfremstillende litteratur som både litterær fiksjon og biografisk virkelighet. Enten–eller-perspektivet kan en finne i f.eks. Lejeunes kontraktsbegrep, som allerede er nevnt, hvor en tekst enten er biografisk eller fiksjonell (Melberg, 2007, s. 11). Dette perspektivet fører, ifølge Melberg, til en litterær metafysikk hvor ting kategoriseres i absolutte motsetninger, altså at litteraturen enten er fiksjon eller virkelighetsfremstillende (Melberg, 2007, s. 9). Andre som deler Melbergs både– og–syn, er den franske kritikeren og forfatteren Serge Doubrovsky som lanserte begrepet *autofiksjon* om litteratur som skriver om selvet ved bruk av fiksjon (Melberg, 2017)¹⁰, og Poul Behrendt (2006) som med begrepet *dobbelkontrakten* beskriver en *estetisk nydannelse* hvor forfatteren i selvbiografiske verk både inngår en fiksjonskontrakt og en virkelighetskontrakt med leseren. Begge disse forfatterne bruker sin teori til å ta for seg litteratur som blander virkelighet og fiksjon.

Melberg hevder at selvfremstilling fører med seg en fordobling av jeg-et mellom det skrivende og det beskrevne jeg-et. ”Selvskrivingen innebærer at jeget fordobles til en instans

---

¹⁰ Lest om i: Melberg, A. (2007). *Selvskreivet. Om selvfremstilling i litteraturen*. (I. Hetland, Overs.). Oslo: Spartacus Forlag. Pga. språket.

som skriver om og reflekterer over det jeg som lever og har levd” (Melberg, 2007, s. 14). Videre kan det også forekomme en mangedobling av jeg-et, hvor det jeg-et som allerede er fordoblet gjennom selvframstilling, slår over i pluralisme. Dette er særlig synlig i blogger, fordi et jeg som er konstruert, kan konstrueres om igjen, og Melberg kaller dette ”en slags *digitalisering* av det litterære jeget” (Melberg, 2007, s. 19). Synet på selvet er motiverende for selvframstillingen, og Melberg skiller mellom et ferdig og et uferdig selv. Det uferdige selvet er et selv som alltid kommer tilbake til selvframstillingen på ulike vis, mens det ferdige selvet er et selv som skriver seg frem til det punktet hvor han eller hun ble den skrivende. Likevel hevder han at de fleste selvframstillinger veksler mellom en ferdig og en uferdig posisjon, slik at dette kan sees i sammenheng med fordoblingen av jeg-et. ”Det skrivende jeget er som oftest det ferdige jeget, mens det beskrevne jeget er det uferdige; men beskrivelsen leder til oppdagelser, forandringer, tolkningsproblemer, justeringer av alle forhåndbilder og alle fortellinger vi har om oss selv” (Melberg, 2007, s. 16). Dermed veksler forfatteren mellom den ferdige og den uferdige posisjonen.

Det kan være interessant å kommentere dagboken som en arena for selvframstilling fordi den, som allerede nevnt, har fellestrekk med bloggen. Dagboken skiller seg fra andre selvframstillende tekster fordi den ligger tettere opp til opplevelsene og erfaringene som det skrives om. Med andre ord minimerer den avstanden mellom det levde og det skrevne livet. Også i dagboken, som i annen selvframstillende litteratur, skjer en fordobling av jeg-et, men her er relasjonen mellom jeg-ene mer intim og vanskelig, fordi dagboken veksler mellom de to jeg-ene mer hyppig enn andre selvframstillende tekster gjør. I tillegg er dagboken en uferdig form, og dagbokforfatteren og den han eller hun skriver om, er nesten like uferdige. Dermed blir dagboken et sted for eksperimentering og uttesting av litterær selvframstilling. Melberg kommenterer også at dagboken har fått en ny aktualitet gjennom bloggen (Melberg, 2007, s. 18–19).

At bloggen og selvbiografien befinner seg mellom det offentlige og det private, åpner for en framstilling og en konstruksjon av jeg-et. Siden tekstene dreier seg rundt det private, men vises frem for offentligheten, er det sannsynlig at framstillingen kan være bevisst konstruert. Melberg hevder at all selvframstilling er en konstruksjon, som inneholder nøkkelordene *vis*, *søke* og *skjule*. Det dreier seg om å skape en identitet der den opprinnelige skal ha gått tapt. Moderniseringen har ført med seg enda et trinn og innebærer at konstruksjonen også får innslag av re-konstruksjon (Melberg, 2007, s. 18). Når en snakker om en konstruksjon av jeg-et, er det altså snakk om en identitetskonstruksjon hvor forfatteren kan velge å konstruere sin identitet etter eget ønske. Vi kan skille mellom sosiale og kollektive

identiteter på den ene siden og personlig identitet på den andre siden. Den sosiale identiteten får vi i utgangspunktet i kraft av hva andre mennesker tenker om oss, og den kollektive sammenhengen vi inngår i, mens den personlige identiteten kan vi finne frem til når vi spør oss selv hvem vi er, hva som skiller oss fra andre og er enestående for oss selv (Gripsrud, 2015, s. 16–17). Gjennom internett blir identitetene ”oppløst i et ubestemt antall rollespillmuligheter” (Gripsrud, 2015, s. 18). Det vil si at en kan konstruere identiteten sin slik en ønsker, og fremstille et jeg som ikke nødvendigvis er sannferdig, men bevisst konstruert. Melbergs teori kan problematiseres, fordi en ikke fullt ut kan endre eller bestemme over sin egen identitet; dette må foregå innenfor visse grenser. En kan si at identitetskonstruksjonen kan tøyne grensene mellom den en vil være og den en er, hvor forfatteren kan velge å vise frem eller skjule enkelte sider av sin identitet, men ikke endre den totalt. Men gjennom bevisste valg kan en forfatter likevel konstruere en identitet som er veldig ulik den opprinnelige. Som vi skal se i senere kapitler, kan Sophie Elise Isachsen sies å representere en slik ”forhandlet” identitet.

3.3 Digital fremstilling og konstruksjon av jeg-et

Sosiale medier har blitt en viktig arena for selv fremstilling hvor brukere kan publisere innlegg om seg selv på flere forskjellige plattformer. Ulike sosiale medier inviterer til selv fremstilling gjennom mulighet til å publisere bilder, videoer og tekster om seg selv. Rettberg (2014b) skiller i boken *Seeing Ourselves Through Technology* mellom tre former eller kategorier for selvrepresentasjon i digitale medier, hvor hver av formene har sin egen før-digitale historie. Den første formen for selvrepresentasjon i sosiale medier er *skriftlige tekster* som blogger og statusoppdateringer, og disse er etterkommere av tekster som dagbøker, memoarer, selvbiografier og notatbøker. Den neste kategorien for selvrepresentasjon i sosiale medier er *visuelle tekster* som selfier;¹¹ disse tekstene har selvportrettet som forgjenger. Den siste formen for selvrepresentasjon i sosiale medier som Rettberg presenterer, er *kvantitative tekster*, som er tekster som baserer seg på grafer og tabeller en kan få presentert fra apparater som måler ting som aktivitet, søvn, stress, produktivitet osv. Aktivitetsarmbånd- og klokker og applikasjoner på mobiltelefoner brukes for å loggføre slik informasjon, og disse tekstene er ”etterkommere” av regnskap, å-gjøre-lister og lister for å spore vaner. Selv om selvrepresentasjon alltid har vært en del av vår kultur, gjør de digitale mediene det enklere for

---

¹¹ En selfie er etter definisjonen i *Det Norske Akademis ordbok* et ”fotografi man tar av seg selv, ofte for å legge ut på sosiale medier” <https://www.naob.no/ordbok/selfie> (30.09.2019).

oss enn noen gang tidligere å danne bilder av oss selv og dele dem med andre. I dag er det mange som ser seg selv gjennom digitale teknologier hvor en skriver om sine liv i statusoppdateringer og på blogger, tar bilder av seg selv og publiserer på bildedeletjenester og logger egen produktivitet gjennom mobiltelefoners applikasjoner (Rettberg, 2014b, s. 2). Selvrepresentasjonen på internett startet først kun med skrift, og ikke før grafiske nettlesere ble introdusert, ble det mulig også å publisere bilder og videoer på internett. Gjennom utviklingen av smarttelefoner med innebygd kamera og mulighet for rask nedlastning og opplasting av bilde- og videofiler skjedde det en visuell vending i sosiale medier (Rettberg, 2014b, s. 3). Det visuelle er klart synlig i blogger hvor store deler av innleggene er preget av bilder, men også videoer. De sosiale mediene er kumulative og serielle, som innebærer at en statusoppdatering eller et bilde kun forteller en del av historien, men dersom en ser postene sammen som en serie, får en et større bilde av historien (Rettberg, 2014b, s. 33). Dette er også synlig i bloggen hvor en kan lese en større del av bloggerens historie dersom en følger bloggen over lengre tid eller leser seg bakover i bloggen, enn hvis en kun leser ett blogginnlegg.

Karolina Dmitrow-Devold (2017) har i sin artikkel ”Performing the Self in the Mainstream”, som også er en del av hennes doktoravhandling, analysert hvordan norske jenter presenterer seg selv i sine blogger over tid. Hun kommer frem til tre strategier bloggere bruker for å fremstille seg selv: *adjustment strategy*, *fit-in-and-be-myself strategy* og *contestation strategy* (s. 70). Den første strategien innebærer at bloggeren fokuserer sine innlegg omkring hverdagslige og overfladiske temaer fremfor å uttrykke meninger, noe negativt eller privat. Strategien fører til at bloggeren danner et positivt bilde av seg selv og distanserer blogg-jeg-et fra sitt egentlige jeg. Innleggene er ofte preget av det visuelle med oppstilte bilder av bloggeren og fokus på mote og stil. Bildene er supplert med korte oppdateringer om dagen. Bloggerne prøver å tilpasse bloggen sin etter trendsettere, og det blir dermed viktig å presenterer det ”riktige” utseendet og de ”riktige” klærne (Dmitrow-Devold, 2017, s. 70–71). Dmitrow-Devolds andre strategi har et mer personlig preg; disse bloggene kombinerer hverdagslig og emosjonelt innhold og presenterer både positive og negative sider ved livet for å virke ekte og ikke overfladiske og falske. I denne strategien er blogg-jeg-et og det egentlige jeg-et i mindre grad distansert fra hverandre (Dmitrow-Devold, 2017, s. 72). Den siste strategien har i høy grad samsvar mellom blogg-jeg-et og det egentlige jeg-et. Slike blogger inneholder bloggerens meninger og følelser og presenterer et realistisk bilde av livet og bloggeren. Temaer som mobbing, gruppepress, depresjon, politikk og kjærlighetsforhold, og bilder som ikke er oppstilt eller ”perfekte”, er typiske på slike blogger (Dmitrow-Devold,

2017, s. 72–73). Et av Dmitrow-Devolds funn er at bloggerne i hennes studie endret sitt blogg-jeg og sin strategi over tid (Dmitrow-Devold, 2017, s. 74).

Selvframstillingen på blogger er konstruert (Serfaty, 2004, s. 10), hvor bloggeren både kan konstruere tekstlige og visuelle bilder av seg selv for å vise frem utvalgte aspekter av sitt jeg. Melberg kommenterer at dagboken også inneholder konstruksjon av jeg-et, i det at dagbokforfatteren og den beskrevne alltid befinner seg på ulik tid og ulikt sted. Dermed er jeg-et i dagboken også beskrevet, fremstilt og konstruert, slik som i annen selvframstillende litteratur, fordi dagbokskriveren konstruerer og rekonstruerer hva som egentlig har hendt (Melberg, 2007, s. 92). Melberg ser bort fra muligheten av at dagboken kan være hemmelig og ikke ment for andre lesere, og betrakter heller den litterære dagboken som både privat og offentlig (Melberg, 2007, s. 93), noe som også kan overføres til bloggen. Melberg presenterer tre stikkord som sammenfatter selvframstillingen i blogger: estetisering, stilisering og design (Melberg, 2007, s. 151). Digitaliseringen av bilde og lyd og fremveksten av internett innebærer et skille til tidligere selvframstilling: Dagens selvframstilling er mye mer visuell. Digitaliseringen av bilde og lyd gjør det mulig å manipulere, lagre og sende bilder og lyd, og internett gir mulighet for å presentere, kommentere, utbre og utvikle seg selv på f.eks. blogger. Begge disse innslagene i kulturen er med på å omforme våre kommunikasjonsformer og dermed også med på å omforme oss selv (Melberg, 2007, s. 170–171). Bloggen inneholder det Melberg identifiserer som *sampling*, prosessering av allerede foreliggende fraser og biter til en ny sammenheng og et nytt konsept, gjennom linker til andre nettsteder. Også bloggens oppsett med kombinasjon av tekst, bilde og kommentarfelt blir en form for *sampling*. I likhet med dagboken inviterer også bloggen til selvframstilling, selvrepresentasjon og selvkonstruksjon. Det jeg-et som blir fremstilt på bloggen, er digitalt, både i teknisk forstand og i betydningen sammensatt og samordnet av tekst, bilder og linker (Melberg, 2007, s. 171–172). Selvframstilling på nett åpner for ”gamle” uttrykksformer som bilde, skrift og lyd, kombinert med nyere uttrykksformer som samspill, interaksjon, design og performance (Melberg, 2007, 173).

3.4 Performativ biografisme

Jon Helt Haarder (2014) har introdusert begrepet *performativ biografisme*, og i sin bok med samme tittel tar han for seg den nye litteraturen som oppstår i samspillet med den nye mediesituasjonen, og hevder at den må studeres gjennom teorier om performance. Til litterære sjangre som biografi og selvbiografi knytter det seg en forventning om at tekstene er

biografiske, mens begrepet performativ biografisme dreier seg om når det dukker opp biografiske henvisninger i tekster hvor dette ellers ikke er vanlig (s. 10). Hans teori springer ut fra det fenomenet at forfattere plasserer seg selv og andre navngitte virkelige personer inn i sine tekster (Haarder, 2014, s. 8). ”Performativ biografisme er forsøk på at interagere diskursivt med virkeligheten og læseren gjennom brugen af en diskurs der traditionelt har en empirisk og direkte forankring i den – den biografiske” (Haarder, 2014, s. 9). Altså innebærer performativ biografisme at forfattere bruker virkelige personer i tekster som i stor grad ligner biografiske tekster. Haarder betrakter performativ biografisme som en strømning hvor ”kunstnere bruker sig selv og andre virkelige personer i en æstetisk betonet interaksjon med læserens og offentlighedens reaksjoner” (Haarder, 2014, s. 9), og som en endring fra ”manden bag værket” til ”kvinder og mænd i og ved siden af værket” (Haarder, 2014, s. 9). Begrepet performativ biografisme baserer seg på en observasjon av at både autentisitet og iscenesettelse er tydelig markert i sosiale medier, reality-programmer, litteraturens og kunstens biografiske og selvbiografiske fremstillinger. Denne kombinasjonen får tekstene eller verkene til både å virke autentiske og virkelige, og samtidig iscenesatte (Haarder, 2014, s. 102). Performativ biografisme skaper reaksjoner eller ”feedbackloop”. Disse reaksjonene skaper igjen nye reaksjoner, og Haarder ser på det som et energikretsløp (Haarder, 2014, s. 106).

I møtet med litteratur vil leseren gjerne koble teksten opp til forfatteren og lese den biografisk; på den andre siden kan leseren velge å betrakte verket som fiksjon. ”Vi kan her beskrive det at identificere tekstens stemme med forfatterens som tilkobling, og det at sette parentes om forfatteren som frakobling” (Haarder, 2014, s. 25). Lesere kan veksle mellom tilkobling og frakobling i møte med ulike tekster, men også innad i samme tekst. Å lese en tekst ”tilkoblet” kaller Haarder biografisk irreversibilitet, og dette skjer når tekster inneholder koblinger mellom teksten og avsenderen. Forholdet mellom tilkobling og frakobling er særlig relevant når det gjelder performativ biografisme, fordi forfatterne bruker biografismens automatiske tilkobling som en strategi og et eksperiment i møte med offentlighetens reaksjoner (Haarder, 2014, s. 25–27).

Haarder bruker begrepet forfatterfunksjon, som han har hentet fra Michel Foucault, til å beskrive forholdet mellom skjønnlitteratur, velferdsstaten, mediesituasjonen og marked (Haarder, 2014, s. 11). Han skiller mellom tre ulike forfatterfunksjoner, som er tidstypiske for hver sin periode, men likevel ikke avløser hverandre, de supplerer og kombinerer heller hverandre. De ulike funksjonene henger sammen med det borgerlige samfunnets syn på hva som oppfattes som privat og offentlig (Haarder, 2014, s. 34). Haarders første forfatterfunksjon er *den modernistiske*. Den er koblet til etableringen av velferdsstaten på 1960-tallet.

Fordi et rikt kulturliv den gang ble sett på som prestisjefyllt og kunst som en universell ytelse, ble dette finansiert gjennom velferdsstatens kunststøtte (Haarder, 2014, s. 35). Forfatterne i denne perioden blandet ikke seg selv som privatperson inn i sine verk, og kunsten var kjennetegnet av det autonome (Haarder, 2014, s. 40). Den neste er *den politiske forfatterfunksjonen* som kjennetegnes av 1970-tallets endring av forholdet mellom det private og det offentlige. Fordi det private ble politisk, ble det et fokus på forfatterens person og private erfaringer i kunsten (Haarder, 2014, s. 44). Den siste forfatterfunksjonen er *den semionautiske* som tilhører 1990-tallet og utover og er preget av konvergens mellom den modernistiske og den politiske forfatterfunksjonen (Haarder, 2014, s. 59):

Det æstetiske er ikke en spesifik sfære, men snarere en praksis i en verden af tilgjengelig materiale, kunstbegreb og kunstnerfunktion ikke undtaget. Hvad der således i den modernistiske forfatterfunktion var kunstværkets grænse mod det private, og hvad der i den politiske forfatterfunktion garanterede litteraturens autenticitet og dermed dets politiske relevans – forankringen i den empiriske person der havde skabt værket – er for semionauten en del af dette materiale. (Haarder, 2014, s. 64)

Performativ biografisme er knyttet til denne forfatterfunksjonen, som kombinerer de to andre forfatterfunksjonene (Haarder, 2014, s. 66).

Haarders teori om performativ biografisme er fruktbar når det gjelder både Isachsens blogg og bøker, fordi performativ biografisme ikke kun er gjeldende for biografiske romaner, selv om Haarder fokuserer på slike tekster. Haarder formulerer det slik: ”En række af de træk jeg vil fremhæve som typiske for performativ biografisme, gælder over en meget bredere front end blot den finlitterære. Det er tale om et fænomen der kan iagttages på tværs af medier, kunstformer, genrer og registre” (Haarder, 2014, s. 14). Haarder trekker frem sosiale medier som en arena for identitetsarbeid som et performativt biografisk forfatterprosjekt. I sosiale medier prøver brukerne å fremstille seg selv i den utgaven en vil at andre, og oss selv, skal tro på. Selvfremstilling i sosiale medier styres for det første av mediet og de funksjonalitetene som hører til (Haarder, 2014, s. 31). Dette kan sammenlignes med forfatterfunksjonen, altså hva en forfatter er og de skiftende historiske betingelsene for å skrive (Haarder, 2014, s. 29–30). For det andre styres selvfremstillingen i sosiale medier av allerede eksisterende oppfattelser av den personen som fremstiller seg selv, som vedkommende enten prøver å bygge videre på eller endre (Haarder, 2014, s. 31). Og dette kan sammenlignes med forfatterbildet, altså bildet av en forfatter og hans eller hennes verk som

allerede er etablert i offentligheten gjennom verkene og forfatterens øvrige opptreden (Haarder, 2014, s. 30).

Det jeg vil trekke ut fra Haarders teori, er ikke at biografiske henvisninger dukker opp andre steder enn vi er vant til, fordi Isachsens tekster kjennetegnes allerede ved det (selv)biografiske, men hans teori om at forfatteren driver med performance som kombinerer det autentiske med det iscenesatte – fordi det forfatteren gjør i verkene og rundt dem, påvirker måten vi leser dem på. Særlig er det relevant at teorien om performance og selvframstilling ikke bare kan brukes om litteratur, men også om andre typer tekster som f.eks. tekster i sosiale medier. ”Det, man gør på Facebook, minder på nogle måder om det, Jon Helt Haarder kalder performativ biografisme, og som han udpeger som et generelt træk ved autofiktive værker”, skriver Behrendt & Bunch (2016, s. 52). Dette er fordi mennesker på Facebook og i andre sosiale medier forteller om seg selv og fremstiller seg selv ved å publisere om sitt privatliv for en (nett)offentlighet. Det som blir publisert, er nøye utvalgt etter det bildet en ønsker å vise av seg selv. Dette kan sammenlignes med det forfattere av autofiksjoner, verk som blander fiksjon og biografi, gjør (Behrendt & Bunch, 2016, s. 52).

4 Språket

4.1 Talespråk og skriftspråk

Isachsens blogg inneholder skrift kombinert med visuelle uttrykk, og begge hennes bøker er selvsagt basert på skrift, noe som umiddelbart kan koble både bloggen og bøkene til skriftspråket, fordi tekstene er nedskrevet og ikke talte eller muntlige. Likevel er språket på internett, eller det digitale språket, kjennetegnet ved stor variasjon mellom ulike brukere, noe som minner om den variasjonen vi finner i talespråket. Det eksisterer selvsagt en klar oppfatning av at talespråk og skriftspråk har ulike kjennetegn, og videre i dette kapittelet skal jeg ta for meg hva som kjennetegner de to. Deretter fokuserer jeg på det digitale språket. For selv om talespråket og skriftspråket har ulike kjennetegn, blir skillelinjen mellom de to problematisert gjennom det digitale språket. I dette kapittelet om talespråk og skriftspråk vil også språket i selvbiografi bli kort kommentert, mens språklige kjennetegn fra bloggen blir kommentert under kapittelet om det digitale språket (kap. 4.2).

Lingvisten Michael Halliday (1989) tar i *Spoken and written language* for seg utviklingen av talespråket, skriftsystemer og skriftspråket. Mens talespråket har blitt brukt i over en million år, ble skriftspråket utviklet senere, selv om mennesker har tegnet og lagd bilder på steiner og hulevegger minst tusen generasjoner tilbake i tid. Halliday ser likevel ikke på disse tegningene som språk, selv om de er former for kommunikasjon (s. 12). Å skrive definerer han som ”a system of visual representation that is language” (Halliday, 1989, s. 13), og derfor er ikke bilder og tegninger skrift. Skrift er en måte å uttrykke språk på, som blir et alternativ til å uttrykke språk muntlig (Halliday, 1989, s. 14). Talespråkets og skriftspråkets oppkomst og utvikling over tid er interessant, men ikke relevant i denne sammenhengen, og vil derfor ikke bli gått nærmere inn på. Det som derimot er av interesse, er hva som skiller talespråket og skriftspråket, eller muntlighet og skriftlighet. Den mest åpenbare forskjellen mellom talespråk og skriftspråk er at talespråket er akustisk eller lydlig, mens skriftspråket er grafisk eller optisk – altså blir ordene realisert enten som lyder eller bokstaver (Lie, 2011, s. 77). Halliday stiller spørsmålet om tale og skrift kun er ulike måter å uttrykke samme mening på, og hans svar er både ja og nei. Ja, fordi talespråk og skriftspråk begge er alternativer til å uttrykke språkets meningspotensial, altså at alt som kan uttrykkes i skrift også kan uttrykkes i tale, og motsatt. På den andre siden er svaret på spørsmålet nei. Dette begrunnes med at talespråk og skriftspråk brukes i ulike kontekster og til ulike formål, selv om de selvsagt kan overlappe hverandre. Halliday eksemplifiserer dette med at blant annet søknadskjema og memorandum tilhører skriftspråkets ritualer, og trekker frem at dette er en av bakgrunnene for

at skriftspråket oppstod, fordi det har andre funksjoner enn talespråket. Videre kommenterer Halliday at vi ikke skriver ned hverdagens ledelsessamtaler eller servicemøter fordi de foregår i talespråket. Han konkluderer med at det ikke ville vært nødvendig å ha både talespråk og skriftspråk dersom de kun dupliserte hverandres funksjoner (Halliday, 1989, s. 92–93). Andre forskjeller mellom tale og skrift er at talespråket inneholder trykk og intonasjon og ikke-verbal kommunikasjon som blick, gester osv., mens skriftspråket har skilletegn, andre tegn og skille mellom store og små bokstaver (Lie, 2011, s. 77). Halliday kommenterer også denne forskjellen på skrift og tale og bruker det som et argument for at talespråk og skriftspråk ikke ”sier det samme” (Halliday, 1989, s. 93).

Kommunikasjonsforsker Jan Svennevig (2009) hevder at skriftlig kommunikasjon skiller seg fra kommunikative aktiviteter som dynamiske prosesser fordi forfatteren sitter i ensomhet og skriver på samme måte som leseren også leser i ensomhet. Den skriftlige kommunikasjonen skiller seg fra den muntlige fordi forfatteren ikke kan motta umiddelbar tilbakemelding på om leseren har forstått det som er blitt kommunisert, og leseren kan ikke direkte kontakte forfatteren for å stille spørsmål angående det kommuniserte. Likevel kan det også være en samhandling mellom de kommuniserende deltakerne under skriftlig kommunikasjon, men samhandlingen vil være tregere, alt etter hvilket medium som er tatt i bruk, enn ved en ansikt-til-ansikt-samtale (s. 16). Svennevig formulerer det slik: ”[J]o raskere mediet er, jo mer begynner skrivingen å likne snakking”, og videre: ”Det er altså ikke skriften i seg selv som hindrer dialogisk samhandling, men de fysiske kanalene som skriften blir formidlet gjennom” (Svennevig, 2009, s. 16).

Å si noe om språket i selvbiografier er ikke uproblematisk, fordi selvbiografier har blitt skrevet av mange forskjellige forfattere gjennom en lang tidsperiode. Språket i selvbiografien er likevel klart knyttet til skriftspråket, det er nedskrevne tekster, hvor skrift er brukt til å uttrykke meningen. Det betyr likevel ikke at det ikke er mulig å uttrykke seg selvbiografisk ved bruk av talespråk. Muntlige selvbiografiske uttrykk kommer til syne gjennom trangen vi har til å fortelle om oss selv og våre liv til andre. Med andre ord er det mulig å uttrykke seg selvbiografisk gjennom talespråk, men språket i den *litterære* selvbiografien er klart basert på skriftspråket. I boken *The language of autobiography* tar forfatteren John Sturrock (1993) for seg, som undertittelen tilsier, *studies in the first person singular*. I boken studerer Sturrock mer enn tjue selvbiografier og konsentrerer seg om å demonstrere en viss konvergens i tekstene, til tross for at de er skrevet på ulike språk og i ulike epoker.

In autobiography, if anywhere in literature, we are expected to sense that these are texts inhabited by a living person, that an author who was peculiarly present to himself while he was writing is now present to us as we read. (Sturrock, 1993, s. 3)

Dersom teksten skal gi inntrykk av at den er skrevet av en virkelig person om virkeligheten, kan dette komme til uttrykk gjennom språkbruken. Det som kjennetegner språket i selvbiografien, er at det skal representere forfatterens liv. Selvbiografier tar leseren med på en overgang ”from life to language” (Sturrock, 1993, s. 290). Det Sturrock kaller selvbiografiens ”språk” eller retorikk, er at de inneholder fellestrekk med hverandre (Sturrock, 1993, s. 286). Felles for selvbiografiene er at de normaliserer ”the singular”, entallet, på en utdypende måte (Sturrock, 1993, s. 286).

4.2 Det digitale språket

Språkforskeren Svein Lie (2011) har i boken *Det digitale språket* studert hvordan internett og mobiltelefoner har skapt nye språklige uttrykksformer, i tillegg har han også kommentert hvilke sjangre og teksttyper som finnes på internett. Det digitale språket gjelder selvsagt ikke for alle digitale tekster fordi vi fremdeles kan lese tekster på skjerm som er helt like som de trykte, f.eks. bøker som er scannet og publisert på nett. Det digitale språket er dermed å finne i nye teksttyper og sjangre som den digitale utviklingen har ført med seg, og det er disse Lie kommenterer. Han påpeker at digitaliseringen har utvidet de språklige mulighetene og ikke fjernet de gamle (Lie, 2011, s. 9–10). Det digitale språket ligger på et vis i et grenseland mellom tale og skrift, og Lie presenterer det han kaller *dialogiske sjangrer* som sjangre hvor deltakere skriver meldinger til hverandre på internett eller mobil. Under denne kategorien plasserer han tekstmeldinger, chat (nettsamtaler) og e-post (Lie, 2011, s. 22). Språket i disse sjangrene, og særlig i meldinger og nettsamtaler, kjennetegnes ved:

- Forkortelser
- Utelatelser – av skilletegn, mellomrom og av ord som forstås ut fra sammenhengen
- Kreativ bruk av skilletegn og av store/små bokstaver, ofte brukt ekspressivt
- Smilefjes o.l. (emotikon)
- Talemålsnært språk – dialekt og ord skrevet som uttalt (Lie, 2011, s. 46)

Bakgrunnen for denne språkbruken mener Lie for det første er økonomisering av språket, altså at en skal skrive så kort som mulig. For det andre er det ekspressivt og skal gi uttrykk for

følelser. For det tredje er det individuelt og gir brukerne en følelse av å være seg selv (Lie, 2011, s. 46). Lie kommenterer også at bruk av engelske ord og uttrykk er vanlig i det digitale språket (Lie, 2011, s. 63).

Tidligere i teoridelen kommenterte jeg at bloggsjangeren befinner seg i skjæringspunktet mellom det offentlige og det private (se kap. 2.2.3), og at Isachsens blogg også befinner seg i dette skjæringspunktet (se kap. 3.1). Språket i sosiale medier og blogger befinner seg også på et vis i et skjæringspunkt: mellom tale og skrift. Det er klart at tekstene på blogger er basert på skriftspråket, men samtidig inneholder de ofte trekk fra det muntlige språket, selv om språket selvsagt varierer mellom de ulike bloggene. Lie har plassert sosiale medier og blogger i et eget kapittel og ikke sammen med de dialogiske sjangrene. Og under avsnittet om bloggen kommenterer han kun sjangeren og ikke språket. Jeg vil likevel, til tross for inndelingen i Lies bok, argumentere for at sosiale medier og blogger også er dialogiske sjangre, fordi de åpner opp for samtaler mellom brukerne og ofte inneholder kjennetegn på Lies dialogiske sjangre. Lie skriver selv også i bokens forord at det er vanskelig å skrive om det digitale språket, fordi det er et felt som stadig er i endring (Lie, 2011, s. 5). Med Isachsens blogg som eksempel kan en finne flere av Lies kjennetegn på språket i dialogiske sjangre; i ett og samme innlegg på Isachsens blogg finnes både forkortelse(r), ekspressiv bruk av store bokstaver, emotikon og engelske ord. Hun skriver ”LOVE IT”, ”sweeet”, ”lol” og bruker både vanlig smilefjes og smilefjes med hjerter som øyne (Isachsen, 2019, 28. september). Bloggen inviterer også til samtale mellom blogger og lesere gjennom kommentarfeltet. Bloggere avslutter ofte blogginnleggene sine med spørsmål til leserne, som leserne på sin side kan svare på i kommentarfeltet. Dette kan også gå den andre veien: Bloggleserne kan stille spørsmål til bloggeren i kommentarfeltet, som enten blir besvart av bloggeren i kommentarfeltet eller i et nytt blogginnlegg. Gjennom denne funksjonen åpner blogger, på samme måte som tekstmeldinger og chat, for dialog mellom brukerne.

Siden tekster på internett skrives av svært mange og svært forskjellige personer, vil språkbruken også være svært variert. Språkviteren Theres Bellander (2014) har undersøkt språkbruken i to blogger, skrevet av henholdsvis Dan på 16 år og Erik på 85 år. I artikkelen kommer hun frem til at det er vanskelig å snakke om et prototypisk digitalt språk fordi språkbruken i de to bloggene er så forskjellig. Mens Dans blogg klart inneholder kjennetegn som er knyttet til det digitale språket, mangler Eriks blogg disse trekkene. Konklusjonen blir dermed at kjennetegn for det digitale språket ikke forekommer i all digital interaksjon. ”Bloggspråket” vil derfor være avhengig av bloggeren og blant annet hans eller hennes alder og vil dermed variere fra blogg til blogg.

5 Analyse

5.1 Handlingsreferat av *Forbilde* og *Elsk meg*

Før jeg går i gang med selve analysen, vil jeg gi et kort handlingsreferat av Isachsens to bøker for å gi leseren en oversikt over innholdet i bøkene.

Forbilde starter i 2014 med at hovedpersonen Sophie Elise er på vei inn i et mentalt sammenbrudd etter at hun har blitt forlatt av sin kjæreste. Deretter blir vi tatt med til 2010 hvor Sophie Elise er 16 år, og selve handlingen starter. På grunn av at Sophie Elise har blitt mobbet på barneskolen og ungdomsskolen, endrer hun sin stil i et forsøk på å bli godtatt. Stilendringen innebærer at hun blir avhengig av flere lag med BH-er, løsvipper, hårextentions, selvbruning og masse sminke for å våge å gå ut av huset. På skolen er hun innesluttet, har få venner og føler seg utenfor. Sophie Elise blir til slutt så usikker på seg selv at det ender med angst, selvskadning og høyt fravær fra skolen. Vendepunktet blir da en lærer ironisk spør henne om hun skal starte en rosablogg, noe Sophie Elise velger å gjøre for å prøve å unnslipe sin selvdestruktive hverdag gjennom å skape en annen virkelighet på bloggen. Etter hvert som bloggen blir populær og Sophie Elise begynner å tjene penger på den, gir det henne mulighet til å utføre operasjoner for å fikse på sine komplekser. Det fører henne inn i ond spiral hvor hun stadig finner noe nytt å fikse på. Etter at Sophie Elise flytter fra Harstad til Oslo, går det stadig bedre, hun får flere venner, har samboer og lever et liv bestående for det meste av festing og blogging. Men ting tar enda en vending når handlingen har nådd bokens innledning hvor Sophie Elise blir forlatt av sin kjæreste. Hun går igjen inn i tung periode, helt frem til hun finner en rolle som samfunnsdebattant.

I *Elsk meg* treffer hovedpersonen Sophie Elise en 19 år eldre mann i et selskap. De to innleder et forhold, som for det meste kun foregår sent om kvelden og innenfor husets fire vegger. Sophie Elise får fort følelser for ham, og følelsene utvikler seg til en avhengighet. Selve handlingen i boken går for det meste i det samme. Sophie Elise bruker tiden sin på å tenke på mannen, dagdrømme om en fremtid sammen med ham og vente på at han skal ta kontakt. Når han endelig tar kontakt, drar hun til ham med det samme og er lykkelig når de er sammen. Deretter blir hun skuffet og usikker når det tar lang tid før hun hører fra ham igjen. Følelsene og avhengigheten går ut over hennes sosiale liv og arbeid, hun bruker ikke lenger tid på å treffe venner eller blogge. Det går etter hvert så langt at hun dropper sin beste venninnes bursdag for heller å treffe ham. I tillegg velger hun å bruke tid med ham fremfor å dra hjem til leiligheten sin for å slippe inn sin egen far, som har kommet for å hjelpe henne

med regnskapsføring. Forholdet med mannen avsluttes når hun til slutt innser at hennes følelser for ham er mye sterkere enn de følelsene han har for henne.

5.2 Sjanger

5.2.1 Bloggen, *Forbilde* og *Elsk meg* i et sjangerperspektiv

Ser en selvbiografier som en samlebetegnelse for alle tekster som handler om forfatteren selv (Melberg, 2017), kan både bloggen og begge Isachsens bøker plasseres under denne betegnelsen. Likevel har de ulike variantene av selvbiografier egne sjangertrekk som skiller dem fra hverandre, og jeg vil derfor starte med å se tekstene i et sjangerperspektiv.

Det er ikke vanskelig å plassere Isachsens avsluttede blogg, med tittelen ”Sophie Elise”, innenfor bloggsjangeren. Den inneholder flere av de typiske kjennetegnene for en blogg, som også kan kalles bloggens sjangertrekk (Grüters, 2011, s. 109). Blogginnleggene presenteres i omvendt kronologisk rekkefølge, inneholder informasjon om dato og klokkeslett de er blitt publisert og har en kommentarfunksjon tilknyttet seg. Kommentarfunksjonen gir bloggleserne mulighet til å interagere med Isachsen, stille spørsmål og komme med både ros og kritikk. Ofte får leserne svar av Isachsen i selve kommentarfeltet, mens andre ganger velger hun å svare på spørsmålene i et nytt innlegg, andre ganger svarer hun ikke i det hele tatt. Hun oppfordrer også selv til at leserne skal legge igjen kommentarer ved å stille spørsmål i innleggene – som i et innlegg hvor hun har tatt en ny tatovering, spør leserne hva de synes, og får 188 kommentarer tilbake (Isachsen, 2015, 25. mai). Kommentarfeltet blir et møtested for forfatteren og leserne, men kommentarfeltet er ikke bare en positiv funksjon, og Isachsen har valgt å ha kommentarfeltet stengt gjennom en lang periode av sin bloggkarriere. I blogginnlegget ”Det tok meg 4 år og 477749 kommentarer” forteller Isachsen at hun valgte å stenge kommentarfeltet etter for mange negative kommentarer som førte til at hun aldri følte seg god nok (Isachsen, 2015, 28. juli). I blogginnlegget hvor hun viser frem sin nye tatovering, er tilbakemeldingene varierende. Mens de aller fleste synes den er fin, er det noen som ikke er enige i det. En skriver blant annet at hun heller kunne tatovert på seg kviser, og at det hadde vært like stygt, mens andre bare synes den er forferdelig, harry og lite original (Isachsen, 2015, 25. mai). Isachsen har også blitt utsatt for hets og trusler i andre sosiale medier etter at hun stengte kommentarfeltet. Hun ble kalt for hore og landssviker, og noen mente hun fortjente å bli banket og voldtatt for sitt engasjement for å hjelpe flyktninger (Isachsen, 2015, 22. september). At bloggere velger å stenge kommentarfeltet, er et tegn på at

hets og trusler har gått for langt (Fuglerud, 2015, s 17). Dette viser kommentarfunksjonens negative bakside: Alle som ønsker å kommentere, har mulighet til det, og det kan gjøres anonymt. Ved å stenge kommentarfeltet kan bloggeren prøve å skjerme seg for hets og trusler, men de som virkelig er ute etter å rakke ned på bloggere, vil likevel finne et annet sted å få utløp for sitt hat.

Øverst på bloggen har Isachsen informasjon om seg selv, kategori- og arkivfunksjon, som er vanlige sjangertrekk for blogg (Grüters, 2011, s. 112). Sammenlignet med en bok gjør funksjonene det lettere for leseren å navigerer seg rundt i teksten. Ved å bla tilbake i arkivet kan leseren velge den måneden og det året som er ønskelig, og ved hjelp av kategori-funksjonen kan leseren gå direkte til den kategorien han eller hun er interessert i. I tillegg er det også en søkefunksjon øverst på siden, som enda lettere lar leseren få opp de ønskelige tekstene. Disse funksjonene gjør at en kan velge å lese et utsnitt av den kumulative og serielle bloggen og dermed kun sitte igjen med en liten del av historien og ikke hele historien (Rettberg, 2014b, s. 33). I tillegg inneholder bloggen linker til hennes andre sosiale medier, YouTube, Instagram og Facebook. Disse linkene peker ut av bloggteksten og fører leseren til nye tekster og viser at bloggen er en del av en større diskurs på internett (Grüters, 2011, s. 26).

Figur 2: Skjerm bilde fra Isachsens blogg.¹²

¹² Hentet 10.10.2019. Isachsen har i ettertid endret bloggens øverste bilde, også kalt header.

Isachsens blogg tilhører bloggtypen personlige og dagboklignende blogger (Rettberg, 2014a, s. 17). Bloggen inneholder for det meste hverdagslige historier fra hennes liv, om hva hun har gjort, hva hun har på seg, hva hun har spist, og hvilke produkter hun bruker. Bloggens verbaltekst er kombinert med mange bilder og noen ganger også videoer; det visuelle er med andre ord en viktig del av bloggen. I tillegg skriver hun ofte personlig om forelskelse, kjærlighetssorg, mobbing og angst. At Isachsen bruker bloggen til å skrive om seg selv, knytter den opp til selvbiografisjangeren forstått i vid forstand (Melberg, 2017).

Dersom en definerer rosabloggen som en egen bloggsjanger, tilhører Isachsens blogg denne sjangeren. I takt med at rosabloggenes popularitet økte, ble de egne små bedrifter, hvor bloggerne linket til produkter de hadde kjøpt, slik at leserne kunne trykke seg inn og kjøpe det samme. Bloggene forandret markedsføringsspillet, hvor produktplassering og reklamer på rosablogger ble en vanlig del av bedrifters markedsføringsbudsjett (Fuglerud, 2015, s. 14). Isachsen blogg inneholder i stor grad både reklamebannere hun ikke bestemmer over, men som bestemmes av plattformen hun blogger på, og reklamer fra samarbeid hun selv har inngått med ulike aktører. I de innleggene som inneholder reklame, legger hun alltid ved en link til det aktuelle produktet og skriver sin mening om det. Reklamelinkene peker, på samme måte som linkene til Isachsens andre sosiale medier, ut av bloggteksten, hvor leseren blir ført til en ny tekst dersom han eller hun trykker på linken (Grüters, 2011, s. 26). Ofte er reklamen så innvevd i blogginnlegget at det er vanskelig å få med seg at det er en reklame, men i dag krever nye retningslinjer at det må merkes tydelig dersom et blogginnlegg inneholder annonser eller reklamer øverst i blogginnlegget (Forbrukertilsynet, 2018). Gjennom reklamene fungerer Isachsen som rådgiver og selger overfor leserne sine ved å gi anbefalinger om f.eks. sminke og klær (Veum, 2013, s. 122). I et innlegg om selvbruning skriver hun om hvordan solarium og sol kan være skadelig, og at brunfargen ”kommer mye lettere ved hjelp av selvbruning, om du bare velger rett merke og fremgangsmåte”. Dette etterfølges av en liten guide om hvordan man bør behandle kroppen før påføringen av selvbruning, og at en bør velge denne selvbruning ”fordi den er luktfri, [...], varer lengre, gir en dyp brunfarge (ikke orange), er drøy i bruk og den flekker ikke av” (Isachsen, 2015, 18. august). Det virker som at Isachsen vil sine lesere det aller beste ved å innlede innlegget med en advarsel mot for høy eksponering av sol, som kan gi skader på huden og i verste fall hudkreft. Hun virker dermed som en god venninne og rådgiver, mens hun samtidig fungerer som selger. Rollen som venninne er en viktig del av rosabloggen, hvor bloggeren deler tanker og meninger som kan minne om tekster i dagbøker. Blogglesere i samme aldersgruppe kan identifisere seg med disse innleggene, og det skaper en relasjon mellom blogger og leser (Veum, 2013, s. 122).

Isachsen skriver i et blogginnlegg om sitt møte med ulike ting for første gang, blant annet om hennes første tatovering, kyss, kjærlighetssorg og jobb (Isachsen, 2015, 29. november). Innlegget kan klart skape relasjoner til blogglesere og deres møter med noe for første gang. Rollen som rosablogger blir tvetydig i det Isachsen fungerer som både venninne og rådgiver og selger (Veum, 2013, s. 122). Som allerede nevnt består ikke bloggen kun av det som kjennetegner en rosablogg, men i det store bildet sammenfaller den nok mer med rosabloggsjangeren enn den faller utenfor. Bloggen tilhører altså kategorien for personlige og dagboklignende blogger og kan gjerne defineres som en rosablogg, noe Isachsen selv også gjør i begge bøkene når hun referer til seg selv som en rosablogger (Isachsen, 2016, s. 5; Isachsen, 2018, s. 20).

Siden Isachsens blogg handler om henne, kan tekstene kalles selvbiografiske, mens bøkene hennes inneholder enda flere kjennetegn på selvbiografisjangeren. En selvbiografi skrives innenfra av en forfatter som har tilgang til alle følelser og erfaringer, og dette skiller selvbiografien fra biografien som skrives av en forfatter utenfra (Egeland, 2000, s. 94). Når Isachsen skriver sine selvbiografier, skriver hun historier som er selvopplevd og om følelser som er selvfølt. Handlingen i begge bøkene er basert på hennes egne følelser og erfaringer og er i tillegg skrevet i ettertid. Historiene blir skrevet med et tilbakeblikk på ting hun har opplevd og følt tidligere. At tekstene er skrevet i ettertid hvor forfatteren har oversikt over det som skal bli fortalt, er et av selvbiografisjangerens kjennetegn (Egeland, 2000, s. 94). Begge Isachsens bøker har samsvar mellom forfatter, forteller og hovedperson. Hennes navn, Sophie Elise, står på tittelsiden av begge bøkene, og det er i tillegg bilde av henne utenpå bøkene. Fortellingen fortelles av en jeg-forteller, og jeg-fortellerens navn er Sophie Elise (Isachsen, 2016, s. 10; Isachsen, 2018, s. 109). At hovedperson, forteller og forfatter er den samme, er karakteristisk for selvbiografisjangeren. Det blir inngått en selvbiografisk pakt mellom leseren av Isachsens bøker og Isachsen som forfatter om at hovedperson, forteller og forfatter er den samme (Gimnes, 1998, s. 18).

Begge bøkene er i hovedsak organisert som kronologiske fortellinger med lineært tidsforløp, noe som er vanlig i selvbiografier, slik at livshendelsene får mening og ikke oppfattes som tilfeldige (Melberg, 2007, s. 12). *Forbilde* starter i 2014, hopper deretter til 2001, før handlingen starter i 2010 i bokens tredje kapittel, og derfra er boken for det meste ordnet som en kronologisk fortelling. Ordningen som en kronologisk fortelling drar hele tiden handlingen fremover selv om det lineære noen steder brytes. I tillegg til tidshoppene i bokens tre første kapitler inneholder den også andre analepser og prolepser, altså tilbakeblikk og frempek, som bryter den lineære strukturen. I et kapittel om Isachsens utseendefikserte

hverdag ser hun tilbake på den tiden da hun ble mobbet på barneskolen (Isachsen, 2016, s. 20). I et annet kapittel ser hun frem til ”i dag”, altså til perioden hvor hun skriver boken, og forteller at hun motiverer seg selv fordi hun nådde sitt mål om å få en kjent blogg: ”Når jeg i dag er sliten, prøver jeg å mentalt spole tilbake til disse dagene hvor jeg sleit meg ut fordi målet mitt var så nært i sikte. Det motiverer meg fortsatt at jeg faktisk klarte det” (Isachsen 2016, s. 129). Prolepsene og analepsene bryter til en viss grad med den tradisjonelle selvbiografiens lineære struktur. Selv om fortellingen for det meste er ordnet kronologisk, har kapitlene varierende innhold, hvor et kapittel kan handle om angst og selvskading og det neste om utseende og sminke, noe som fører til at boken blir episodisk. Det episodiske i *Forbilde* minner om selvportrettets usammenhengende fremstilling med episoder fra forfatterens liv (Melberg, 2007, s. 10) og er i tillegg gjenkjennelig fra den episodiske bloggen (Rettberg, 2014a, s. 116). Dermed blir strukturen i *Forbilde* som en kombinasjon av selvbiografien og selvportrettet. *Forbilde* forteller Isachsens historie fra å være mobbeoffer og usikker, der hun sliter med angst og selvskading, til en tilværelse som toppblogger med høy inntekt og popularitet. Hvorfor Isachsen sliter med angst og selvskading og er avhengig av å ”pynte” på utseendet sitt, vil for en som ikke har lest boken kunne være ubesvarte spørsmål. Men i *Forbilde* får leseren svar på at hun sliter fordi hun har blitt mobbet og utestengt på skolen, hatt få venner og aldri følt tilhørighet. Å sminke seg og fokusere på utseendet var noe hun hadde kontroll over, det samme gjelder også for selvskadingen. Kontrollen hun føler over sitt utseende og selvskadingen står i kontrast til den manglende kontrollen hun føler på skolen, hvor hun blir mobbet og utestengt (Isachsen, 2016, s. 21, 23). Hvorfor Isachsens startet å blogge, kan oppfattes som en tilfældighet for dem som ikke har lest boken, men leserne vil få svar på hvorfor. For det første fikk hun en kommentar av en lærer på videregående om at hun kunne starte en rosablogg siden hun uansett ikke tok skolen særlig seriøst (Isachsen, 2016, s. 49). For det andre kunne hun bruke bloggen og internett som et fristed hvor hun ikke behøvde å være usikker og redd for å ”heve stemmen”; der kunne hun skape sin egen virkelighet og være den hun selv ønsket (Isachsen, 2016, s. 11). Bloggen blir en kontrast til hennes virkelige liv, og dette vil jeg kommentere nærmere i kapittelet om selvframstilling og identitetskonstruksjon (kap. 5.3). Hvorfor Isachsens blogg blir så populær, får en også svar på i boken. For det første bruker hun sin kusines blogg som et springbrett for sin egen.¹³ Isachsens kusine hadde på den tiden Isachsen begynte å blogge allerede en kjent blogg med rundt 5000 daglige lesere, og ved å logge inn på denne uten tillatelse og poste et innlegg med link til sin egen

---

¹³ Isachsens kusine heter Stine Steen og blogger i dag på <https://www.stinesteen.com/blog> (25.10.2019).

blogg havner sophieelise.blogg.no på en 40. plass på listen over de mest populære bloggene (Isachsen, 2016, s. 54). For det andre starter hun og en enda mer populær blogger en ”bloggkrig” på tull, hvor de publiserer hver sin video hvor de snakker stygt om den andre bloggeren. Det ender med at Isachsens blogg havner på tredjeplass på topplisten (Isachsen, 2016, s. 128). Ved at Isachsen setter disse hendelsene inn i en sammenhengende fortelling, virker de ikke lenger tilfeldige (Melberg, 2007, s. 12).

Elsk meg er også skrevet som en sammenhengende fortelling med et lineært tidsforløp, men strekker seg over en mye kortere tidsperiode og fokuserer nesten utelukkende på temaet ugjengjeldt kjærlighet. Men også i denne boken blir den lineære strukturen noen steder brutt av prolepses og analepses. I bokens andre kapittel møter Sophie Elise den navnløse mannen for andre gang ved at hun drar på samme bar som de var sammen første gang de møttes: ”Visse ting tror man ‘kun skjer på film’, og så skjer det i virkeligheten og blir en historie man finner det verdt å skrive en bok om. For plutselig var han der” (Isachsen, 2018, s. 27). Det blir en prolepse til at Isachsen skriver bok om hennes forhold til denne mannen, og foregriper dermed noe som i bokens handlingsforløp enda ikke har utspilt seg. *Elsk meg* inneholder også analepses, som f.eks. til et tidligere forhold og til når Sophie Elise kjøpte sin første sminkeveske da hun var elleve år (Isachsen, 2018, s. 82, 145). Sett bort fra noen få tilbakeblikk og frampek er boken organisert kronologisk og lineært og er til forskjell fra *Forbilde* mye mindre episodisk, men har heller naturlige overganger mellom kapitlene. Dermed ligner oppbygningen i *Elsk meg* mer strukturen i tradisjonelle selvbiografier enn det *Forbilde* gjør. På samme måte som i den forrige boken får lesere av *Elsk meg* svar på tidligere ubesvarte spørsmål, som hvorfor hun har nedprioritert bloggen i den perioden forelskelsen pågikk.

Da jeg i uken som fulgte skulle sette meg ned med bloggen igjen og hente inn alt arbeidet jeg ikke hadde fått gjort i det siste, ta unna alt som hadde tårnet seg opp fordi hodet mitt hadde vært et annet sted, merket jeg at noe var annerledes. Jeg satt med pc-en foran meg, åpnet blogg.no som så mange ganger før, men noe var galt. Jeg skrev og slettet det jeg allerede hadde skrevet. Veide ordene mine, noe jeg aldri hadde gjort før. Vanligvis kunne jeg åpne et tomt dokument, skrive uten å se meg tilbake, laste opp noen bilder som kunne være så lettkledd eller så drøye de bare ville, skrive ting jeg visste ville utløse reaksjoner og poste bilder uten å bry meg om antall likes, men nå gikk det ikke. Om noen av vennene hans spurte om meg, gitt at de i det hele tatt visste om meg, ville jeg ikke være hun «unge, dumme bloggeren», jeg ville være noe mer –

en man kunne vise frem, en man kunne være stolt av. (Isachsen, 2018, s. 55)

For det første ble bloggen lagt til siden fordi Isachsen hadde tankene sine et annet sted i den perioden hvor forholdet pågikk, og for det andre våget hun ikke lenger å publisere samme type innlegg som hun hadde gjort tidligere i frykt for å fremstå som ung og dum.

Informasjonen om hvorfor Isachsen ikke blogget mye i denne perioden, virker ikke lenger tilfeldig fordi den er blitt plassert i en sammenheng (Melberg, 2007, s. 12).

Det som skiller begge bøkene fra den tradisjonelle selvbiografien, er at de ikke starter med hovedpersonens fødsel (Melberg, 2007, s. 10), og at de inneholder relativt lite selvrefleksjon (Grepstad, 1997, s. 269). Begge viser likevel et positivt utviklingsbilde, men i varierende grad, noe som er typisk for selvbiografier (Egeland, 2000, s. 95). I *Forbilde* presenterer Isachsen de vanskene hun har gått gjennom, og hvordan hun har kommet dit hun er i dag. Hun vinner frem til innsikt og finner sin rolle som blogger og samfunnsdebattant. *Elsk meg* har ikke samme utviklingshistorie, hvor hovedpersonen for det meste begår de samme feilene igjen og igjen, men boken ender likevel med at Sophie Elise bryter ut av mønsteret og finner tilbake til sin rolle som blogger. Begge bøkene kan uten tvil plasseres under selvbiografisjangeren selv om de ikke inneholder alle sjangertrekkene. Og mens *Forbilde* i større grad gir svar på hvem Isachsen er og hvordan hun er blitt slik, som er et av selvbiografiens kjennetegn (Melberg, 2017), er strukturen i *Elsk meg* mer lik selvbiografiens struktur. Strukturen i bloggen og bøkene vil bli ytterligere kommentert nedenfor, samt innholdet i tekstene.

5.2.2 Struktur og innhold

Så hva skjer i den sjangermessige overgangen fra blogg til bok? For det første representerer overgangen en endring i strukturen: Bloggen og bøkene er strukturert ulikt. Bloggens struktur er kumulativ og seriell (Rettberg, 2014b, s. 33); hvert blogginnlegg fungerer som en selvstendig tekst med egen tittel og kan leses for seg selv. Men en kan også lese flere blogginnlegg etter hverandre og dermed få innblikk i en større del av historien. I tillegg begynner bloggen på et vis med slutten fordi innleggene publiseres i omvendt kronologisk rekkefølge. Bøkene er på den andre siden organisert som sammenhengende fortellinger med lineært tidsforløp. Dersom en åpner boken og bare leser et tilfeldig kapittel, vil det være tatt ut av sin kontekst og derfor miste deler av sin mening. Dette skiller bøkene fra bloggen fordi en fint kan lese kun ett blogginnlegg og forstå tekstens helhet, men en må lese hele boken for å

forstå sammenhengen. Strukturen innad i bloggen og bøkene er også ulik. Blogginnleggenes struktur varierer veldig; de kan være lange, korte, organisert som lister med punkter eller strukturert som en samtale med spørsmål og svar. Blogginnleggenes varierende struktur er gjenkjennelig i *Forbildes* struktur. For det meste er den organisert i korte kapitler hvor fortellingen fortelles gjennom beskrivelser og dialoger mellom personene. Men noen av kapitlene har andre strukturelle likheter med bloggen. For det første har hvert kapittel en overskrift og et tema, og kapitlenes tema har ikke alltid direkte tilknytning til kapitlet som kommer før eller etter. For det andre er den varierende strukturen fra bloggen bevart i boken. Selv om boken for det meste er oppbygd av kapitler som en kronologisk fortelling, er det stor variasjon mellom kapitlene når det gjelder strukturen. Lengden på kapitlene varierer: Noen er på kun én side, noen opp mot ti sider, og de fleste på rundt 3–4 sider. Kapitlenes oppbygning er også varierende; mens noen er ordnet som fortellinger med dialoger, er andre bestående av lister. Isachsen har tatt med to handlelister i boken, hvor den første er fra før hun begynte å blogge, og den andre er fra etter hun begynte å tjene penger på bloggen (Isachsen, 2016, s. 17, 123). Handlelistene inneholder produkter hun behøver for å beholde kontrollen over utseendet sitt. Hun har også en liste over ting som gjør henne lykkelig. Listen er fra den tiden hun går siste året på videregående og bloggen hennes er blitt populær:

- Diskutere med pappa ved middagsbordet.
- Snakke med blogglesere om ting som politikk, selvbilde og destruktiv tankegang.
- Se på film med lillesøsteren min.
- Være i Oslo.
- Krølle håret.
- Prestere på skolen.
- Jobbe bra med bloggen. (Isachsen, 2016, s. 148)

De forskjellige listene minner om lister en også kan finne på bloggen. Som den allerede nevnte listen med punkter om hennes første møte med ulike ting, eller et blogginlegg med tittelen ”en sånn liste..” hvor hun lister opp hvordan hun er i ulike sammenhenger, blant annet på skolen, på prøver, alene hjemme og ute på byen (Isachsen, 2016, 25. mai). Andre lister en kan finne på bloggen, er lister med hennes favorittbloggere, lister med gjøremål eller ønskelister. *Elsk meg* inneholder også en liste med overskriften ”Hvordan vite at du er helt fucked?”, hvor Isachsen ramser opp ti grunner for hvordan en kan vite om en er avhengig av en annen person (Isachsen, 2018, s. 157). Sett bort fra denne ene listen er det lite som er felles

mellom strukturen i bloggen og *Elsk meg*. Isachsen siste bok minner mer om en tradisjonell selvbiografi enn den første fordi den er oppbygd som en kronologisk fortelling og er ikke episodisk. Overgangen mellom kapitlene er naturlige og sammenhengende, og det hele er bundet sammen som en historie. Kapitlene har heller ikke titler som bloggen og *Forbildes* overskrifter, men er merket med nummer. Dermed er overgangen fra blogg til bok større i *Elsk meg* enn i *Forbilde* når det gjelder strukturen. Oppbygningen i Isachsens første bok ligner mer på oppbygningen i bloggen enn oppbygningen i den andre boken gjør. En kan spekulere i om *Forbilde* minner mer om bloggen fordi det er hennes første bok – fordi hun er vant til bloggstrukturen, blir det et enkelt mønster å følge som gir en trygghet som noe hun kan fra før – og at hun med sin andre bok våger å gå mer ut av komfortsonen og strukturerer boken mer som en tradisjonell selvbiografi.

Når det gjelder innholdet, ser en det samme som med strukturen: *Forbilde* er mer lik bloggen enn det *Elsk meg* er. Innholdet i personlige og dagboklignende blogger baserer seg mye på bloggerens hverdag og varierer dermed i takt med at bloggerens hverdag varierer. Dette skiller de personlige og dagboklignende bloggene fra temabloggene, f.eks. matblogger, treningsblogger og moteblogger, som i all hovedsak kun handler om det utvalgte temaet (Rettberg, 2014a, s. 23–24). Isachsen ønsker selv at bloggen ikke skal være planlagt, men at den ”utvikler seg med meg som person fra dag til dag” for å bevare ”dagbokfølelsen” (Isachsen, 2016, 7. februar). Temaene som går igjen i *Forbilde*, er Isachsens psykiske helse, mobbing og utestenging, utseende, venner, familie, kjærlighet, miljøvern og selvsagt bloggen. Mange av disse temaene har Isachsen også tatt opp på bloggen flere ganger før bokutgivelsen. Under bloggens kategorifunksjon har Isachsen blant annet kategoriene: *personal*, dyrevern, sminke og antrekk. Under kategorien *personal* (engelsk for ”personlig”) ligger det blant annet blogginnlegg om Isachsens psykiske problemer med angst og selvskading, kjærlighetssorg, plastiske operasjoner, familien og venner. Med andre ord er flere av temaene i *Forbilde* allerede tatt opp i bloggen, og innholdet er derfor ganske likt mellom boken og bloggen. Journalist Oda Faremo Lindholm uttrykker i en anmeldelse av *Forbilde* at: ”Innledningsvis forteller Isachsen om ønsket om å få skrive den virkelige historien, men *Forbilde* er i så stor grad en forlengelse av bloggen, både i språk og tema, at det som formidles neppe vil oppleves som spennende utenfor kjernepublikummets rekke” (Lindholm, 2016). At *Forbilde* for det meste tar opp temaer som allerede er blitt skrevet om på bloggen, gjør at den innholdsmessige forskjellen ikke blir særlig stor mellom den første boken og bloggen. Sett i sammenheng med at strukturen i *Forbilde* også minner en del om bloggens struktur, er ikke overgangen fra blogg til bok så stor når det gjelder form og innhold.

Mens Isachsens første bok tar opp ulike temaer fra hennes liv, fokuserer den andre boken for det meste kun på kjærligheten og avhengigheten som oppstår når hun møter den 19 år eldre mannen. Isachsen gjenforteller omtrent hele bokens handling i en beskrivelse av hvordan forholdet mellom henne og mannen utspiller seg:

Vår historie fulgte et manus. Jeg kom hjem til ham, skisserte en fremtid, fikk meg selv til å tro på det, dro hjem, hadde håp i noen timer, kanskje en dag eller to, ble skuffet, så sendte han en melding igjen og vi snudde manusbunken. (Isachsen, 2018, s. 159)

Selv om innholdet i *Elsk meg* i all hovedsak er Sophie Elises tanker om denne mannen, usikkerheten som oppstår når hun ikke hører fra ham, og deres møter innenfor lukkede dører når han til slutt inviterer henne over, dukker det innimellom opp andre temaer som er gjenkjennelige fra både bloggen og den første boken. Hun kommenterer at hun har en rolle som miljøaktivist og at hun startet en debatt omkring bruken av palmeolje i matprodukter, at hun bruker sminke som et skjold og en beskyttelse, at hun har arr etter selvskading og sliter med angst (Isachsen, 2018, s. 105–106, 146–147, 171). I tillegg skriver hun også litt om familien og venner (Isachsen, 2018, s. 165–169, 174). Dette er temaer som Isachsen også har skrevet om på bloggen, men i *Elsk meg* blir alle disse temaene likevel knyttet opp til mannen hun er forelsket i. Når det gjelder overgangen fra blogg til bok, er forskjellene større mellom bloggen og *Elsk meg* når det kommer til struktur og innhold enn situasjonen er med *Forbilde*.

Felles for bloggen og selvbiografiene er at de handler om Isachsen selv og hennes liv, og at teksten er fortalt gjennom en jeg-forteller og dermed har samme synsvinkel. I tillegg skal innholdet i både bloggen og selvbiografiene representere virkeligheten, selv om forfatteren tar valg for hva som skal vises og hva som skal holdes skjult i begge sjangrene. En annen ting som er felles for bloggen og bøkene er at Isachsen i begge sjangrene tar opp private temaer som hennes psykiske helse, følelser og kjærlighetsforhold. Dermed inneholder, som også kommentert ovenfor, bøkene flere temaer en også kan finne på bloggen.

En av de største forskjellen mellom bloggen og selvbiografiene er det visuelle. Bloggen er sterkt preget av bilder og videoer, og dermed er det visuelle en viktig del av innholdet og fortellingen som fortelles. I bøkene fremstiller Isachsen alt gjennom skriftlige beskrivelser, mens i bloggen supplerer hun det skriftlige med visuelle uttrykk. I tillegg skilles de to sjangrene fra hverandre gjennom bloggans mulighet for interaksjon mellom leser og forfatter. Lesernes kommentarer blir en del av teksten og dermed en del av bloggans innhold. I tillegg kan også forfatteren selv skrive videre på teksten i kommentarfeltet, noe en forfatter av en bok ikke har mulighet til. Dermed kan lesere av bloggtekstene være mer aktive enn den

passive leseren av en selvbiografi gjennom å kommentere innholdet, og dette gjelder også for forfatteren som stadig kan legge mer tekst til den opprinnelige. Det kommersielle i bloggen er også fraværende i begge bøkene, og dette kommenteres til og med i forordet til *Forbilde*:

Jeg kan ikke komme med fakta du kan fortelle for å bli vinneren av neste fest, jeg kan ikke gi deg verktøyene du trenger for å lykkes videre i livet, og jeg vet ikke hvilke nøkkelplasser du burde ha i garderoben din så du alltid kan være den best kledde. Du vil heller ikke finne rabattkoder på silikon eller Botox i denne boka. (Isachsen, 2016, s. 5)

Hva leseren ikke kommer til å finne i boken, er knyttet sammen med at Isachsen har skrevet *Forbilde* fordi hun ønsker å fortelle hele sin historie uten å ta hensyn til sponsoravtaler og hva som genererer klikk (Isachsen, 2016, s. 6). Med andre ord vil ikke boken inneholde tips, rabatter eller reklame, men historien om Isachsen og hennes blogg. I sammenheng med det kommersielle er også linkene selvsagt fraværende i bøkene, som betyr at de ikke inneholder noe som viser leseren ut av tekstene (Grüters, 2011, s. 26).

Den strukturelle forskjellen mellom bloggen og selvbiografien er at selvbiografiene er sammenhengende fortellinger hvor hele teksten allerede foreligger og i tillegg er presentert i den rekkefølgen de skal leses. Bloggen, derimot, er kumulativ og seriell (Rettberg, 2014b, s. 33), i tillegg til at den ikke har samme helheten som selvbiografien fordi leseren står mer fritt til å velge hvilken rekkefølge han eller hun vil lese teksten i, og hvor mye han eller hun vil lese av bloggen. Forskjellen i tekstenes helhet kommer klart til syne ved at bøkene har en tydelig slutt, mens på bloggen kan det stadig komme nye innlegg, og dersom den avsluttes, har den ofte ikke en tydelig slutt med en konklusjon eller oppsummering. Selv om blogger ofte ikke har en tydelig avslutning, har Isachsen skrevet et avsluttende blogginnlegg hvor hun takker for seg (Isachsen, 2020, 3. januar). Dette henger sammen med at forfatteren av en selvbiografi har hele historien foreliggende når han eller hun skal begynne å skrive, og at selvbiografien dermed er tilbakeskuende. Dette skiller selvbiografien fra dagboken fordi den blir til mens tingene hender (Egeland, 2000, s. 94). Bloggen kan tenkes som en kombinasjon av begge disse. Den inneholder tekster om hva som har skjedd samme dag som teksten blir skrevet, eller ting som skal skje de kommende dagene, men i tillegg inneholder den også tilbakeblikk til hendelser som har funnet sted lenger tilbake i tid. Der selvbiografien er tilbakeskuende, og dagboken blir til mens tingene hender, er bloggen en kombinasjon av begge.

5.3 Selvfremstilling og identitetskonstruksjon

5.3.1 Navnet

Haarder (2014) hevder at en må studere den litteraturen han kaller *performativ biografisme*, altså litteratur hvor det dukker opp biografiske henvisninger hvor en tidligere ikke har vært vant til det, gjennom teorier om performance. Han studerer for det meste (selv)biografiske romaner, men påpeker at de trekkene som er typiske for performativ biografisme også kan være gjeldene for en bredere front og på tvers av medier, kunstformer og sjangre (s. 14). En kan argumentere for at Isachsen driver performance og at hennes navn, Sophie Elise, fungerer som et artistnavn. Det er interessant at hun bruker ”Sophie Elise” som tittel på sin blogg, Instagram og YouTube, som forfatternavn utenpå begge bøkene, i samarbeid om kolleksjoner som en strikkekolleksjon med Skappel og en undertøyskolleksjon med MyMuse og i sitt eget skjønnhetsmerke. Bakgrunnen for at navnet virker som et artistnavn, er noe Isachsen hevder i *Forbilde* om at Sophie Elise ikke utgjør hele hennes identitet. Etter at hun er blitt forlatt av kjæresten, fører det til medieoppslag i avisene, og Isachsen skriver: ”Jeg leste navnet. Sophie Elise. Jeg visste at det handlet om meg, men jeg kjente meg ikke igjen. [...] Den de snakket om, hun Sophie Elise. Henne kjente ikke jeg” (Isachsen, 2016, s. 10). Navnet Sophie Elise fungerer som et artistnavn for hennes opptredener utad og som en konstruksjon av hennes virkelige jeg. På samme måte som for forfattere av autofiksjoner kan det være vanskelig å skille mellom kunstnerens opptreden og virkelige liv (Behrendt & Bunch, 2016, s. 23).

I denne oppgaven har jeg valgt å skille mellom Isachsen som forfatter av både blogg og bøker og Sophie Elise som personen innad i bøkene.

5.3.2 Bloggen

At bloggen kan plasseres i skjæringspunktet mellom det private og det offentlige, innebærer at sjangeren tar utgangspunkt i privatsfæren, men skrives for offentligheten. Bloggens likhet med dagboken er fremtredende, og temaene som blir tatt opp, er ofte av privat karakter, men siden tekstene publiseres for en offentlighet, åpner bloggsjangeren for at forfatteren kan konstruere og fremstille seg selv etter eget ønske. Erving Goffmans (1992) [1959] begrep selvpresentasjon er passende i beskrivelsen av Isachsens blogg. Begrepet forutsetter at en person prøver å påvirke inntrykket andre får av ham eller henne ved å innta en rolle og fremføre en opptreden (s. 22). Isachsen beskriver det selv i *Forbilde*:

Det sies at om man ser opp til noen, ser man egentlig opp til en versjon av dem som ikke eksisterer. Man ser kun visse sider av andre mennesker, med mindre du kjenner dem ut og inn, og det er få man virkelig kjenner på den måten. Om du leser en blogg eller følger en Instagram-konto, så ser du opp til en polert, uekte versjon av dem som du uansett aldri kan bli. (Isachsen, 2016, s. 11)

Hennes beskrivelse er passende for den selvpresentasjonen som finner sted på bloggen. De tekstene og bildene bloggeren velger å publisere, er nøye gjennomtenkt før de er blitt publisert for et publikum på, etter Goffmans begrep, for-scenen, som er motsatsen til bak-scenen. På for-scenen presenteres kun det personen ønsker å vise for sitt publikum for å gjøre et godt inntrykk, og derfor blir noen sider ved personens identitet fremhevet, mens andre blir skjult (Goffman, 1992 [1959], s. 96). På bloggen publiserer Isachsen bilder som trolig er grundig utvalgt, sammen med ord og beskrivelser som også trolig er nøye overveid.

Skillet mellom det Habermas (2002) [1962] kaller den offentlige og private sfære, blir endret med utviklingen av elektroniske og digitale medier, fordi det private får større innpass i det offentlige (Sennett, 2002) [1977]). I skillet mellom de to sfærene eller scenene oppstår det en ny scene som Meyrowitz (1985) kaller midt-scenen, hvor deler fra for-scenen og bak-scenen blir blandet. (For mer om dette se kap. 3.1). At innholdet på bloggen ofte er av en dagboklignende og privat karakter og samtidig deles med offentligheten, gjør at bloggen passer inn på midt-scenen. Midt-scenen kan også betegnes som en halvoffentlighet (Gripsrud, 2015) hvor det er vanskelig å skille mellom det private og det offentlige, der særlig sosiale medier tilhører denne halvoffentligheten.

Sosiale medier og blogger er i stor grad tilpasset selvframstilling hvor plattformene inviterer til at en skal publisere bilder og videoer av seg selv samt tekster om seg selv. ”Der [på internett] kan du være den du selv ønsker, basert på din egen identitet” (Isachsen, 2016, s. 11). Den selvframstillingen som finner sted på Isachsens blogg, er selvsagt basert på hennes identitet, men er også en bevisst konstruksjon slik Isachsen selv beskriver internett i sitatet ovenfor.

Hvis man vil se identitet som et performativt biografisk forfatterprosjekt, behøver man blot at se på internettets sosiale medier. Her arbejder vi på at forfatte den udgave af os vi gerne vil have andre, inklusive os selv, til at tro på. (Haarder, 2014, s. 31)

Haarders sitat henger sammen med det Isachsen selv hevder: En kan velge hvordan en vil forfatte seg selv på sosiale medier. Muligheten til å være hvem en vil på internett, henger sammen med at en bevisst velger hva en vil vise og hva en vil skjule av sin identitet. På bloggen viser Isachsen sitt utseende, forteller om sine tanker og sin hverdag (Isachsen, 2016, s. 56). Men fremstillingen på bloggen er langt på vei en konstruksjon både av det tekstlige og det visuelle.

Selvframstilling på blogger fører til en mangedobling av jeg-et, hvor fordoblingen av det skrivende og det beskrevne jeg-et slår over i pluralisme, fordi det konstruerte jeg-et kan konstrueres om igjen. Dette kaller Melberg (2007) digitalisering av det litterære jeg-et (s. 19). At Isachsen gang på gang kan konstruere sitt jeg på bloggen, innebærer at det skjer en rekonstruksjon av det hun allerede har konstruert. I hvert blogginnlegg, og i tillegg i kommentarfeltet, får Isachsen nye muligheter til å justere det bildet hun allerede har malt av seg selv. Dette skiller bloggen fra bøkene, hvor Isachsen mister kontrollen over sin egen konstruksjon i det bøkene blir utgitt, og hun ikke lenger kan endre på noe. Muligheten for stadig rekonstruksjon gjør at bloggen er en plattform for eksperimentering og uttesting av selvframstilling (Melberg, 2007, s. 19). Isachsen får i hvert nye blogginnlegg en ny mulighet til å fremstille seg selv. Det samme kommenterer Reinshorn (2015) i sin analyse av Linnéa Myhres tekster, hvor hun trekker frem at blogginnleggene fungerer som puslespillbrikker selv om bitene nødvendigvis ikke utgjør et helhetlig bilde (s. 51–54). Det samme er representativt for Isachsens blogg, hvor en glimtvis blir presentert deler av hennes konstruerte liv og identitet.

Som nevnt ovenfor kommenterer Isachsen i *Forbilde* at man på internett kan være hvem man ønsker basert på sin egen identitet (Isachsen, 2016, s. 11). Denne tanken er passende når en snakker om identitetskonstruksjon, og innebærer at en kan tøyne grensene mellom den en vil være, og den en er, og konstruere en identitet som ikke nødvendigvis ligner den opprinnelige. Det er fremtredende at den personen Isachsen fremstiller på bloggen, skiller seg fra den personen hun er utenfor internett, og en får presentert flere eksempler på det i hennes første bok. På bloggen levde hun det livet hun kunne ønske hun levde i virkeligheten, der hadde hun mange venner, store pupper og god økonomi, noe som stod i kontrast til virkeligheten (Isachsen, 2016, s. 92). Identiteten Isachsen har konstruert på bloggen, skiller seg også fra hennes private og sosiale identitet i hverdagen:

Herregud, tenk om bloggen fikk folk til å forvente at jeg skulle snakke mye? Nå var jeg jo «out there» på nettet, om man trykket seg inn på en bloggadresse kunne man se ansiktet mitt, høre tankene mine og hva jeg gjorde om dagen. På skolen og i det sosiale livet var jeg motsatt [...]. (Isachsen 2016, s. 56)

Dermed kan en se at Isachsen på bloggen har konstruert en identitet som er veldig ulik hennes opprinnelige identitet. Bakgrunnen for identitetskonstruksjonen på bloggen ser ut til å være et ønske om en annen virkelighet. Dette gjelder særlig for de tidligste blogginnleggene som publiseres mens Isachsen enda bor hos foreldrene i Harstad. Etter hvert som bloggen hennes blir mer populær og hun flytter til Oslo, passer den konstruerte identiteten mer til den virkelige, i hvert fall når det gjelder venner og økonomi. Bloggen blir som en virkelighetsflukt hvor Isachsen kan skape sin egen virkelighet: ”Det er det som er så fint med blogg, det er det som er så fint med sosiale medier. Man kan skape sin egen virkelighet, sitt eget frirom der man bestemmer helt selv” (Isachsen, 2016, s. 57). Hun rømmer til internett og bloggen for å unnsnippe sin egentlige virkelighet. Reinshorn (2015) ser det samme i sin analyse, at Linnéa Myhre bruker internett som et alternativt univers hun kan rømme til og bort fra seg selv (s. 58). Ikke bare det tekstlige, men også det visuelle er en form for konstruksjon på Isachsens blogg, hvor bildene bærer preg av at de er svært oppstilt og planlagt. ”Jeg tok en ganske fin selfie dagen før, kanskje jeg kunne legge ut den. Jeg måtte bare redigere litt på vippene og kanskje nesa først” (Isachsen, 2016, s. 99). I *Forbilde* får en bekreftet at også bildene er en konstruksjon fordi Isachsen velger å redigere dem for å oppnå det resultatet hun ønsker for å kunne vise frem det utseendet hun ønsker. At bloggen er en konstruksjon av den virkelige personen Isachsen, er tydelig. Konstruksjonen på bloggen kan også forklares ut fra Serfatys (2004) syn på bloggen som en todelt metafor mellom et speil og et slør. Isachsen kan skjule seg bak dataskjermens slør når hun skriver sine tekster og konstruerer sin identitet og hverdag, samtidig som hun speiler deler av sin virkelige identitet og viser den frem på bloggen.

Selvframstillingen på Isachsens blogg i perioden før den første bokutgivelsen kombinerer hverdagslig og emosjonelt innhold og tilhører en av tre kategorier bloggere presenterer seg selv på. Dmitrow-Devold (2017) kaller denne strategien for *fit-in-and-be-myself strategy*. Isachsens blogg tilhører denne kategorien fordi hun publiserer blogginnlegg om overfladiske og hverdagslige temaer ispedd oppstilte bilder hvor det er viktig å vise frem et ”riktig” utseende, men som er kombinert med innlegg av en mer personlig og emosjonell karakter. Dermed viser bloggeren både positive og negative sider for å virke ekte (Dmitrow-

Devold, 2017, s. 72). Strategien kommer til syne på Isachsens blogg gjennom de ulike temaene hun skriver om. Noen innlegg handler om hverdagen, sminke og utseende. ”Karrieren min var bygget på å ta perfekte bilder av meg selv. Perfekt hår, perfekt lys, perfekt redigert” (Isachsen, 2016, s. 9). Dette viser igjen at bloggen er en konstruksjon, men viser også at mye av bloggens innhold er basert på å vise frem det ”perfekte” eller ”riktige.” I et innlegg med tittelen ”du gjorde meg fin” viser Isachsen frem bilder hvor hun er ny-stylet med ”perfekt” hår og sminke og en fin kjole hun har på seg, som også er tilknyttet en annonselenke (Isachsen, 2016, 27. januar). Også på bloggen kommenterer Isachsen i et innlegg der hun søker noen som kan være fotograf for henne at: ”Det er så mye lettere å blogge med fine bilder” (Isachsen, 2016, 26. januar). Det perfekte og iscenesatte står i kontrast til de mer personlige og såre blogginnleggene. Hun skriver at hun sliter med angst, en eksistensiell angst og en frykt som oppstår iblant. Hun skriver også at hun har angst for angsten, at det får hjertet hennes til å slå raskere, og at det gjør henne utmattet. Kjærlighets sorg er også et tema hun har tatt opp i flere blogginnlegg, hvor hun beskriver mislykkede forsøk på å bli likt (Isachsen, 2016, 19. september; Isachsen, 2016, 10. juli; Isachsen, 2016, 25. august). Slike innlegg som viser frem Isachsens følelser gir bloggen et personlig preg og viser i kontrast til det overfladiske at livet ikke alltid er perfekt. ”Ja, livet kan være helt fantastisk. Men det kan faen meg være noe dritt også” (Isachsen, 2016, 19. september). Sitatet er en passende beskrivelse av Isachsens fremstilling på bloggen fordi hun kombinerer det ”perfekte” og hverdagslige sammen med det emosjonelle og personlige. Bloggen er en kombinasjon av livets negative og positive sider.

Etter begge bokutgivelsene fortsatte Isachsen å konstruere identiteten på bloggen videre og brøt ikke bloggens konstruerte identitet før hun sluttet å blogge i 2020. Selv om hun har avsluttet bloggen, fortsetter hun å konstruere sin identitet gjennom både videoblogger på YouTube og mikroblogging på Instagram.

5.3.3 Bøkene

På samme måte som bloggen tilhører begge selvbiografiene skjæringspunktet mellom det private og det offentlige fordi selvbiografiene har et privat innhold og skrives for en offentlighet. Dette innebærer videre at også bøkene åpner for en bevisst selvframstilling og identitetskonstruksjon.

Isachsens første bok får en metatekstuell karakter gjennom at den i stor grad handler om hennes blogg og veien til bloggen, den blir dermed en tekst om hennes tekst. I forordet

forteller Isachsen at hun ønsker å fortelle hele sin historie uten å ta hensyn til sponsoravtaler og hva som generer klikk (Isachsen, 2016, s. 6). Forordet gir inntrykk av at bloggen ikke har fortalt hennes fulle historie, og at hun gjennom selvbiografien nå skal gjøre det. Dette underbygger igjen at bloggen viser en konstruert identitet og hverdag. Likevel vil også boken være en konstruksjon av hennes virkelige historie gjennom bevisste valg av hva hun vil vise frem, og hva hun vil skjule. Videre blir boken også en rekonstruksjon fordi leserne allerede kan ha gjort seg opp et bilde av Isachsen gjennom å lese bloggen, lese om henne ellers i media eller å ha sett henne på TV. Selvfremstilling innebærer ifølge Melberg ”å skape seg et jeg og et selv når en opprinnelig identitet har gått tapt” (Melberg, 2007, s. 18). Isachsens selvfremstilling i *Forbilde* kan være et forsøk på å rekonstruere den identiteten hun allerede har skapt gjennom bloggen og i media. At ”Sophie Elise” står utenpå boken, gjør at leseren automatisk kobler henne til teksten, altså identifiserer tekstens stemme med forfatterens stemme (Haarder, 2014, s. 25–26). Denne tilkoblingen, som Haarder kaller biografisk irreversibilitet (Haarder, 2014, s. 26), gjør at leseren tar med seg forkunnskap og tidligere oppfattelser av forfatteren inn i sin lesing av boken fordi forfatteren har opptrådt utenfor teksten før hun opptrer i den. Dette støtter argumentet om *Forbilde* som en rekonstruksjon, fordi Isachsen kan i boken konstruere seg selv enda en gang og endre tidligere oppfattelser om henne, som igjen viser tilbake til at bildet av henne på bloggen og ellers i media ikke ”forteller hele historien”.

Skillet mellom det private og det offentlige eller for-scenen og bak-scenen kommer tydelig til syne i *Forbilde* hvor Isachsen beskriver hendelser fra sitt liv som tilhører de to scenene. Goffman (1992) [1959] hevder at man på for-scenen gjennomfører en opptreden ved å tre inn i en rolle i møtet med andre mennesker. Isachsen fremstiller i *Forbilde* hvordan hun opptrer på for-scenen. Det sosiale livet til hovedpersonen Sophie Elise utspiller seg for det meste på skolen eller sammen med venner. Den rollen hun trer inn i møtet med andre, er bygget på en tanke om at hennes utseende er avgjørende for om hun blir likt eller ikke: “[...] jeg følte at utseende mitt, eller rettere sagt utseende jeg lot som om jeg hadde, var eneste grunnen til at jeg ble likt” (Isachsen, 2016, s. 21). Hun er avhengig av å bruke masse sminke, løsvipper, hår-extensions og flere lag med BH-er for å føle seg vel (Isachsen, 2016, s. 24), og denne utseendefikserte identiteten blir en viktig del av Sophie Elises sosiale identitet. ”Til slutt ble jeg så vant til denne falske siden av meg selv, og denne illusjonen jeg hadde skapt, at veien tilbake følte uoverkommelig” (Isachsen, 2016, s. 24–25). Kontrollen over utseendet bruker hun som et skjold for å verne om hvordan hun egentlig er i sosiale settinger. Sophie Elise er svært usikker og føler seg i veien og plagsom på skolen, og selv om hun er del av en

gjeng, føler hun seg utenfor. Hennes ”opptreden” på for-scenen er nøye gjennomtenkt. Fordi hun ikke vet når hun kan hoppe inn i en samtale eller hva som er akseptabelt av henne å si, tenker hun hele tiden nøye gjennom hvordan hun spiller sin rolle på for-scenen, dette gjelder både på skolen og med venner (Isachsen, 2016, s. 39). Hennes ønske om å passe inn gjør også at hun ikke vil vise at foreldrenes økonomi er lavere enn gjennomsnittet:

Hver morgen fikset jeg håret, sminket meg, tok på meg klærne og ble kjørt til skolen av pappa. Han stoppet litt bortafor, for jeg nektet å la ham slippe meg av rett utenfor. Jeg hadde et sosialt spill gående, og vi hadde for stygg bil. Jeg var overbevist om at den lille omgangen jeg hadde med resten av «gjengen» ville ha stoppet brått om de så meg i en slik bil. (Isachsen, 2016, s. 40–41)

Det sosiale spillet Sophie Elise har gående, innebærer at hun må skjule at hun ikke kommer fra en velstående familie. Hun er så flau over at huset hun bor i, er gammelt og ikke oppusset at hun beklager til dem som kommer på besøk at det er kaldt og skrur av lysene for å skjule møblene de har. I tillegg er hun flau over at familien ikke har råd til å kjøpe nye klær til henne som er ”in” (Isachsen, 2016, s. 31–32). På for-scenen er Sophie Elise opptatt av å ha et pent utseende og store pupper, god økonomi og å bli likt og godtatt av de rundt henne. Og det er også slik hun prøver å fremstille sitt liv på bloggen (Isachsen, 2016, s. 92). Gjennom boken viser Isachsen hvordan hun er på for-scenen i møtet med andre, men Isachsens fremstilling av for-scenen er basert på selvfremstilling og konstruksjon, og derfor er det snakk om en iscenesatt for-scene.

Selvframstillingen på bloggen blir en kontrast til hennes virkelige liv, der lever hun det livet hun kunne ønske at hun levde til vanlig. Sophie Elise konstruerer seg en virkelighet på internett som hun trives bedre i enn hun gjør i sin hverdag utenfor bloggen. Når hun oppretter bloggen, er hun ikke fremmed for blogging, hun har hatt blogg tidligere og var en ivrig bloggleser selv. Hun bestemmer seg for at redningen fra sin egen selvdestruktive hverdag skal bli å eksponere seg selv på internett. Sophie Elise bestemmer seg for at hun skal være ekte og ærlig på bloggen for å skille seg ut blant de bloggene som allerede eksisterte og som, ifølge henne selv, var ganske like (Isachsen, 2016, s. 51–52). Bloggens ærlighet varer ikke lenge. En kveld jentegjengen hun er en del av samler seg for å spise middag uten å invitere Sophie Elise, blogger hun om at hun koser seg i sitt eget selskap, senere bryter hun igjen ærligheten i en videoblogg hvor hun sier at hun er glad i folk, men det stemmer ikke fordi hun synes folk er skumle og gir henne angst (Isachsen, 2016, s. 64–65, 70). Når Sophie Elise velger å skrive at hun koser seg i sitt eget selskap når hun egentlig er skuffet over ikke å

bli invitert med på middag med vennene sine, henger det sammen med at hun på bloggen har konstruert en virkelighet der hun har mange venner. ”Jeg snakket videre om venner [i videobloggen]. Venner jeg hadde bare litt sånn halvveis, men på kamera og i min virtuelle virkelighet var vi gode venner. Nære venner” (Isachsen, 2016, s. 71). Selv om hun utelater deler av sin virkelighet på bloggen, er hun i samme videoblogg ærlig om at hun er deprimert, har hatt selvmordstanker og slitt med selvskading (Isachsen, 2016, s. 71–72). Dette poengterer at Isachsen tar bevisste valg for hva hun vil både *vise* og *skjule* på bloggen, noe Melberg (2007, s. 18) ser på som to av nøkkelordene i selvfremstilling. Kontrasten mellom Sophie Elises blogg og virkelighet, og det hun viser og det hun skjuler, er tydelig:

Akkurat der [på bloggen] og da var jeg noen. Jeg var en annen, jeg var den jeg ville være. Den personen ville jeg aldri miste. Jeg var trygg på Internett. Kommentarer kunne trille inn om at jeg var stygg, feit, dårlig forbilde, ikke smart, men til og med slikt følte ufarlig. Alt var bak en skjerm, det nådde meg ikke. Jeg kunne lukke P[C]-en og fortsette livet mitt om jeg ønsket det. Men snart måtte jeg rive meg løs fra dette universet, denne nye verdenen hvor jeg var dronningen, og den gode følelsen avtok litt etter litt. Jeg måtte jo tilbake på skolen, der jeg gikk med hodet bøyd og ikke følte meg velkommen. Å ikke ha noen å snakke med, å tenke at ens egen eksistens ikke er relevant for noen eller noen ting, den følelsen er grusom. Hverdagen på skolen var uutholdelig [...]. Men på Internett? Der var jeg et forbilde. Der var jeg trygg. (Isachsen, 2016, s. 78–79)

De sidene ved en person som ikke kommer til syne på for-scenen, som undertrykkes, kommer til syne på bak-scenen. Isachsen viser også hvordan hun er på denne ”scenen”. Som sitatet ovenfor viser, sliter hovedpersonen Sophie Elise med å passe inn på skolen, hun føler seg ikke velkommen og har heller ingen å snakke med. Hun er usikker og sliter med angst og depresjon. At Isachsen velger å dele disse sidene ved sitt liv i *Forbilde*, gir boken et preg av autenticitet og intimitet. Når hun beskriver hvordan hun kutter seg for å føle kontroll, og hvordan hverdagen på skolen er uutholdelig (Isachsen, 2016, s. 84), gir det leseren en følelse av at han eller hun får ta del i Sophie Elises innerste tanker og får en mulighet til å forstå hvordan hun egentlig har det.

Jeg ville ikke tenke på at det eneste stedet hvor folk faktisk likte meg, var på Internett. Selv om jeg ofte tenkte på at jeg ville dø, så ville jeg jo egentlig ikke det, for jeg ville jo blogge også. Dø eller blogge? Toppblogger eller død? Om jeg ikke klarte

toppblogger da kunne jeg dø. Slik føltes det. (Isachsen, 2016, s. 84)

Det er vondt å lese om hvordan Sophie Elise ikke passer inn noen andre steder enn på internett, hvordan hun føler en trang til å skade seg selv for å kontrollere tankene sine, og om hvordan hun ønsker å dø dersom hun ikke kan fortsette å leve sitt liv gjennom bloggen. Fordi Isachsen deler private og intime tanker og følelser om hvordan det er å ikke passe inn og slite psykisk, gir det boken et autentisk uttrykk. Likevel er intimiteten og autenticiteten følger av en bevisst konstruksjon, fordi bak-scenen som er fremstilt i *Forbilde*, er konstruert, må det også være snakk om en konstruert intimitet. Det personlige og intime kommer også til uttrykk i Sophie Elises utseendefikserte hverdag. Forholdet til egen kropp og utseende påvirker henne i stor grad i hverdagen. På samme måte som at selvskadingen gir henne kontroll, gir også det utseendefikserte fokuset henne kontroll. Når hun ved en anledning skal gjøre seg klar for å dra på jentekveld, får hun et sammenbrudd på grunn av at hun ikke har nok vippelim til å få festet løsvippene. Hun begynner å hyle og rope og slår knyttneven inn i veggen. ”Her satt jeg og slo knyttneven i veggen på grunn av løsvipper. Men egentlig handlet det om så uendelig mye mer. Det handlet om kontroll. Løsvipper er noe jeg alltid har kunnet kontrollere [...]”

(Isachsen, 2016, s. 86). Reinshorn hevder i sin analyse av Linnéa Myhres tekster at også Myhre skaper en ekte og troverdig fremstilling gjennom å skildre intime temaer, som forholdet den spiseforstyrrede Linnéa har til sin egen kropp, fordi skildring av tabubelagte temaer øker tekstenes autenticitet (Reinshorn, 2015, s. 58). Den konstruerte og iscenesatte bak-scenen Isachsen skildrer, er med på å øke følelsen av at *Forbilde* er ekte og troverdig.

Det beskrevne jeg-et i *Forbilde* tar form av flere ulike identiteter. Isachsen beskriver seg selv i ulike situasjoner og fremstiller dermed ulike sider ved sin konstruerte identitet. Ved å vise frem hvordan hun er i sosiale sammenhenger og på skolen, hvordan hun er med familien og nære venner, hvordan hun er når hun er alene, samt hvordan hun er på bloggen, viser hun ulike sider av sitt selv. Identitetskonstruksjonen i *Forbilde* kan skilles mellom en blogg-identitet og en personlig identitet. Blogg-identiteten kjennetegnes ved at den er konstruert etter et ønske om hvordan Sophie Elise mener hun egentlig vil være og leve. Den personlige identiteten viser sidene utenfor bloggen. Her hører det til hvordan hun er på skolen og med venner: at hun ikke har noen nære venner på skolen og ofte blir oversett og utelatt og tidligere har blitt mobbet, har ført til at hun er usikker og føler seg uvelkommen. I tillegg er den private identiteten med her, om hvordan hun føler at hun ikke er verdt noe utenfor bloggen, hvordan hun sliter psykisk med depresjoner og selvskading. At hun er avhengig av å ”pynte” på sitt utseende for å føle kontroll. Både på bloggen og i *Forbilde* viser Isachsen frem

flere sider ved sin konstruerte identitet og dermed sider fra en iscenesatt og konstruert for-scene og bak-scene.

Blanding av de to scenene gjør det mulig å hevde at *Forbilde* tilhører det Meyrowitz (1985) kaller midt-scenen. Samtidig som Isachsen spiller sin rolle på for-scenen og selv velger ut hva hun vil vise for offentligheten, florerer det bilder og videoer av henne som viser sider fra bak-scenen i tillegg til hennes egne beskrivelser av sitt private liv. Tilgangen på både bak-scene- og for-scene-informasjon er betydningsfull i lesingen av *Forbilde*. Dette gjelder også for *Elsk meg* som også inneholder beskrivelser fra både bak-scenen og for-scenen, samtidig som den utgis mens det finnes annen bak-scene-informasjon om Isachsen i samfunnet.

Isachsens andre bok skiller seg fra den første når det gjelder innholdet. Hvor *Forbilde* i stor grad handler om å skape seg en ny identitet på internett og bloggen, handler *Elsk meg* mer om hvordan Sophie Elise mister sin identitet, eller seg selv, når hun treffer en mann og forelsker seg. Likevel er det, på samme vis som med bloggen og den forrige boken, også i *Elsk meg* snakk om bevisst selvframstilling og konstruksjon. Igjen har Isachsen som forfatter tatt bevisste valg om hva hun vil vise frem, og hva hun vil skjule. Og på samme måte som med *Forbilde* vil også lesere av *Elsk meg* koble sammen tekstens og forfatterens stemme og ta med seg sin forkunnskap inn i lesingen av boken, og dermed blir også denne boken en rekonstruksjon, fordi leserne allerede kan ha dannet seg et bilde av Isachsen særlig i møtet med henne gjennom bloggen, men også andre tekster og opptredener. At *Elsk meg* er en rekonstruksjon, kommer til syne allerede i bokens første kapittel hvor Isachsen forteller om da hun blir kåret til årets blogger i 2015. Isachsen har allerede opptrådt på bloggkåringen og har dermed også fremført en opptreden der allerede, på det Goffman (1992) [1959] kaller for-scenen. Når hun igjen skriver om bloggkåringen i boken rekonstruerer hun hendelsen. I rekonstruksjonen fremstiller hun seg selv som nervøs ved at hun beskriver hvordan hun ser ned på hendene sine, tvinner fingrene, går med ustø skritt og gjentar setningene: ”*Jeg er noen. Jeg betyr noe. Jeg er viktig*”¹⁴ i sitt eget hode flere ganger (Isachsen, 2018, s. 7–8). Utad prøver hun å skjule at hun er nervøs:

«Nei, jeg er ikke nervøs, jeg bryr meg egentlig ikke», hadde jeg sagt til alle hele kvelden. På samme måte som jeg hadde sagt «det gjør ikke noe å ikke bli invitert i bursdager» eller «jeg takler egentlig alt hatet ganske fint». På samme måte snakket jeg til meg selv i håp om at jeg skulle tro på min egen løgn. (Isachsen, 2018, s. 7)

---

¹⁴ Isachsens kursivering.

Dermed blir rekonstruksjonen tydelig, under prisutdelingen prøver hun å fremstille seg selv som rolig og ubrydd når andre spør hva hun føler, men hun lyver både overfor seg selv og de rundt henne. Selv om denne fremstillingen avviser hennes opptreden som rolig og ubrydd på prisutdelingen og heller viser et bilde av henne som nervøs og urolig, er også dette selvfremstilling. De motstridende fremstillingene gjør det vanskelig for leseren å vite hva som er sannheten, og det vil en trolig heller aldri få vite. Likevel virker rekonstruksjonen mer autentisk. Fordi det er besværligere å vise seg fra en sårbar side fremstår teksten mer intim enn hennes opptreden på prisutdelingen.

Jeg vant. Jeg ble lettet fordi jeg hadde sett for meg dette øyeblikket, ja, det måtte jo bare skje, det var planen. Slik måtte det bli. Jeg ville ikke ha klart å tilgi meg selv med det første om jeg dro hjem tomhendt. (Isachsen, 2018, s. 8)

At hun var nervøs for prisutdelingen fordi hun var helt innstilt på å vinne prisen for årets blogger, skiller seg betydelig fra svarene hun har gitt når hun ble spurt om hun var nervøs. Det er dette Goffman (1992) [1959] beskriver som et rollespill i dagliglivet hvor en prøver å kontrollere det inntrykket andre får av en. Isachsens selvpresentasjon under kåringen står i kontrast til den fremstillingen hun gir i *Elsk meg*. Kontrasten gir et inntrykk av at det er innholdet i boken som er det riktige, selv om fremstillingen også her, som nevnt, er en konstruksjon. Prisutdelingen er tatt med i en episode av ”Bloggerne” som gjør det mulig å undersøke hvordan hun faktisk fremstår på selve prisutdelingen og dermed si noe om hvor autentisk fremstillingen i boken er. I episoden kan en se at Isachsen får besøk av sin venn Joakim mens hun blir stylet til prisutdelingen og når han spør henne hvilke priser hun tror hun kommer til å vinne svarer hun at hun hadde blitt glad for å vinne ”årets gullpenn” eller ”årets bloggbusiness”, men at hun kanskje kommer til å vinne ”årets blogger” og at den er bra den også. (Måkestad, 2016, 06:50–07:05) Hun fremstår ubrydd og seriøs mens hun svarer på Joakims spørsmål og under utdelingen noe som kan tolkes enten som at hun er nervøs eller som at hun faktisk ikke bryr seg om å vinne. Hun sier også i episoden under et intervju med produsentene (sync) at hun blir skuffet dersom hun går tomhendt hjem (Måkestad, 2016, 14:25–14:30), senere sier hun til filmteamet at hun var sikker på at hun ikke kom til å vinne noe (Måkestad, 2016, 19:33–19:50). Episoden underbygger autenticiteten i boken fordi det gjennom det følelsestomme ansiktsuttrykket, svaret hun gir til Joakim og kommentaren om at hun var forberedt på å ikke vinne noe virker som at hun vil at andre skal tro at hun ikke bryr seg om å vinne. Samtidig kan ansiktsuttrykket hennes tolkes som at hun er nervøs, og sett

sammen med hennes kommentar om at hun blir skuffet dersom hun ikke vinner fremstår innholdet i boken, om at hun ville virke ubrydd utad, men egentlig var nervøs, sant.

Inntrykket av at innholdet i *Elsk meg* er autentisk og sannferdig, underbygges videre ved at mye av handlingen i boken finner sted på det Goffman (1992) [1959] kaller bak-scenen. Når Isachsen fremstiller seg som sårbar og usikker, gir det boken et intimt uttrykk. Hun skriver om hvordan hun forelsker seg i en mann som er eldre enn henne som ikke gjengjelder den kjærligheten hun gir ham. Beskrivelser av hvordan Sophie Elise virker avhengig av denne mannen allerede etter det første møtet (Isachsen, 2018, s. 22), at hun går omveier og oppsøker steder hun vet han pleier å befinne seg for forhåpentligvis å møte ham (Isachsen, 2018, s. 25), og at hun hater denne mannens ekskjæreste uten å kjenne henne (Isachsen, 2018, s. 30), er alle med på å skape et inntrykk av Sophie Elise som svært forelsket og nærmest fortapt i mannen hun har truffet. Fremstillingen virker autentisk fordi forelskelse og kjærlighet er noe intimt som vi forbinder med bak-scenen, og det er ikke nødvendigvis noe en deler med mange andre. Isachsen beskriver følelsen av usikkerhet slik:

Nå visste jeg ingenting, hadde ingenting, så nå ventet jeg. Og håpet. Jeg hadde allerede rukket å se for meg en fremtid. Jeg hadde ingenting, men følte likevel at jeg kunne miste alt. All usikkerheten kravlet rundt i kroppen min, og sammen med et lite snev av håp drev den meg rastløs gjennom dagene. Jeg skvatt til hver gang mobilen vibrerte, men det var aldri ham. Hadde jeg gjort noe galt? Var jeg ikke bra nok i sengen? Var jeg ikke morsom nok? (Isachsen, 2018, s. 34)

All sin tid bruker hun på å tenke på mannen hun har forelsket seg i, vente på at han skal ta kontakt med henne, ha innbilte samtaler med ham i sitt eget hode og planlegge en felles fremtid for dem. At Isachsen deler disse beskrivelsene av usikkerhet og avhengighet, gir leserne innblikk i indre og private tanker og følelser. Likevel er bak-scenen som kommer til uttrykk i *Elsk meg*, som kommentert flere ganger tidligere, konstruert. Bakgrunnen for at en kan si at innholdet er konstruert, er at det ikke er mulig å gjengi hendelser helt likt slik de utspilte seg, og dermed blir gjengivelsen en konstruksjon. Om konstruksjonen virker troverdig, vil være avhengig av mottakeren som leser teksten, og siden en ikke kan vite om innholdet er sant, kan en kun spekulere i det. Et annet element fra bak-scenen som Isachsen har inkludert i *Elsk meg*, er intime beskrivelser av seksuell karakter:

I går hatet jeg ham og skulle aldri snakke med ham igjen. Og nå ligger jeg altså her i sengen hans, som er full av blod fordi jeg fikk mensén før vi lå sammen; han kvalte

meg så hardt at jeg nesten ikke fikk puste og jeg tenkte faen, nå dør jeg kanskje, men i så fall dør jeg lykkelig. (Isachsen, 2018, s. 11)

Skildringene av det seksuelle forholdet mellom Sophie Elise og mannen tilhører det Habermas (2002) [1962] betegner som den private sfæren eller intimsfæren og tilhører også bak-scenen. Fremstillingen fremstår autentisk fordi Isachsen beskriver intime detaljer fra bak-scenen, men siden det er snakk om selvframstilling, er bak-scenen iscenesatt. Haarder (2014) har observert at bevegelsen fra sosiale medier og reality-programmer til biografiske og selvbiografiske framstillinger gjør at det "[p]å den ene side dokumenteres noget som fremstår autentisk og knyttet til virkelige personer. På den anden side er iscenesættelsen lige så tydeligt markeret som autenticiteten" (s. 102). Selv om beskrivelsene av følelsene, tankene og hendelsene er av intim karakter og virker autentiske, er de også iscenesatt og konstruert av forfatteren. Som nevnt ovenfor kan en som leser ikke vite om Isachsen beskriver sannheten i bøkene. Det som gjelder for begge bøkene, er at leseren selv må avgjøre om han eller hun tror på innholdet eller ikke. Elementer som får innholdet til å virke troverdig, er inkludering av virkelige mennesker som Isachsens foreldre, hennes kusine, nære venner og eks-kjærester og inkluderingen av virkelige hendelser som prisutdeling, avis- og magasinoppslag og TV-opptredener. I tillegg er bøkene, som allerede nevnt, kategorisert som biografier av forlaget. Forholdet mellom det troverdige og det konstruerte gjør det vanskelig for leseren å avgjøre om bøkene speiler sannheten eller ikke; en kan spekulere i det, men en får ikke vite svaret.

I *Elsk meg* kommenterer også Isachsen, som i *Forbilde*, at hun er annerledes på bloggen enn hun er i virkeligheten, som igjen slutter opp om argumentet om bloggen som en klar konstruksjon. Hun skriver at hun på tomannshånd er god på det sosiale spillet, men at det er ute blant flere folk hun sliter. Hun tenker på om hun er ønsket, om noen misliker henne, og er usikker på når hun kan ta ordet. "Rart hvordan akkurat det spiller svært liten rolle på internett, jeg ser så trygg ut der. Jeg blir en helt an[n] ute i det virkelige liv" (Isachsen, 2018, s. 44). Men i motsetning til slik situasjonen er i *Forbilde*, er Sophie Elise i *Elsk meg* redd for at hennes konstruerte hverdag på bloggen ikke skal være bra nok for mannen hun har møtt, og hun skammer seg over jobben og bloggen sin. "Jeg hadde ikke orket å oppdatere bloggen like ofte som før, [...] og jeg overanalyserte alle ord jeg postet – i tilfelle han leste noen av dem" (Isachsen, 2018, s. 37). I *Forbilde* skrev Isachsen at internett representerte et sted hvor hun følte seg trygg (Isachsen, 2016, s. 79), mens i *Elsk meg* blir Sophie Elise mer bevisst på hvordan hun har konstruert seg på bloggen, og ønsker igjen å rekonstruere bloggidentiteten basert på en frykt for at mannen hun er forelsket i eller hans venner skal se på

henne som hun ”unge, dumme bloggeren” (Isachsen, 2018, s. 55). Tidligere kunne hun publisere drøye og lettkleddede bilder og skrive ting hun visste ville skape reaksjoner, men nå var det annerledes fordi hun ønsket å være en som en kunne vise stolt frem (Isachsen, 2018, s. 55).

Det er tydelig at Sophie Elise ”mister sin identitet” i *Elsk meg*. Med beskrivelser av hvordan alt dreier seg om den eldre mannen og hvordan hun prøver å tilpasse seg til hans liv – ”[...] jeg [var] plutselig redd for å gjøre for brå bevegelser. Ikke ta for mye plass, ikke stikke meg for mye ut, jeg ville passe inn i dette universet” (Isachsen, 2018, s. 29) – virker det som hun blir mer opptatt av å være slik hun tror han ønsker hun skal være, enn slik hun egentlig er. Hun vegrer seg for å snakke om seg selv og prøver til stadighet å styre samtalen tilbake til å handle om ham, fordi hun føler alt hun sier, er for kjedelig og uinteressant for ham (Isachsen, 2018, s. 32). Sophie Elise begynner å lese bøker og Morgenbladet, se dokumentarer, fordype seg i stjernebilder og nyoppdagede planeter fordi mannen hun er forelsket i, interesserer seg for det, og for at hun skal ha noe viktig å snakke om under deres neste møte (Isachsen, 2018, s. 55–56). At hun holder på å miste sin identitet, kommenterer hun også selv i boken:

[...] jeg hadde alltid vært *hun sterke*. Hun som kom med hodet hevet ut fra enhver storm, og hun som ga råd til venninner når de var i knipe. Nå hadde det plutselig snudd. Det føltes som om identiteten min sto på spill. (Isachsen, 2018, s. 35)

Men selv om hun holder på å bli en annen versjon av seg selv, mener hun at den nye versjonen uansett vil være en forbedring (Isachsen, 2018, s. 56), og alt hun er opptatt av, er å ”[s]i de rette tingene, vær kul nok, vær pen nok” (Isachsen, 2018, s. 115).

Lenge har Sophie Elise drømt om et annet liv enn det hun har hatt. ”Jeg benyttet enhver mulighet jeg hadde til å bygge meg selv opp – og ut – fra virkeligheten jeg var født inn i” (Isachsen, 2018, s. 17). Melberg (2007) hevder at selvframstilling og identitetskonstruksjon innebærer å skape en identitet når en opprinnelig har gått tapt (s. 18). Men selv om Isachsen kan ta bevisste valg over hva hun ønsker å vise og skjule i sine fremstillinger og i virkeligheten, er det ikke mulig fullt ut å endre sin identitet, og det kommer også til uttrykk i *Elsk meg*:

Etter hvert vokste bloggen min seg stor og bankkontoen tilsvarende, jeg kjøpte leilighet i storbyen, jeg begynte å si «ikke» i stedet for «ikkje», «vet» i stedet for «veit», men jeg var fremdeles meg. Jeg var fremdeles bare en blogger fra Nord-Norge. (Isachsen, 2018, s. 17–18)

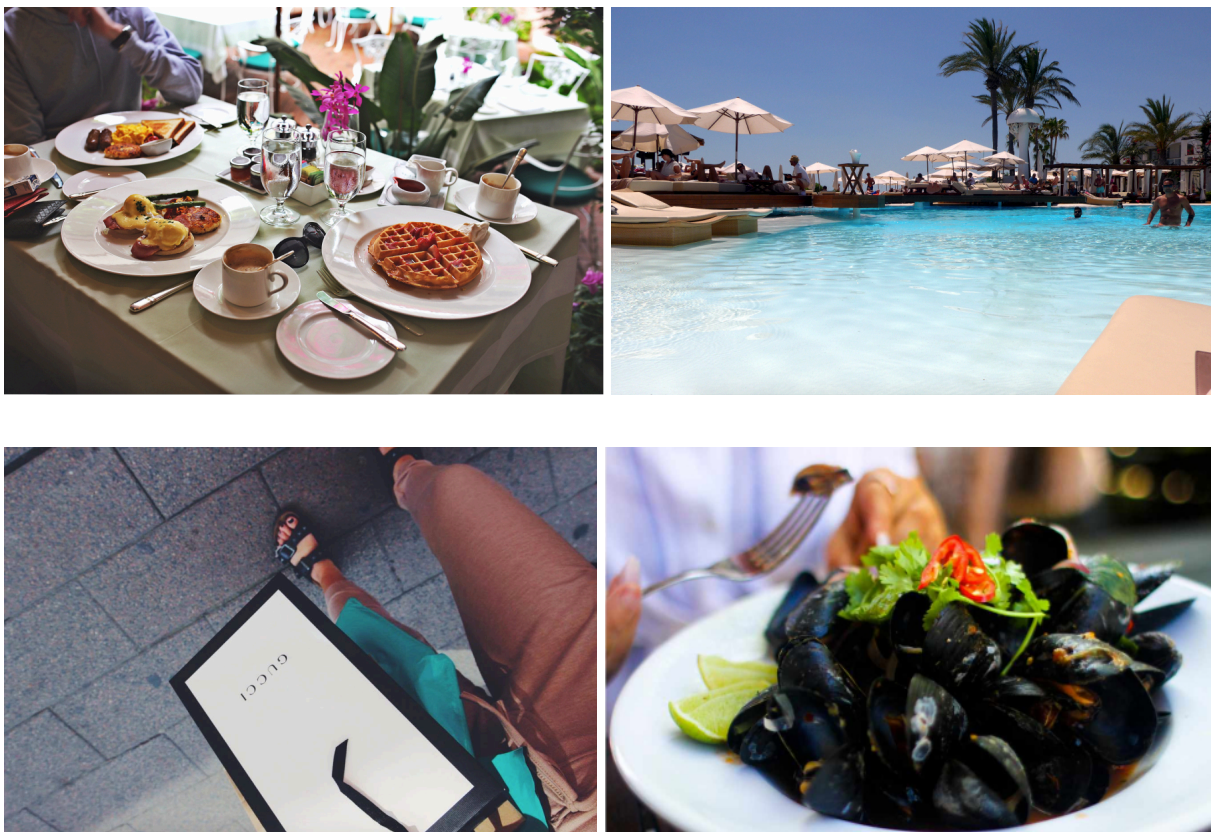
Både hvor hun kommer fra og alderen hennes – ”[leiligheten min] bar preg av at en 21 år gammel jente bodde der” (Isachsen, 2018, s. 79) – er sider ved hennes opprinnelige identitet som hun ikke kan endre. Likevel kan identitetskonstruksjonen tøyne grensene mellom den en vil være og den en er. Isachsens selvframstilling i *Elsk meg* kan beskrives med ett ord: avhengig. Hun fremstiller seg selv som svært avhengig av at mannen hun er blitt forelsket i, skal elske henne tilbake, noe også bokens tittel, *Elsk meg*, vitner om. Identiteten Isachsen har konstruert i *Elsk meg*, viser en svak og usikker ung kvinne som har lagt alt sitt fokus på en mann hun er forelsket i, og samtidig glemt seg selv.

Isachsens selvframstilling fører med seg en fordobling av jeg-et mellom det skrivende og beskrevne jeg-et (Melberg, 2007, s. 14). Fordi hun skriver om seg selv og reflekterer over sitt liv, blir jeg-et fordoblet. Det finnes et egentlig jeg, som er det skrivende, og et jeg i bøkene, som er det beskrevne. Dette skjer også ved blogging, og som nevnt ovenfor kan det i blogger også forekomme en mangedobling av jeg-et (Melberg, 2007, s. 19). Melberg skiller mellom et ferdig og et uferdig selv hvor det ferdige selvet skriver seg frem til det punktet hvor han eller hun ble skrivende, mens det uferdige selvet stadig vender tilbake til sin selvframstilling. Når Isachsen skriver sine bøker, opptrer hun som et ferdig selv som skriver sin historie frem til det punktet hvor hun begynte å skrive; samtidig er hun et uferdig selv fordi hun stadig vender tilbake til selvframstillingen. Selv om hun nå har avsluttet bloggen, blogget hun i en lang periode etter at hun hadde utgitt bøkene, og i tillegg fremstiller hun stadig seg selv på YouTube og Instagram. Dermed er Isachsens skrivende jeg like uferdig som det jeg-et hun beskriver.

5.3.4 Overgangen

Når Isachsen flytter sin selvframstilling fra blogg til selvbiografi, oppstår det en ny identitet. Hun har allerede konstruert en blogg-identitet basert på hvordan hun fremstiller seg på bloggen, men med bokutgivelsen dannes også en forfatteridentitet hvor Isachsen driver selvframstilling på en ny arena, nemlig i selvbiografien. Selv om, som nevnt tidligere i analysen, de to sjangerne har flere fellestrekk, og hun har tatt for seg flere like temaer innenfor begge, er det ulikheter i hvordan hun fremstiller seg selv gjennom de to mediene. Samtidig som Isachsen driver selvframstilling, driver hun også med konstruksjon. ”Selvframstillingen har vel alltid hatt innslag av konstruksjon”, og konstruksjonen av selvet, eller identiteten, innebærer blant annet å ta bevisste valg overfor hva en vil *vise* og *skjule* i framstillingen (Melberg, 2007, s. 18). De ulike identitetene Isachsen konstruerer, er med på å

danne et mer helhetlig bilde av henne. Hun viser seg selv fra ulike sider og gir leserne, både av bloggen og bøkene, innblikk i flere sider av sitt liv. Bildet er basert på bevisst selvframstilling og konstruksjon, men fremstillingen og konstruksjonen er ulik i blogg- og bokmediet. Det som i størst grad skiller selvframstillingen som finner sted i bøkene fra bloggen, er at bøkene mangler det hverdagslige preget og presentasjonen av et ”perfekt” liv. Bloggen inneholder flere innlegg med hverdagslige oppdateringer om kafé- og restaurantbesøk kombinert med fine og oppstilte bilder av både mat og drikke, shoppingturer med bilder av de ofte eksklusive innkjøpene, styling, ”photo shoots” og events, sponsete produkter, både sponsete og selvbetalte reiser – med en titt i kategoriarkivet kan en faktisk telle hele åtte utenlandsreiser i 2016. Alle oppdateringene fremstiller en hverdag og et liv som for mange unge jenter, men også gutter, kan virke som et drømmeliv.

Figur 3–6: Skjermbilder fra fire ulike blogginnlegg på Isachsens blogg som illustrerer typiske blogg bilder.¹⁵

¹⁵ Skjermbildene er hentet 30.03.2020 fra disse blogginnleggene:
https://sophieelise.blogg.no/1458486048_elsker_livet_men_bare.html
https://sophieelise.blogg.no/1467731700_ikke_ta_champagne_fra.html
https://sophieelise.blogg.no/1471790888_21082016.html
https://sophieelise.blogg.no/1471442424_min_osloguide.html

Det oppstilte, iscenesatte og perfekte livet som Isachsen har konstruert og fremstiller på bloggen, står i kontrast til den selvframstillingen som finner sted i bøkene. I *Forbilde* fremstiller hun seg selv som liten og usikker og som en som er redd for å ta ordet. Kontrasten til bloggen blir tydelig hvor hun fremstiller seg selv og ”snakker” til et høyt leserantall. Hun skriver også i boken om hvordan hun sliter psykisk med angst og depresjon. I *Elsk meg* har hun konstruert sin identitet som avhengig og, igjen, som usikker. Det eneste som betyr noe for henne, er å bli likt av mannen hun er forelsket i. Inntrykket en får av Isachsen i bøkene som syk, sårbar, usikker, avhengig av å bli likt av andre, både på skolen og i sosiale situasjoner og av mannen hun forelsker seg i, danner en sterk kontrast til det ”perfekte” livet hun har konstruert og fremstilt på bloggen. Det blir en kontrast mellom det redigerte og oppstilte på bloggen og det såre og intime i bøkene.

I overgangen fra blogg til bok dannes det også en kontrast mellom det uferdige og det ferdige. Som blogger representerer Isachsen et uferdig selv fordi hun stadig fremstiller seg selv på bloggen, men som forfatter representerer hun et ferdig selv som kun fremstiller seg én gang i hver bok. Dette skaper en kontrast mellom stadig rekonstruksjon på bloggen og konstruksjonen eller rekonstruksjonen som kun finner sted én gang i bøkene. På bloggen har Isachsen mulighet til å konstruere seg selv i hvert nye blogginnlegg, og dermed kan hun drive en stadig rekonstruksjon gjennom testing og eksperimentering med selvframstilling (Melberg, 2007, s. 19). I bøkene, derimot, har Isachsen kun mulighet til å konstruere eller rekonstruere seg selv én gang. Etter at bøkene er utgitt, har hun ikke mulighet til å endre på hvordan hun har fremstilt seg. Dette er en vesentlig forskjell på bloggen og bøkene. På bloggen kan Isachsen komme med nye oppdateringer, svare på spørsmål fra leserne, utdype noe ytterligere både i kommentarfeltet og i nye innlegg; denne muligheten har hun ikke som forfatter. Det fører igjen videre til at bøkene gir en mer helhetlig fremstilling, mens fremstillingen på bloggen stadig kan endres og suppleres. Det samme kommenterer også Reinshorn (2015, s. 54) i sin analyse av Linnéa Myhres tekster og hevder at romanen viser et mer helhetlig bilde av Myhre. Gjennom bokutgivelsen må Isachsen i større grad bestemme seg for hvordan hun ønsker å fremstille seg selv, og hvilken versjon hun vil vise frem.

Identitetskonstruksjonen og selvframstillingen er tydelig både på bloggen og i bøkene. Isachsen konstruerer seg selv og sitt liv og fremstiller det gjennom de ulike mediene. De ulike identitetene som konstrueres, tydeliggjør at identitet ikke nødvendigvis er noe fast, men noe som kan endres. Gjennom både blogg og bøker viser Isachsen ulike sider av sin identitet. At Isachsen inntar ulike identiteter eller roller, kommenterer hun selv i *Elsk meg*:

Det vanskeligste med min jobb nå var alle rollene jeg måtte holde styr på. På nettet skulle jeg være en person som appellerte til et ungt publikum, hos ham jeg var forelska i, skulle jeg bry [m]eg om kule og viktige ting, samtidig som jeg ønsket at foreldrene mine skulle være stolte av meg, og at en eventuell fremtidig svigermor skulle kunne se meg i øynene i middagsselskaper. (Isachsen, 2018, s. 149)

Det kommer tydelig frem at Isachsen er klar over at hun har konstruert sin identitet på bloggen når hun i *Forbilde* skriver: ”Jeg visste ikke hvordan jeg skulle kunne bli noe som helst igjen. Verken meg selv eller hun Sophie Elise, hun kjente.” Og: ”Jeg endte på sett og vis med å strekke meg etter meg selv, en urealistisk versjon av meg selv” (Isachsen, 2016, s. 11). Gjennom konstruksjonen på bloggen har hun på et vis konstruert seg bort fra seg selv og klarer ikke lenger å strekke seg etter den identiteten hun har konstruert. At Isachsen også vet at *Forbilde* er et uttrykk for selvfremstilling, vises i bokens siste kapittel: ”I arbeidet med denne boka har jeg til tider vært redd for å framstille meg selv som en dum, bortskjemt drittunge som aldri klarte å si seg fornøyd med noe som helst” (Isachsen, 2016, s. 239). Hun er bevisst på at hun gjennom boken og fremstillingen der kommer til å konstruere og danne et nytt bilde av seg selv for leserne. Selvfremstillingen og konstruksjonen kjennetegner både bloggen og selvbiografien, og selv om Isachsen hevder at hun i *Forbilde* vil ”fortelle *hele* historien”, og at leseren skal få se ”virkeligheten” (Isachsen, 2016, s. 6, 239), og at *Forbilde* og *Elsk meg* virker autentiske, kan en ikke fraskrive at også bøkene er uttrykk for bevisst selvfremstilling og konstruksjon. Også fremstillinger som avviser tidligere fremstillinger, er selvfremstilling, og dermed blir bevisst selvfremstilling et viktig fellestrekk for både blogg og bok.

Selv om Isachsen har tatt opp mange av de samme temaene på bloggen og i bøkene er selvfremstillingen noe ulik. For å eksemplifisere dette har jeg valgt ut to blogginnlegg som inneholder samme tema som de to bøkene, henholdsvis veien til bloggen og ugjengjeldt kjærlighet. I *Forbilde* forteller hun om hvorfor hun opprettet bloggen: ”Hverdagen og livssituasjonen min føltes uutholdelig, og tankene spiste meg opp innvendig. Natten i forveien hadde jeg knapt sovet. I stedet hadde jeg kuttet meg selv. [...]. Ikke noe nytt, det var nok en dag i min selvdestruktive hverdag” (Isachsen, 2016, s. 52). Løsningen på problemene hennes skulle bli å opprette en blogg å eksponere seg selv på internett (Isachsen, 2016, s. 52). På bloggen beskriver hun hvorfor hun startet å blogge svært annerledes:

Jeg var hjemme en kveld og kjedet meg, blogg var ikke så veldig populært på denne

tiden utenfor visse kretser, men akkurat blandt [*sic*] jenter på min alder hadde det begynt å bli veldig stort. Bloggere var de nye kjendisene, og jeg syntes det var fantastisk! Jeg elsket selv å skrive, og hadde et veldig stort behov for å få sagt meningen min – jeg ville også at folk skulle vite hvordan jeg egentlig var. (Isachsen, 2016, 3. januar)

Den ulike fremstillingen er tydelig. I *Forbilde* fremstiller Isachsen opprettelsen av bloggen som en siste utvei fra seg selv og sine følelser, og hun fremstiller seg som psykisk syk og sårbar. Den nære og intime fremstillingen står i kontrast til den mer distanserte fremstillingen på bloggen. I blogginnlegget går hun ikke i detalj på hvorfor hun opprettet bloggen, og hun fremstiller det nærmest som et bevisst valg hun tok for å bli kjendis. Likevel kan den siste setningen ”jeg ville også at folk skulle vite hvordan jeg egentlig var” tolkes som et uttrykk for at det ligger mer bak valget om å opprette bloggen enn det hun er villig til å dele i innlegget. I *Elsk meg* beskriver Isachsen den ugjengjeldte kjærligheten, hun beskriver følelsene av fortvilelse og avhengighet, hvordan hun mister seg selv i forsøket på å få ham; hun legger bloggen til side, dropper avtaler med venner og prøver å interessere seg for ting han er interessert i. Beskrivelser av hvordan tvilen vokser seg uutholdelig, at hun aldri har følt seg så langt nede og så desperat, at hun blir kvalm av uro, og hvordan hun føler at kroppen brenner opp (Isachsen, 2018, s. 66, 37, 74, 109), preger selvfremstillingen i *Elsk meg*. På bloggen beskriver hun også hvordan hun brukte mye tid, tårer og penger på nye klær og kvelder ute for å få mannen hun var forelsket i, og at hun mistet kontakten med venner på veien (Isachsen, 2016, 21. september). Men her bærer fremstillingen preg av at hun har innsett at mannen hun var forelsket i, ikke elsket henne tilbake, og at hun vil advare bloggleserne fra å lure seg selv og investere tid og følelser i et forhold som ikke er gjensidig. Igjen er fremstillingen på bloggen mer distansert, og Isachsen beskriver ikke følelsene i like stor grad. I overgangen fra blogg til bok fremstiller Isachsen mye av de samme hendelsene og følelsene, men selvfremstillingen i bøkene er mer intim og utleverende. Hun tar et dypere dykk ned i følelsene sine i bøkene enn det hun har gjort på bloggen.

5.4 Språket

5.4.1 Bloggens dialogiske uttrykk

I den språklige overgangen fra blogg til bok er det interessant å undersøke hva som blir bevart og hva som eventuelt endres når skrivingen flyttes fra bloggen og over til selvbiografien.

Både blogg og selvbiografi er skriftlige medium, men på bloggen er det i tillegg mulighet til å kombinere skriften med bilder og videoer. Det muntlige og det skriftlige språket representerer to ulike måter å uttrykke seg på. Det som skiller de to, er at mens talespråket er akustisk eller lydlig, er skriftspråket grafisk eller optisk (Lie, 2011, s. 77). Tale og skrift kan uttrykke det samme, men brukes i ulike kontekster og til ulike formål. Det finnes en klar skillelinje mellom tale og skrift, men denne skillelinjen blir ifølge Lie (2011, s. 10, 22) utfordret av det digitale språket og dialogiske sjangre som f.eks. chat. Tidligere i teoridelen argumenterte jeg for at også bloggen er en dialogisk sjanger fordi den åpner for dialog mellom brukerne og inneholder kjennetegn fra det Lie kaller dialogiske sjangre (se kap. 4.2). På bloggen til Isachsen kan en blant annet finne forkortelser, kreativ bruk av skilletegn og av store/små bokstaver, emotikon og talemålsnært språk, som alle er kjennetegn på språket i Lies dialogiske sjangre (Lie, 2011, s. 46).

I den språklige overgangen fra blogg til bok forsvinner den dynamiske samhandlingen mellom forfatter og leser. Selv om begge mediene er basert på skriftspråk, gir bloggen leseren mulighet til å kontakte forfatteren med spørsmål, og forfatteren kan få direkte tilbakemeldinger fra leseren. Jo raskere mediet er, jo mer minner den språklige samhandlingen om snakking (Svennevig, 2009, s. 16). Dermed er kommunikasjonen på bloggen mer lik muntlig kommunikasjon enn tilfellet er i bøkene. ”I mange skriftlige kommunikasjonssituasjoner er imidlertid kontakten mellom forfatter og leser svært begrenset, for eksempel når det gjelder skjønnlitteratur [...]” (Svennevig, 2009, s. 16–17), mens på bloggen har deltakerne større mulighet til å gi hverandre direkte respons. Muligheten for direkte respons forsvinner når Isachsen flytter skrivingen sin over til bøker. Svennevig kommenterer at om kommunikasjonspartnerne har mulighet for direkte samhandling eller ikke, er en viktig rammebetingelse for kommunikasjon:

I ansikt-til-ansikt-samtale og i visse sekundære medier, slik som telefon og datamaskin, kan man snakke (eller skrive) *med* og ikke bare *til* andre mennesker. I andre medier, slik som aviser, TV, brev, bøker og radio, er man begrenset til mer monologisk kommunikasjon. (Svennevig, 2009, s. 95)

Dermed blir kommunikasjonen i bøkene mer monologisk sammenlignet med bloggens dialogiske uttrykk. Bloggens muntlighet kommer til syne for det første gjennom kommentarfeltet hvor forfatter og leser kan kommunisere med hverandre, for det andre

gjennom skrivestilen Isachsen bruker på bloggen. Hun stiller ofte spørsmål til leserne og henvender seg direkte til dem i blogginnleggene ved bruk av ordene ”du” og ”dere”.

Mens Isachsen på bloggen skriver både *med* og *til* andre mennesker, kan hun gjennom bøkene bare skrive *til* andre. Det gir bøkene et mer monologisk uttrykk sammenlignet med bloggen. Likevel er det i bøkene bevart typiske trekk fra bloggens språklige samhandling. Dette gjelder for det første den direkte henvendelsen til leseren som er typisk for Isachsens blogg så vel som for andre blogger. Det gir et inntrykk av at bloggeren skriver direkte til leseren. Et typisk eksempel fra bloggen er at Isachsen avslutter innleggene med et spørsmål til leseren, som når hun i blogginnlegget hvor hun viser frem sin nye tatovering, avslutter innlegget med: ”Hva synes du?” (Isachsen, 2015, 25. mai). Det kan også være en direkte henvendelse der hun skriver noe til leserne, som f.eks. når hun i et innlegg om at hun sliter med angst, avslutter med: ”Jeg er veldig glad i dere. Takk som faen for at jeg har dere, jeg lærer så mye hver eneste dag” (Isachsen, 2016, 19. september). Til og med i perioden Isachsen valgte å holde kommentarfeltet stengt, ble den direkte henvendelsen til leseren bevart og oppfordringen til dialog mellom Isachsen og leserne ble kun flyttet fra kommentarfeltet over til en Facebook-gruppe. I blogginnlegget hvor hun skriver om sine opplevelser med ulike ting for første gang, skriver hun: ”Håper dere liker det, og kom gjerne med forslag til flere lignende innlegg jeg kan kjøre! Dere når meg alltid på min fanpage, her <3” (Isachsen, 2015, 29. november). Det er tydelig at dialogen er viktig på bloggen, og i begge bøkene er også den direkte henvendelsen til leseren til en viss grad bevart. Både *Forbilde* og *Elsk meg* avsluttes med et kapittel til leseren, i *Forbilde* er kapittelet titulert ”Til deg”, mens i *Elsk meg* er tittelen på det siste kapittelet ”Du”. ”Tusen takk for at jeg får skrive til dere. Takk for at dere skriver tilbake” (Isachsen, 2016, s. 240) heter det i *Forbilde*, og i *Elsk meg* skriver Isachsen: ”Jeg ønsker ikke å fortelle deg at dagene går. For ja, jeg snakker til deg. I hodet mitt snakker jeg alltid til noen, en mottaker, en leser der ute, en person på andre siden av skjermen” (Isachsen, 2018, s. 206). Bruken av ”du”, ”deg” og ”dere” i bøkene minner om måten Isachsen skriver på bloggen. I tillegg stiller hun spørsmål til leserne i begge bøkene, selv om disse åpenbart ikke lar seg besvare like lett av mottakeren som på bloggen. At leseren ikke kan besvare spørsmålene direkte, kommenterer Isachsen også selv i sammenheng med at hun i *Forbilde* spør om noen vil kjøpe et speil hun har hatt stående på soverommet sitt: ”Og nå kan jo speilet få en slags kredibilitet her, da – noen som vil kjøpe det? Eller, jeg glemte at jeg nå skriver en bok. Ikke blogg. Her får jeg ingen direkte tilbakemeldinger [...]” (Isachsen, 2016, s. 7). *Elsk meg* avsluttes med et spørsmål til leseren, ”[e]r du der ennå, når jeg er klar?” (Isachsen, 2018, s. 208), noe som minner om måten hun

avslutter flere blogginnlegg med et spørsmål til leserne. Også *Forbilde* avsluttes på et vis som er vanlig for blogg. I den siste setningen står det: ”Vi blogges” (Isachsen, 2016, s. 240). Dette uttrykket er sannsynlig basert på replikker som ”vi snakkes” og forsterker at samhandlingen på bloggen kan minne om snakking. Videre antyder uttrykket ”vi blogges” at kommunikasjonen mellom blogger og leser er en viktig del av bloggen. I overgangen fra blogg til bok er det åpenbart at muligheten for direkte kommunikasjon mellom forfatter og leser forsvinner, men likevel tar Isachsen med seg et språklig uttrykk som minner om det hun har brukt på bloggen. Bøkene inneholder tydelige spor av Isachsens blogg og minner leserne om dens eksistens forutgående for bøkene.

5.4.2 Stilvalg

Ovenfor er det nevnt at bloggen inneholder kjennetegn på det Svein Lie (2011) kaller dialogiske sjangre, og at både bloggen og bøkene inneholder likhetstrekk når det gjelder direkte henvendelse til leseren gjennom bruk av ”du” og ”dere” og spørsmål til leserne. For videre å vise eventuelle forskjeller og likheter språket har i de to sjangrene, har jeg sammenlignet de blogginnleggene jeg allerede har tatt i bruk tidligere i analysen med bøkene. Gjennom sammenligningen er det tydelig at språkbruken på bloggen og i bøkene ikke er særlig ulik. I en anmeldelse av Isachsens første bok står det at ”*Forbilde* er i så stor grad en forlengelse av bloggen, både i språk og tema, at det som formidles neppe vil oppleves som spennende utenfor kjernepublikummets rekke” (Lindholm, 2016). At språket i *Forbilde* er en forlengelse av språket på bloggen, henger sammen med Isachsens stilvalg. Stilen i en tekst avhenger av det engasjementet forfatteren uttrykker gjennom teksten. ”Endelig uttrykker man sitt emosjonelle *jeg* gjennom det engasjement man utviser for ulike emner. Man kan velge å framstå som interessert eller likegyldig, personlig eller nøktern” (Svennevig, 2009, s. 108). Både på bloggen og i bøkene bruker Isachsen en engasjert og personlig stil. En slik stil kan skapes blant annet gjennom ladde ord og uttrykk, overdrivelser og humor (Svennevig, 2009, s. 108). Bakgrunnen for den engasjerte stilen er trolig at hun selv velger alle temaene hun vil skrive om både på bloggen og i bøkene, og den personlige stilen kommer av at hun skriver om seg selv og egne erfaringer, tanker og følelser. Stilen Isachsen bruker, er subjektiv i det at hun skriver om personlige emner og historier og med personlige vinklinger, som alle er kjennetegn på en subjektiv stil (Svennevig, 2009, s. 123). Svennevig kommenterer at ”[stiltrekkene] skaper (eller inviterer til) mellommenneskelig nærhet ved at taleren eller forfatteren trer fram i framstillingen som person” (Svennevig, 2009, s. 123). Den subjektive

stilen er tydelig ved at Isachsen skriver i første person entall både på bloggen og i bøkene, og at det er Isachsens livshistorie, følelser, tanker og meninger som står i fokus både på bloggen og i bøkene. Generelt er språket på bloggen og i bøkene enkelt og lett tilgjengelig.

Språket på bloggen og i bøkene har også flere andre likhetstrekk. For det første varierer tonen etter hvilket tema Isachsen skriver om. Noen blogginnlegg og bokkapitler har en dyster og alvorlig tone, mens andre har et mer muntert og livlig uttrykk. Når hun i *Forbilde* skriver om angst og selvskading, bruker hun formuleringer som ”jeg følte meg så fæl”, ”[f]or feig til å dø, for svak til å leve et bra liv” og ”destruktive og ødeleggende tanker”, i tillegg til ord som ”kaos”, ”fanget” og ”hat” (Isachsen, 2016, s. 22–23). Formuleringene og ordvalget preger tonen og skaper et sårt og seriøst uttrykk. Tonen er gjenkjennelig fra bloggen. I et blogginnlegg om angst skriver hun ”[h]jertet dunket, jeg var redd, jeg følte [m]eg tom, kald, kvalm og svimmel”, og hun bruker ordene ”angst”, ”gal”, ”slitsomt”, ”fælt” og ”trist” (Isachsen, 2016, 19. september). På samme måte som i boken påvirker Isachsens ordvalg tonen i teksten. På den andre siden står bokkapitlene og blogginnleggene som har en positiv og munter tone. ”Jeg brydde meg ikke. Jeg var lykkelig”, og ”jeg følte meg som verdens beste, mest fantastiske menneske”, skriver Isachsen i *Forbilde* etter at bloggen hadde nådd 6000 daglige lesere (Isachsen, 2016, s. 108). Formuleringene sammen med ordene ”kjendis”, ”forbilde” og ”glad” skaper den muntre og livlige tonen. Den positive tonen preger også mange av Isachsens blogginnlegg, blant annet et innlegg hvor hun har blitt sminket i sammenheng med noen sminkevideoer som skal publiseres. Ordene ”fin hotellsuite”, ”favorittlooks”, ”fornøyd”, ”fin”, ”koselig” og ”glad” preger blogginnlegget og danner en tone som er munter og positiv (Isachsen, 2016, 27. januar). Variasjonen i toneleie finner en også i *Elsk meg*, og de lange kapitlene gjør at tonen kan være varierende også innad i kapitlene. Isachsen beveger seg mellom to ytterpunkter, et hvor hun beskriver det positive:

Nok en gang dyttet han meg mot murveggen, og selv om føttene mine berørte bakken, følte det som om jeg lettet, som om alle kjipe øyeblikk i livet mitt hadde vært verdt det fordi de ledet til nettopp dette øyeblikket, som ikke var noe annet enn fullstendig perfekt. (Isachsen, 2018, s. 33)

– og et annet, hvor hun beskriver det stikk motsatte: ”Det brant i meg, men ikke på den gode måten. Om det nå finnes et helvete, så er jeg der nå, tenkte jeg, og kroppen min ville brenne opp, bli til aske, og forsvinne” (Isachsen, 2018, s. 109). Tonen i *Elsk meg* er avhengig av om mannen hun er forelsket i, gjengjelder hennes følelser og handlinger eller ikke. I overgangen

fra blogg til bok har Isachsen bevart et språklig uttrykk hvor tonen varierer avhengig av hvilket tema hun skriver om. Variasjonen mellom den muntre og den dystre tonen er med på å gjøre språket nyansert og livlig og fremhever de ulike aspektene som Isachsen fremstiller fra sitt liv både på bloggen og i bøkene. For det andre er Isachsen humoristisk og selvironisk til tider, som når hun i *Forbilde* skriver: ”Hjertet mitt hoppet nesten ut av brystet, og det skal godt gjøres når tre bhåer holder det på plass” (Isachsen, 2016, s. 122). Eller når hun i *Elsk meg* skriver at hun ikke behøvde å anstrenge seg for å få menn, ”så lenge jeg gikk etter partysvensker og idioter” (Isachsen, 2018, s. 21). Et eksempel på humoren som kommer til uttrykk på bloggen, er: ”Min første tatovering... A smooth sea never made a skilled sailor! Holdte på å si ’og den har jeg jo fortsatt’ men åpenbart har jeg det, haha” (Isachsen, 2015, 29. november). Her er humoren også markert med ”haha” for å signalisere det morsomme. Bruken av humor er med på å gi tekstene et personlig uttrykk.

I tillegg til det varierende toneleiet og bruken av humor og selvironi er flere av kjennetegnene på Lies dialogiske sjangre (Lie, 2011, s. 46) og Isachsens dialogiske språkbruk på bloggen videreført til bøkene. Noe som går igjen både på bloggen og i bøkene, er at språket virker spontant og talemålsnært. Det er flere ting som gir språket det spontane uttrykket, men viktigst er kanskje bruken av banneord, engelske uttrykk og dialektord. Ordene ”faen”, ”jævlig”, ”herregud”, ”jævla” og ”helvete” (Isachsen, 2016, s. 28, 29, 56, 97, 114) er blant banneordene som går igjen i *Forbilde*. I *Elsk meg* finner en noen av de samme språklige uttrykkene som ”faen”, ”helvete”, ”fucked”, ”herregud” og ”jævlig” (Isachsen, 2018, s. 9, 30, 157, 196, 204), men banneordene preger ikke språket i like stor grad her. Sammen med banneordene er også engelske ord og uttrykk med på å prege språket på Isachsens blogg. Bruken av engelsk språk er også bevart i begge bøkene; i *Forbilde* skriver hun f.eks. ”you name it”, ”out there” og ”no shit” (Isachsen, 2016, s. 18, 21, 232), og i *Elsk meg* bruker hun blant annet uttrykkene ”hard to get” og ”[r]esting bitch face” (Isachsen, 2018, s. 21, 28). På bloggen bruker Isachsen også sammendratte talemålsformer som ”hakke” (har ikke) og ”ække” (er ikke) (Isachsen, 2016, 25. mai); slike former er nesten helt fraværende i bøkene, utenom ett tilfelle i *Forbilde* hvor det står ”sku’kke” (skulle ikke) (Isachsen, 2016, s. 59). Den kreative bruken av store bokstaver som Isachsen bruker på bloggen, finner en også i begge bøkene. Å bruke store bokstaver framhever ulike ord som f.eks. ”HAN” (Isachsen, 2018, s. 157) når Isachsen i *Elsk meg* vil fremheve at hun er villig til å gjøre alt for ham, han som hun er så forelsket i. Ved enda flere tilfeller har Isachsen en ekspressiv bruk av store bokstaver i *Forbilde*, blant annet etter at hun har operert brystene og ikke føler seg bedre av den grunn og skriver: ”Kanskje var det NESEN min som egentlig var problemet!?” (Isachsen, 2016, s. 159).

Av språklige trekk som Isachsen *ikke* har videreført fra bloggen til bøkene er bruken av forkortelser, utenom forkortelsen ”ok” som hun bruker flere ganger i begge bøkene. Men her kan det diskuteres om dette i det hele tatt skal kalles en forkortelse og ”ok” er også vanlig brukt i skrift. Sagt med andre ord er flere av kjennetegnene på dialogiske sjangre, og bloggen som sjanger, tatt med videre i bøkene. Dette gjelder det talemålsnære språket med banneord og engelske uttrykk, et visst talemålsinnslag og kreativ bruk av store bokstaver.

Det er også likheter i periodeoppbyggingen på bloggen og i bøkene. Periodene er av varierende lengde, noen er lange, andre er svært korte og noen består kun av ett ord. Periodene er altså varierende både på bloggen og i bøkene, men det er to typer perioder som skiller seg ut og er felles både på bloggen og i bøkene. For det første bruker Isachsen flere spørrende setninger repetert etter hverandre. I et blogginnlegg om angst skriver hun: ”Hvorfor føler man på dette? Hvorfor akkurat *meg*? Kommer dette til å bli bedre med årene? Kommer det til å gå over? Eller, gud forby – kommer det til å bli verre? Hyppigere? Mer slitsomt?” (Isachsen, 2016, 10. juli). Mens i *Forbilde* skriver hun:

Hvordan ville du ha fortalt en historie om du bare skulle fortelle den rett frem? [...] Hvordan ville du ha fortalt om livet ditt, om du bare forklarte hendelsesforløpet? Ville du ha klart å forholde deg nøytral til din egen rolle som hovedpersonen i ditt eget liv, og hvordan du er som menneske? Hvem er du, om du bare *er*?” (Isachsen, 2016, s. 228)

Og i det avsluttende kapittelet i *Elsk meg* står det: ”Hva skal man gjøre når et hjerte blir knust? Hvordan skal man finne seg selv igjen? Hvilken topp skal jeg ha på meg i kveld?” (Isachsen, 2018, s. 208). For det andre er gjentakelse brukt som et virkemiddel, hvor Isachsen gjentar lignende setninger. I et kapittel på to sider i *Forbilde* gjentar hun setningen: ”Jeg brydde meg ikke” fem ganger (Isachsen, 2016, s. 108–109). I *Elsk megs* første kapittel blir setningene ”*Jeg er noen. Jeg betyr noe. Jeg er viktig*” (Isachsen, 2018, s. 7–8) repetert, og denne eller lignende gjentakelser dukker også opp senere i boken. I et blogginnlegg gjentar hun at hun er redd: ”I dag har jeg vært redd på bussen. Jeg har vært redd da jeg var hjemme. Jeg har vært redd da jeg gikk ute. Jeg er redd akkurat nå” (Isachsen, 2016, 19. september). Det spørrende og repeterende språket kan i dette tilfellet tolkes som et tegn på usikkerhet, noe som også henger sammen med hvordan Isachsen fremstiller seg selv. I tillegg virker det forsterkende, og er trolig brukt for å understreke viktigheten av det som blir gjentatt eller stadig spurt om.

5.4.3 Sammenfallende tekst

En ting som gjør det ekstra tydelig at Isachsens språkbruk på bloggen og i bøkene har klare likhetstrekk, er at i *Forbilde* har et blogginnlegg fått plass i det ene kapittelet, og inkludert i *Elsk meg* er tekst som tydelig er hentet fra bloggen. Blogginnlegget i *Forbilde* har tittelen ”Hvorfor skriver jeg dette? (Et blogginnlegg)”. Blogginnlegget skiller seg ikke språklig ut fra resten av boken, og flere av de allerede nevnte kjennetegnene er med her, som repeterende spørsmål, bruk av engelske ord og banneord (Isachsen, 2016, s. 210–212). Det eneste som skiller blogginnlegget i boken fra blogginnlegget på selve bloggen (Isachsen, 2016, 24. juli), er at ikke hele det siste avsnittet er inkludert. En kan spekulere i hvorfor Isachsen ikke har tatt med hele blogginnlegget i boken. Trolig er det fordi det går inn på temaer som kjærlighetssorg og depresjon som de følgende kapitlene i boken handler om, og at Isachsen hadde mer å fortelle om sitt liv og derfor ikke kunne la blogginnlegget foregripe resten av historien. Det ene kapittelet i *Elsk meg* er lett gjenkjennelig fra bloggen, og noen av setningene i boken og blogginnlegget er nærmest identiske. Både blogginnlegget og bokkapittelet handler om hva hun er villig til å gi opp for å få mannen hun er forelsket i. På bloggen skriver hun: ”Jeg kan gjøre hva som helst. Jeg kan slette instagrammen min, jeg kan slette facebooken min, jeg trenger aldri å gå ut, jeg trenger ikke å ha venner, så lenge jeg får være med deg” (Isachsen, 2016, 14. februar). Mens i *Elsk meg* står det:

”Jeg kan gjøre hva som helst, jeg kan slette Instagram, jeg kan slette Facebook, jeg trenger aldri gå utenfor døren, jeg skal bevise for deg at jeg er fantastisk og ikke skal såre deg, jeg trenger ikke ha venner, så lenge jeg får være med deg, eller så lenge du i det minste legger hånden din på min og viser at du ser meg”. (Isachsen, 2018, s. 155)

Likheten mellom de to utdragene er åpenbar, og videre i blogginnlegget og kapittelet er det også flere nærmest identiske formuleringer. Sitatene eksemplifiserer også at språket er blitt normalisert (f.eks. fra ”facebooken min” til ”Facebook”), kanskje i forlaget av en språkvasker, og dermed blitt løftet høyere i den skriftlige sfæren. Videre i *Elsk meg* dukker det opp flere formuleringer som er klart gjenkjennelige fra bloggen. Flere ganger i boken gjentar Isachsen at hun løper opp trappen i gangen til mannen hun er forelsket i (Isachsen, 2018, s. 78, 103), og et sted skriver hun:

”Førstemann opp!” ropte han, og satte etter meg opp trappen. Jeg løp og han jaget etter meg. Han stakk meg med nøklene i ryggen og jeg satte opp farten, hev etter pusten, lo fra dypet av magen. Når vi kom opp til øverste etasje stoppet jeg alltid andpusten opp

ved døren og fikk et kyss, lent opp mot veggen. (Isachsen, 2018, s. 115)

– og på bloggen står det:

Jeg kan løpe ned trappene vi har hatt kappløp i. Du løp alltid bak meg, stakk meg med nøkkelen i ryggen og jeg lo. Løp raskere. Du kunne alltid ha slått meg i kappløpet men du valgte å la være. Jeg måtte alltid vente på deg når vi kom til døren din og du skulle låse opp. Da stoppet du alltid. Fiklet med nøklene og kysset meg samtidig. (Isachsen, 2016, 17. juli)

Likhetstrekkene understreker for det første at Isachsen har tatt opp like tema på bloggen og i bøkene, og for det andre at språket er lignende. Den sammenfallende teksten viser tydelig hvordan Isachsen har overført tekst fra bloggen til boken og bevart sitt språklige uttrykk. Enda et eksempel som fremhever dette er hennes bruk av korte sitater i tekstene. I *Elsk meg* har Isachsen inkludert flere sitater innimellom kapitlene, et av dem er: ”**Jeg vet at veien vi går på, ikke leder noe sted. Men vi fortsetter å gå likevel**”¹⁶ (Isachsen, 2018, s. 121). I flere blogginnlegg har også Isachsen tatt med slike sitater, som når hun i innlegget vist til ovenfor skriver: ”**Ikke gjør det her mot meg’ hadde jeg sagt. Vel vitende om at jeg gjør det mot meg selv. Jeg har fri vilje, jeg kan gå**”¹⁷ (Isachsen, 2016, 17. juli). Selv om sitatene ikke er like, viser de hvordan Isachsen bryter opp tekstene. Sitatene står for seg selv og er i tillegg både på bloggen og i *Elsk meg* uthevet med fet skrift. Uthevingen er trolig brukt for at sitatene skal skille seg ut, og de kan tolkes som et forsøk på å vekke følelser hos leserne – enten fordi Isachsen vil fremheve hva hun tenker og føler, eller fordi hun ønsker at leserne skal kunne kjenne seg igjen i hennes erfaringer. At innlegg, deler av innlegg, eller lignende innlegg blir overført fra bloggen til bøkene uten at de skiller seg særlig ut, understreker den språklige nærheten i de to sjangrene.

---

¹⁶ Isachsens utheving.

¹⁷ Isachsens utheving.

6 Diskusjon og konklusjon

6.1 Hvorfor gi ut bloggbok?

Et spørsmål som har dukket opp flere ganger under arbeidet med denne oppgaven, er hvorfor Isachsen (og andre bloggere) velger å gi ut bøker. Behøver hun å fremstille seg selv enda et sted når hun alt driver med selvframstilling i så mange ulike kanaler? Isachsen har fremstilt seg selv i hovedsak gjennom bloggen, men også på Instagram, YouTube, i podkast og i ulike TV-programmer, så hvorfor velger hun da også å gi ut bøker? Spørsmålene lar seg kun besvares av Isachsen selv, men de er mulig å diskutere.

Som jeg nevnte innledningsvis, ser det ut til at det er en pågående trend hvor bloggere velger å debutere som forfattere. Utgivelsen av bloggbøker har fått et voldsomt oppsving, og det finnes i dag bloggbøker om flere ulike tema som mat, trening, mote og selvbiografiske bøker. Det kan være flere grunner til at bloggere velger å utgi bøker. For det første kan det hende at Isachsen og andre bloggere har et uttrykksbehov og et ønske om å samle tankene og historiene sine. At Isachsen og andre bloggere har mye å dele, er det ingen tvil om. Kristin Kvaale (2015) kommenterer i sin masteroppgave, om bloggboken som kreativ og økonomisk virksomhet, overgangen fra blogg til bok. Gjennom intervju med syv ulike bloggere som har utgitt bøker, finner hun at bloggerne startet bloggen som en hobby for å dele tanker og ideer og få tilbakemeldinger av leserne. Bloggerne hadde et behov for å bli hørt og et ønske om å skrive til et publikum (s. 69). Det samme gjelder antakelig for Isachsen også, som jevnlig har publisert innlegg på den nå avsluttede bloggen sin i nesten ti år, publisert flere videoer på YouTube og mangfoldige innlegg på Instagram, produsert podkast og deltatt i flere TV-programmer. At hun har et uttrykksbehov, kan ikke betviles, og bokutgivelsene blir enda en bekreftelse på dette. Siden blogger er mer modulbaserte og mindre lineære enn bøker, kan det hende at bloggerne har et ønske om å samle sine historier og tekster i et fastere format. Selv om Blikstad-Balas (2016) skriver om det motsatte – fra lineær til modulbasert lesing – i sin bok *Literacy i skolen*, er det også mulig å bruke hennes argumenter til å si noe om overgangen fra modulbasert til lineær lesing. Blikstad-Balas hevder at forfatteren tidligere hadde en autoritet når det gjaldt hvilken rekkefølge en tekst skulles leses i, men at forfattere av digitale tekster samler tekstene sine og gjør dem tematisk tilgjengelige i moduler (s. 52). Videre betyr det at det omvendte vil finne sted når bloggere gir ut bøker; forfatteren styrer igjen hvilken rekkefølge teksten skal leses i. Rekkefølgen for hvordan en f.eks. skal lese en roman er gitt: ”Du starter der forfatteren har ment at du skal starte og leser avsnitt for avsnitt i den rekkefølgen forfatteren har ment at du skal lese dem” (Blikstad-Balas, 2016, s. 52). Med

andre ord styrer forfattere av bøker rekkefølgen av lesingen gjennom sin skrivemåte og prioritering i teksten, mens forfattere av digitale tekster ikke i like stor grad styrer hvilken rekkefølge teksten skal bli lest i (Blikstad-Balas, 2016, s. 52–53). Når bloggere utgir bøker, får de en mulighet til å samle tekstene sine og styre rekkefølgen de skal leses i. Når det gjelder Isachsen, kommenterer hun selv i *Forbilde* at hun vil ”fortelle *hele* historien” (Isachsen, 2016, s. 6), noe som understreker at hun kan ha hatt et ønske om å samle tankene sine i et fastere format der hun styrer rekkefølgen av lesingen av tekstene. Noe som videre understreker dette enda tydeligere, er at Isachsen allerede har tatt opp flere av bokens tema på bloggen, og dermed fremstår boken som en sammenhengende fortelling om hennes liv hvor tekstene er presentert i den rekkefølgen Isachsen ønsker at de skal leses.

For det andre kan det hende at bloggere velger å gi ut bøker basert på et økonomisk grunnlag. Kvaale (2015) tok i sin masteroppgave for seg blogg-boken som økonomisk virksomhet, og hennes funn var at bokutgivelsen åpnet for flere muligheter ved at bloggvirksomheten ble utvidet til en plattform for et større AS hvor forfatterkarrieren var én av flere deler (s. 69). Altså ble hele bloggerens virksomhet utvidet. Endringene økonomisk sett inndeler Kvaale i befestning av det som allerede er, utvidelse av leserkrets og utvidelse til nye grupper mottakere (Kvaale, 2015, s. 69). Med andre ord kan bokutgivelsen fungere som en bekreftelse på bloggen hvor de faste leserne beholdes, eller som en utvidelse hvor leserkretsen øker. Ønsket om å utvide sin leserkrets og være til stede på flere plattformer er trolig motiverende for de fleste forfatterne av blogg-bøker. Som allerede nevnt er blogg-bøkene populære, og i den nevnte artikkelen i Dagens Næringsliv kan en lese at ”[f]orlagene kaster seg over toppbloggerne” (Ekeberg & Husby, 2018). I artikkelen kan en videre lese at Isachsens første bok hadde et opplag på hele 60.000 (se figur 1), og at boken til bloggeren Anniken Jørgensen gikk inn på en førsteplass på Boklista (for generell litteratur) en knapp måned etter at den ble tilgjengelig for bestilling (Ekeberg & Husby, 2018). *Forbildes* opplag er uvanlig høyt for en debutant. Som førsteopplag blir det vanligvis ikke trykket mer enn 3000 eksemplarer av en roman, og ”[o]pplag over 5 000–10 000 regnes som salgsmessige suksesser”.¹⁸ Dette viser at den økonomiske fortjenesten for Isachsen er utvilsom. Guri Fjeldberg (2019) kommenterer også i et essay for Prosa at selvutleverende blogg-bøker er svært populære fordi de kan gi nærhet, trøst og inspirasjon. Blogg-bøkernes allerede etablerte popularitet kan føre til at de blir en god ekstra inntektskilde og i tillegg kan de øke bloggens leserantall som igjen kan øke inntekten ytterligere. Og siden mange av de bloggerne som har

---

¹⁸ [https://no.wikipedia.org/wiki/Opplag_\(trykk\)](https://no.wikipedia.org/wiki/Opplag_(trykk)) (08.05.2020)

fått utgitt bøker, har skriving som sin inntektskilde, kan bokutgivelsen virke som en naturlig overgang.

For det tredje kan bokutgivelsen betraktes som et karriereløft fordi det å få publisert bøker blir sett på som mer prestisjefyllt enn å blogge. Kvaale (2015) kommenterte også at overgangen fra blogg til bok representerte et karriereløft for bloggerne fordi bokutgivelsen fungerte som en utvidelse av den virksomheten de alt hadde bygget opp (s. 67). Blogger, og særlig rosablogger, har gjerne hatt et dårlig rykte på seg og blitt betraktet som overfladiske og trivielle (Bergstrøm, 2014). Det dårlige ryktet henger sammen med muligheten for selvpublisering. Fordi alle i prinsippet har mulighet til å produsere tekster og gjøre tekstene tilgjengelig for et stort publikum, innebærer det at tekstene ikke kvalitetssikres. Selv om begrepet rosablogg kan virke negativt fordi det brukes om en hel bloggsjanger med stor variasjon i kvalitet, finnes det selvsagt blogger hvor kvaliteten av det som publiseres, kan diskuteres. Blikstad-Balas formulerer muligheten for selvpublisering slik: ”Det å bli utgitt er ikke lenger noe som krever en formell godkjenning fra et etablert forlag eller tilstrekkelige egne midler til å finansiere publisering” (Blikstad-Balas, 2016, s. 57). Hun bruker bloggen som et eksempel på selvpublisering, og videre skriver hun: ”Det er lite trolig at disse bloggerne hadde nådd ut til et like stort publikum dersom de skulle basere seg på noe annet enn selvpublisering i oppstarten, selv om flere toppbloggeres tekster nå utgis i bokform av tradisjonelle forlag” (Blikstad-Balas, 2016, s. 58). Dermed kan en hevde at det fungerer som et kvalitetsstempel når en blogger tar steget fra blogg til bok. Siden alle i prinsippet kan drive med selvpublisering, er det mer prestisjefyllt å få publisert en bok gjennom et forlag. Reinshorn (2015) kommenterer også i sin masteroppgave at Linnéa Myhres overgang fra blogg til roman kan betraktes som en utvikling hos Myhre. Fordi romansjangeren litterært er mer anerkjent enn bloggen, hevder hun at sjangerbetegnelsen roman gir romankonstruksjonen mer autentisitet hos leserne og at leserne stoler mer på identitetskonstruksjonen i romanen enn på bloggen, selv om romanen er mer fiksjonell enn det bloggen er (s. 54–55). Antakelig har også Isachsen hatt et ønske om å utvikle seg og sin karriere og flytte skrivingen sin til en mer anerkjent og helhetlig sjanger. Reinshorn formulerer det slik: ”Selv om bloggmediet er populært og også mer stuerent enn før, måles fremdeles litterær status i større grad i trykte bøker, enn i antall ’likes’ og lesere på nett” (Reinshorn, 2015, s. 55).

En kan også diskutere om blogger har en viss levetid. At det er forskjell på hvor lenge bloggere velger å drive sin blogg, er ikke ukjent. Noen blogger blir avsluttet nærmest like fort som de oppsto, mens andre blogger blir oppdatert i flere år. Noen av de mest populære norske bloggerne som har drevet med blogging over en lang periode, er Isachsen som publiserte sitt

første innlegg i januar 2011, Isabel Raad som har blogget siden 2012, og Caroline Berg Eriksen som har blogget siden 2009, alle disse bloggerne har også fått publisert bøker. I motsetning til Isachsen blogger fremdeles Berg Eriksen og Raad. I TV-serien om Isachsens liv, ”Sophie Elises verden”, har episode to i sesong tre fått tittelen ”Vil ikke være med på et synkende skip”. I serien sier Isachsen i en samtale med venninnen Fetisha at hun ikke tror at blogging vil være ”en greie” om tre år, og at hun ikke vil stå på et synkende skip (Nybø, 2020, 01:40–02:00). Det kan hende at Isachsen har rett i sin uttalelse, og at blogger vil miste sin popularitet i løpet av noen år, og dersom det stemmer, kan det være lurt for bloggere med et sterkt uttrykksbehov å ha boken som et nytt sted for å dele sine historier med et publikum. Nå som Isachsen har sluttet å blogge og arbeider med sin tredje bok, kan en anta at bøkene, sammen med Instagram, blir Isachsens største arena for å uttrykke seg skriftlig fremover.

6.2 Den selvbiografiske bloggbookens konfliktfylte forhold til publikum

Guri Fjeldberg (2019) skriver i den nevnte artikkelen i *Prosa* at bøker som Isachsens og Karl Ove Knausgårds rent etisk er grenseoverskridende ”særlig når de utleverer flere enn forfatteren selv”. Selv om Fjeldberg ikke går noe videre inn på denne diskusjonen, vet vi at slike selvbiografiske bøker (og romaner) kan ha et konfliktfylt forhold til publikum (Gimnes, 1998, s. 16). Haarder (2014) skriver at et av kjennetegnene for performativ biografisme er at virkelige personer og hendelser blir inkludert. Denne bruken av virkelige personer og hendelser kan videre skape skandaler og diskusjoner (s. 12). Dette gjelder også selvsagt for selvbiografier hvor innholdet i bøkene skal skildre virkeligheten. Å fortelle sannheten kan være farlig med tanke på personene i boken og publikum. Én ting er at forfatteren selv velger å utlevere sitt liv i bokformat, men det kan oppstå en konflikt når andre virkelige personer blir nevnt i samme bok. Dette finnes det allerede flere eksempler på. Forfatterne av *Selvfortalt*, Poul Behrendt og Mads Bunch (2016), presenterer i sin bok hvordan autofiksjoner har havnet for retten. De kommenterer at man ikke kan utlevere sin egen historie uten også å utlevere andres, og at det er stor forskjell på å utlevere seg selv og det å bli utlevert av en annen. Videre trekker de frem to paragrafer i Den europeiske menneskerettskonvensjonen, den ene om retten til ytringsfrihet som sikrer forfatteren, og den andre om retten til respekt for familie- og privatliv som sikrer forfatterens omgivelser. Som et eksempel på en forfatter som har blitt truet med søksmål, trekker de frem Karl Ove Knausgård (s. 39). En kan lese blant annet i Dagbladet at Knausgårds familie har vurdert søksmål for uthenging og trakassering av

familiemedlemmer i *Min kamp*.¹⁹ Knausgårds onkel var en av familiemedlemmene som truet med søksmål som videre førte til at samtlige familienavn og mange andre biografiske data ble endret slik at de ikke kunne gjenkjennes (Behrendt & Bunch, 2016, s. 40). Et lignende eksempel kan en finne i sammenheng med utgivelsen av bloggeren Anniken Jørgensens bok *Bare en natt til*. Etter bokutgivelsen ble Jørgensens bok blant annet av anmelder Trine Saugestad Hatlen i VG omtalt som en skandale på grunn av utlevering og omtale av mennesker rundt Jørgensen. I boken omtaler Jørgensen både ekskjæresten, familie, venner og venners familie. Hatlen uttrykker det slik: ”Flere av beskrivelsene av både mennesker og scener er av sånn karakter at jeg av presseetiske hensyn ikke en gang kan gjengi dem her.” Og videre: ”Det er vanskelig å fatte og begripe at Jørgensen får utlevere menneskene rundt seg slik hun gjør i boka” (Hatlen, 2018). Boken ble deretter forsøkt stoppet i retten av Simen Auke, som sammen med Jørgensens ekskjæreste utgjør musikkduoen Broiler. Auke sier at han ikke visste at han ble omtalt i boken, og krevde at den skulle bli trukket tilbake. Jørgensen og Auke ble til slutt enige om forlik, og at Jørgensen bare skulle foreta enkelte redigeringer i neste opplag.²⁰ Det finnes også flere eksempler på selvbiografiske bøker som har mottatt kritikk eller endt i retten for å utlevere andre mennesker, men jeg vil ikke i denne sammenheng gå inn på flere fordi formålet er i denne forbindelsen kun å eksemplifisere det konfliktfylte forholdet mellom selvbiografiske bøker og publikum.

Selv om Isachsens bøker i hovedsak skildrer hennes liv og følelser inkluderer hun også andre virkelige personer. Særlig i *Elsk meg* er mye av fokuset lagt på en annen person og dette kommenterer hun også selv: ”Jobben min var å være selvopptatt, men nå handlet det plutselig om en annen” (Isachsen, 2018, s. 42). At ”alt” handler om en annen, er tydelig gjennom hele *Elsk meg*. For det meste beskriver Isachsen mannen hun er forelsket i, eller forelskelsen og avhengigheten som oppstår etter at hun har møtt ham. Det å skrive om andre virkelige personer kan være en utfordring. Selv om Isachsen har valgt å beskrive sitt forhold til mannen hun er forelsket i, kan det hende at han personlig hadde ønsket å holde forholdet sitt privat. Selv om mannen er blitt anonymisert i boken, kan leseren spekulere i hvem den handler om, og noen kan kanskje til og med finne ut hvem den handler om. En periode etter bokutgivelsen har også Isachsen innrømmet at *Elsk meg* handler om komiker Henrik Thodesen, som det også har vært spekulasjoner om før innrømmelsen. I en artikkel på VG kan en lese at Isachsen i sin egen podkast har innrømmet at boken handler om Thodesen etter at komikeren selv

---

¹⁹ <https://www.dagbladet.no/kultur/familien-vurderer-soksmal-mot-knausgard/65133029> (03.05.2020)

²⁰ <https://www.nrk.no/kultur/krever-skandalebok-stoppet-1.14232314>
<https://www.nrk.no/kultur/blogger-krangel-lost-i-siste-minutt-1.14238731> (03.05.2020)

angivelig skal ha lest høyt fra Isachsens bok på et standupshow.²¹ I *Elsk meg* har Isachsen endret både alder og yrke på den navnløse mannen hun er forelsket i, men når sannheten om hvem den handler om til slutt kommer frem, er boken like utleverende om ham som om Isachsen selv. I bøkene fremstiller hun også andre som leserne har mulighet til å vite hvem er, som ekskjærester, venner og klassekamerater. Utfordringen ved å skrive om andre virkelige personer oppstår når bøkene blir utgitt og i prinsippet kan leses av alle. Dette gjelder både for selvbiografiske blogg bøker og selvbiografiske romaner hvor virkelige personer er inkludert.

6.3 Konklusjon

I løpet av de siste årene har vi sett en tydelig økning av bloggere som har utgitt bøker, og det ser ikke ut til at denne utviklingen er i ferd med å avta med det første. I denne masteroppgaven har jeg undersøkt overgangen fra blogg til bok, og målet har vært å si noe om hva som skjer i overgangen både når det gjelder sjangerperspektivet, selvframstillingen og språket. Ved å sammenligne bloggtekster med de to selvbiografiske bøkene *Forbilde* og *Elsk meg* skrevet av Sophie Elise Isachsen har jeg prøvd å belyse problemstillingen: Hva skjer i overgangen fra blogg til bok? Problemstillingen ble videre delt inn i tre forskningsspørsmål:

1. Hva er likhetene og forskjellene i sjangrene blogg og selvbiografi?
2. Hvordan fremstiller Isachsen seg selv i de to sjangrene?
3. Hvilke språklige likheter og forskjeller finnes det mellom teksttypene?

I det følgende lar jeg de tre forskningsspørsmålene danne rammen for masteroppgavens konklusjon og avslutningsvis kommer jeg med noen tanker om videre forskning.

Dersom en betrakter selvbiografier som en samlebetegnelse for tekster som handler om forfatteren, kan både Isachsens blogg og bøker betegnes som selvbiografier. Likevel har de ulike variantene av selvbiografier egne sjangertrekk, og i analysen undersøkte jeg derfor hva som kjennetegnet bloggen og bøkene som sjanger, og hva som var likhetene og forskjellene. Isachsens blogg inneholder flere av det en kan kalle bloggens sjangertrekk som at innleggene er publisert i omvendt kronologisk rekkefølge, inneholder informasjon om dato og klokkeslett de er blitt publisert, og har en kommentarfunksjon tilknyttet seg (Grüters, 2011, s. 109). Videre inneholder Isachsens blogg informasjon om henne, kategori- og arkivfunksjon, søkefunksjon og linker til hennes andre sosiale medier. Bloggen til Isachsen kan betegnes som

---

²¹ <https://www.vg.no/rampelys/i/G1WrQB/sophie-elise-24-bekrefter-elsk-meg-handler-om-henrik-thodesen> (03.05.2020)

en personlig og dagboklignende blogg eller en rosablogg fordi den for det meste inneholder hverdagslige innlegg om hennes liv. Begge Isachsens bøker er listet som biografier på forlagets nettside, og siden de handler om henne selv, er bøkene selvbiografiske. Bøkene er i hovedsak organisert som kronologiske fortellinger med lineært tidsforløp og plasserer dermed hendelser fra Isachsens liv som tidligere kan ha blitt oppfattet som tilfeldige for bloggleserne inn i en større sammenheng. I tillegg viser bøkene et positivt utviklingsbilde, noe som er et av selvbiografiens sjangertrekk (Egeland, 2000, s. 95). Det som er likt mellom de to sjangrene, blogg og selvbiografi, er for det første at begge handler om Isachsen og er fortalt gjennom en jeg-forteller. For det andre foregir begge sjangrene å representere virkeligheten, selv om forfatteren styrer hva hun vil vise frem, og hva hun vil skjule. Et viktig fellestrekk mellom bloggen og bøkene er at Isachsen tar opp private temaer som psykisk helse, følelser og kjærlighetsforhold. Ved siden av slike private tema tar hun i bøkene opp flere tema som er gjenkjennelige fra bloggen, noe som gjør at innholdet i de to sjangrene har klare fellestrekk. Det som er ulikt mellom sjangrene blogg og selvbiografi, er for det første at rollen som ”venninne” og selger forsvinner i overgangen fra blogg til bok. På bloggen fungerer Isachsen som både ”venninne” og rådgiver og selger overfor sine lesere, mens i boken er det kun rollen som ”venninne” som blir bevart. Det betyr videre at også det kommersielle aspektet som er vanlig i blogger, er fraværende i bøkene. For det andre forsvinner, ved bokutgivelsen, muligheten for direkte kommunikasjon mellom leserne og forfatteren, som er et så viktig kjennetegn for bloggen. Strukturen mellom de to sjangrene er også ulik; mens bloggen er kumulativ og seriell, er bøkene organisert som lineære, sammenhengende fortellinger. Det vil si at blogginnleggene kan leses som selvstendige tekster, mens bokkapitlene må sees i sammenheng med resten av boken. I tillegg har bøkene en tydelig slutt, mens bloggen stadig kan oppdateres. Dette henger sammen med at selvbiografien skrives i ettertid hvor forfatteren har hele handlingsforløpet foreliggende når hun begynner å skrive, mens bloggen er en kombinasjon av tekster som blir til mens tingene hender, og tekster som er mer tilbakeskuende.

Begge sjangrene, blogg og selvbiografi, kan plasseres i skjæringspunktet mellom det private og det offentlige. Det betyr at sjangrene tar utgangspunkt i privatsfæren, men skrives for offentligheten. Slike sjangre åpner opp for at forfatteren kan fremstille og konstruere seg selv etter eget ønske, og det andre forskningsspørsmålet tar sikte på å si noe om hvordan Isachsen fremstiller seg selv i de to sjangrene. På bloggen fremhever Isachsen de sidene ved sin identitet som hun ønsker at andre skal se for å gjøre et godt inntrykk på leserne. Det vil si at det som blir publisert på bloggen, er nøye overveid og grundig utvalgt. I *Forbilde* kan en

lese at Isachsen på bloggen fremstiller det livet hun kunne ønske at hun levde i virkeligheten, der hun hadde mange venner, store pupper, god økonomi og ikke var redd for å "ta ordet" (Isachsen, 2016, s. 92, 56). Fremstillingen på bloggen skiller seg fra hvordan hun fremstiller seg selv utenfor bloggen. Internett symboliserer for Isachsen en virkelighetsflukt hvor hun kan konstruere seg selv og sitt liv etter eget ønske. På bloggen er det ikke bare det tekstlige som er konstruert, men også det visuelle. Bildene bærer preg av at de er oppstilt og planlagt, og i tillegg redigerer også Isachsen bildene sine (Isachsen, 2016, s. 99). Selvfremstillingen på Isachsens blogg kan beskrives med begrepet *fit-in-and-be-myself strategy* som innebærer at bloggeren kombinerer overfladiske og hverdagslige innlegg og oppstilte bilder sammen med innlegg av personlig og emosjonell karakter (Dmitrow-Devold, 2017, s. 72).

Selvframstillingen i *Forbilde* kan oppfattes som et forsøk på å rekonstruere den identiteten hun har skapt gjennom bloggen; innledningsvis forteller hun at ønsket med boken er å "fortelle *hele* historien" (Isachsen, 2016, s. 6). I boken fremstiller Isachsen både hvordan hun er på bak-scenen og på for-scenen. I det sosiale livet trer hun inn i en rolle hvor hun tenker at utseendet hennes er avgjørende for om hun blir likt eller ikke (Isachsen, 2016, s. 21), utseendet fungerer som et skjold for å skjule at hun er usikker og føler seg i veien og plagsom. På bak-scenen fremstiller Isachsen seg selv som usikker og syk, hun sliter med angst, depresjon og selvskading. I *Elsk meg* fremstiller Isachsen seg selv som forelsket og avhengig av en mann hun har truffet, og det virker som hun mister seg selv i forsøket på å få ham. Igjen fremstiller hun en bak-scene hvor hun både beskriver hvor usikker hun er når mannen hun er forelsket i ikke gjengjelder hennes kjærlighet, og intime og seksuelle detaljer. I motsetning til fremstillingen i *Forbilde*, der Isachsen konstruerer en identitet hun er tilfreds med på bloggen, blir bloggen i *Elsk meg* et usikkerhetsmoment fordi hun er redd for å ikke være bra nok for mannen hun har møtt. I overgangen fra blogg til bok oppstår en ny identitet ved siden av blogger-identiteten, nemlig forfatter-identiteten. Det som i størst grad skiller selvfremstillingen i bøkene fra bloggen, er at de mangler det hverdagslige preget og presentasjonen av et "perfekt" liv. Det oppstilte, iscenesatte og "perfekte" livet som fremstilles på bloggen, kan for mange oppfattes som et drømmeliv og står i kontrast til den selvfremstillingen som finner sted i bøkene, hvor Isachsen fremstiller seg selv om usikker, sårbar, psykisk syk og som avhengig av å bli likt av andre. Det blir en kontrast mellom det redigerte og oppstilte på bloggen og det såre og intime i bøkene. En annen forskjell på fremstillingen er at Isachsen på bloggen får mulighet til å rekonstruere seg selv i hvert nye blogginnlegg, men denne muligheten forsvinner ved bokutgivelsen fordi forfatteren mister

kontrollen over sin egen konstruksjon i det boken er blitt utgitt, og hun ikke lenger kan endre noe eller oppklare noe i et kommentarfelt.

Når det gjelder den språklige overgangen fra blogg til bok, forsvinner den dynamiske samhandlingen mellom forfatter og leser fordi leserne ikke kan kontakte forfatteren, og forfatteren ikke kan få direkte tilbakemeldinger av leserne. Kommunikasjonen i bøkene er mer monologisk sammenlignet med bloggens dialogiske uttrykk. Likevel er flere av de typiske trekkene fra bloggens språklige samhandling bevart i bøkene. Dette gjelder for det første den direkte henvendelsen til leseren gjennom bruken av ”du” og ”dere”, og for det andre spørsmål til leserne, som åpenbart ikke lar seg besvares av mottakerne i bøkene. Begge bøkene har Isachsen avsluttet med et kapittel til leserne som understeker at forholdet og samhandlingen med leserne er viktig for henne. Gjennom analysen har jeg funnet at språket på bloggen og i bøkene ikke er særlig ulikt, og dette kommer til uttrykk gjennom Isachsens stilvalg. Isachsen har både på bloggen og i bøkene en engasjert og personlig stil. Toneleiet på bloggen og i bøkene har også likhetstrekk ved at den varierer avhengig av temaet hun skriver om, og kan være enten dyster og alvorlig eller positiv og munter. Variasjonen mellom tonene gjør språket på bloggen og i bøkene nyansert og livlig. Isachsen er også humoristisk og selvironisk til tider både på bloggen og i bøkene. Andre fellestrekk for språket på bloggen og i bøkene er at det virker spontant og talemålsnært ved bruk av banneord, engelske uttrykk og talemålsnære formuleringer. Isachsen har også en ekspressiv bruk av store bokstaver for å fremheve ulike ord. Dette er kjennetegn på språket i digitale sjangre (Lie, 2011). Et språklig uttrykk som Isachsen ikke har videreført fra bloggen til bøkene, er bruken av forkortelser, som også er et kjennetegn i digitale sjangre. Et tydelig fellestrekk mellom bloggen og bøkene er Isachsens bruk av et spørrende og repeterende språk som understreker viktigheten av det det blir spurt om eller gjentatt. Det som gjør det ekstra tydelig at språket på bloggen og i bøkene har klare likhetstrekk, er at et blogginnlegg er inkludert i *Forbilde*, og at tekster i *Elsk meg* er lett gjenkjennelige fra bloggen. Altså finner en sammenfallende tekster i de to sjangrene.

Denne masteroppgaven har undersøkt hva som skjer i overgangen fra blogg til bok med utgangspunkt i Sophie Elise Isachsens tekster, men det finnes flere andre bloggere som også har utgitt bøker som det ville være spennende å undersøke. En ting som hadde vært særlig interessant å undersøke, er om bloggbøkene har en effekt på unges leselyst. Hvordan blir bloggbøkene mottatt av elever? Hva er det som interesserer de unge i disse bøkene? Ved å forsøke å finne svar på disse spørsmålene kunne en også få sagt noe om hvorfor bloggbøkene er blitt så populære.

Litteraturliste

- Behrendt, P. (2006). *Dobbeltkontrakten. En æstetisk nydannelse*. København: Gyldendal.
- Behrendt, P. & Bunch, M. (2016). *Selvfortalt. Autofiktioner på tværs: prosa, lyrik, teater og film*. Frederiksberg: Dansklærerforeningens Forlag
- Bellander, T. (2014) Språk och berättelsestruktur i blogg – En jämförelse av hur en tonåring och en pensionär bloggar om en utflykt. *NyS – Nydanske Sprogstudier*. 2014(46), 132-171. Hentet 04.10.2019 fra <https://www.nys.dk/article/view/17527/15256>
- Berge, K. L. & Ledin, P. (2001) Perspektiv på genre. *Rhetorica Scandinavica: Tidsskrift for skandinavisk retorikforskning*. 2001(18), 4-16. Hentet 09.09.2019 fra https://www.researchgate.net/profile/Per_Ledin2/publication/303805335_Perspektiv_pa_genre/links/5753c21c08ae17e65ec6d37f/Perspektiv-pa-genre.pdf
- Bergstrøm, I. I. (2014, 23. januar). Bloggende jenter stigmatiseres av ordet rosablogg. *Forskning.no*. Hentet 18.09.2019 fra <https://forskning.no/internett-media-kjonn-og-samfunn/bloggende-jenter-stigmatiseres-av-ordet-rosablogg/584787>
- Bjørkelo, K. A. (Red.). (2013). *Gi med en scene! Norsk blogghistorie – ti år med terror, traumer og dagens outfit*. Oslo: Humanistisk forlag.
- Bjørn, C. (2016, 13. oktober). Bokanmeldelse: Sophie Elise Isachsen - «Forbilde». *VG*. Hentet 28.04.2020 fra <https://www.vg.no/rampelys/bok/i/kkj5Q/bokanmeldelse-sophie-elise-isachsen-forbilde>
- Blikstad-Balas, M. (2016). *Literacy i skolen*. Oslo: Universitetsforlaget.
- Blood, R. (2000, 07. september). Weblogs: A History and Perspective [Blogginnlegg]. Hentet 08.09.19 fra http://www.rebeccablood.net/essays/weblog_history.html
- Calvert, C. (2000). *Voyeur Nation. Media, Privacy and Peering in Modern culture*. Colorado: Westview Press.
- Clifford, J. L. (2005) [1970]. Form – typer av biografi. I Ø. Hide (Red.), *Erfaring og forståelse. Biografi som teori og praksis* (s. 109-124). (Ø. Hide, Overs.). Oslo: Unipub forlag.
- de Man, P. (1979). Autobiography as De-facement. *Modern Language Notes*. 94(5), 919-930. DOI: 10.2307/2906560
- Dmitrow-Devold, K. (2017). Performing the self in the mainstream. Norwegian girls in blogging. *Nordicon Review*, 38(2), 65-78. <https://doi.org/10.1515/nor-2016-0391>
- Eakin, P. J. (2008). *Living Autobiographically. How We Create Identity in Narrative*. Ithaca, New York: Cornell University Press.

- Egeland, M. (2000). *Hvem bestemmer over livet? Biografien som historisk og litterær genre*. Oslo: Universitetsforlaget.
- Ekeberg, I & Husby, M. (2018, 04. oktober). Forlagene kaster seg over toppbloggerne: - Interessen for oss, våre historier og våre liv er så stor. *Dagens Næringsliv*. Hentet 12.08.2019 fra <https://www.dn.no/boker/blogg/bloggere/martine-halvorsen/forlagene-kaster-seg-over-toppbloggerne-interessen-for-oss-vare-historier-og-vare-liv-er-sa-stor/2-1-436159>
- Espevik, T. (2018, 4. oktober). Klisjefylt om ugjengjeldt kjærlighet. *NRK*. Hentet 28.04.2020 fra <https://www.nrk.no/kultur/bok/klisjefylt-om-ugjengjeldt-kaerlighet-1.14234303>
- Fjeldberg, G. (2019). Det handler om nærhet. *Prosa*, 2019(4). Hentet 18.09.2019 fra <http://prosa.no/essay/det-handler-om-naerhet/>
- Folkvord, M. H. (2017). *Nå når du sier det – samtale utvikler ny kunnskap. En kvalitativ undersøkelse av fem ungdommers forståelse av fiksjon og iscenesettelse i virkelighetsrepresentasjoner som SKAM, Paradise Hotel og bloggen Sophie Elise*. (Mastergradsavhandling, Høgskolen i Sørøst-Norge). Hentet 18.09.2019 fra <https://openarchive.usn.no/usn-xmlui/bitstream/handle/11250/2488903/MasterFolkvord2017.PDF?sequence=1&isAllowed=y>
- Forbrukertilsynet. (2018, januar). Forbrukertilsynets veileder om merking av reklame i sosiale medier. Hentet 10.10.2018 fra <https://www.forbrukertilsynet.no/content/2017/12/Forbrukertilsynets-veileder-om-merking-av-reklame-i-sosiale-medier.pdf>
- Fuglerud, M. O. (2013). Ung, digital og listet – hvordan rosabloggen tok over samfunnet. I K. A. Bjørkelo (Red.), *Gi med en scene! Norsk blogghistorie – ti år med terror, traumer og dagens outfit* (s. 209-230). Oslo: Humanistisk forlag.
- Fuglerud, M. O. (2015). Jagede rosabloggere. *Nordicom Information*. 37(3-4), 14-17. Hentet 10.10.2019 fra https://www.nordicom.gu.se/sites/default/files/kapitel-pdf/nordicom-information_37_2015_3-4_14-17.pdf
- Gilje, N. (2019). *Hermeneutikk som metode. Ein historisk introduksjon*. Oslo: Det Norske Samlaget.
- Gimnes, S. (1998). *Sjølvybiografier. Skrift, fiksjon og liv*. Oslo: Det Norske Samlaget.
- Goffman, E. (1992) [1959]. *Vårt rollespill til daglig. En studie i hverdagslivets dramatik*. (K. Risvik & K. Risvik, Overs.). Oslo: Pax Forlag AS.
- Greenblatt, S. (2005) [1980]. *Renaissance Self-Fashioning. From More to Shakespeare*.

- Chicago: University Chicago Press.
- Grepstad, O. (1997). *Det litterære skattkammer. Sakprosaens teori og retorikk*. Oslo: Det Norske Samlaget.
- Gripsrud, J. (2015). *Mediekultur, mediesamfunn*. (5. utg.). Oslo: Universitetsforlaget.
- Grüters, R. (2011). *Refleksjon i blogg: En hermeneutisk studie av refleksjon og dens tekstlige og retoriske manifestasjoner i en ny type skrive- og arkiveringsteknologi*. (Doktoravhandling, Norges teknisk-naturvitenskapelig universitet). Hentet 25.08.2019 fra https://ntnuopen.ntnu.no/ntnu-xmlui/bitstream/handle/11250/244000/412695_FULLTEXT01.pdf?sequence=1&isAllowed=y
- Grydeland, M. (2018, 05. oktober). Sophie Elise har skrevet en absurd og utmattende fortelling om besettelse. *Aftenposten*. Hentet 28.04. 2020 fra <https://www.aftenposten.no/kultur/i/On9v6q/Sophie-Elise-har-skrevet-en-absurd-og-utmattende-fortelling-om-besettelse>
- Haarder, J. H. (2014). *Performativ biografisme. En hovedstrømning i det senmodernes skandinaviske litteratur*. København: Gyldendal.
- Habermas, J. (2002) [1962]. *Borgerlig offentlighet. Dens fremvekst og forfall. Henimot en teori om det borgerlige samfunn*. (3. utg.). Oslo: Gyldendal.
- Halliday, M. A. K. (1989). *Spoken and written language*. (2. utg.). Oxford: Oxford University Press.
- Hatlen, T. S. (2018, 03. oktober). Bokanmeldelse: Sophie Elise Isachsen: «Elsk meg»: – Utleverer seg selv. *VG*. Hentet 28.04.2020 fra <https://www.vg.no/rampelys/bok/i/0EyRR2/bokanmeldelse-sophie-elise-isachsen-elsk-meg-utleverer-seg-selv>
- Hatlen, T. S. (2018, 27. september). Bokanmeldelse: Anniken «Annijor» Jørgensen: «bare en natt til»: – En skandale. *VG*. Hentet 03.05.2020 fra <https://www.vg.no/rampelys/bok/i/11yWg9/bokanmeldelse-anniken-annijor-joergensen-bare-en-natt-til-en-skandale>
- Hjelmeland, M. (2016). *Meg, meg selv og jeg – En oppgave om forholdet mellom sosiale medier og romankunst i Linnéa Myhres forfatterskap*. (Masteravhandling, Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet) Hentet 01.05.2020 fra <https://ntnuopen.ntnu.no/ntnu-xmlui/bitstream/handle/11250/2457204/Maria%20Hjelmeland.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

- Isachsen, S. E. (2016). *Forbilde*. Oslo: Cappelen Damm.
- Isachsen, S. E. (2018). *Elsk meg*. Oslo: Cappelen Damm.
- Klausen, A. O. (2015, 18. desember). ”Rosablogger” et nedsettende begrep, mener professor i digital kultur. *Journalisten*. Hentet 18.09.2019 fra <https://journalisten.no/rosablogger-blogg-bloggere/rosablogger-et-nedsettende-begrep-mener-professor-i-digital-kultur/303328>
- Krøger, C. (2016, 14. oktober). Sophie Elises selvbiografi er først og fremst deprimerende lesning. *Dagbladet*. Hentet 28.04.2020 fra <https://www.dagbladet.no/kultur/sophie-elises-selvbiografi-er-forst-og-fremst-deprimerende-lesning/63963858#dugStatusOK>
- Krøger, C. (2018, 03. oktober). Gir bud om en utleverende og kinky kjærlighetshistorie. Det er det ikke. *Dagbladet*. Hentet 28.04.2020 fra <https://www.dagbladet.no/kultur/gir-bud-om-en-utleverende-og-kinky-kjaerlighetshistorie-det-er-det-ikke/70279574>
- Kvaale, K. (2015). *Fra blogg til bok – ”bloggboka som kreativ og økonomisk virksomhet: En kvalitativ studie av norske bloggere som gir ut bøker*. (Mastergradsavhandling, Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet) Hentet 08.08.2019 fra <https://brage.bibsys.no/xmlui/bitstream/handle/11250/2356298/Kvaale%2c%20Kristin.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
- Lie, S. (2011). *Det digitale språket*. Oslo: Ling forlag.
- Lindholm, O. F. (2016, 06. desember). Speil, speil på veggen der... *Prosa*. Hentet 28.04.2020 fra <https://prosa.no/kritikk/speil-speil-pa-veggen-der>
- Ljosheim, V. (2018). *Bidrar norske aviser til å gi bloggere makt? – En studie av Dagbladets rolle i Sophie Elise Isachsen og Caroline Berg Eriksens vei mot makten*. (Mastergradsavhandling, Universitetet i Bergen) Hentet 18.09.2019 fra <http://bora.uib.no/bitstream/handle/1956/16535/Masteroppgave-kandidatnr--100.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
- Melberg, A. (2007). *Selvskrevet. Om selvfremstilling i litteraturen*. (I. Hetland, Overs.). Oslo: Spartacus Forlag.
- Melberg, A. (2017, 25. oktober). Selvbiografi. I *Store norske leksikon*. Hentet 19.09.2019 fra <https://snl.no/selvbiografi>
- Meyrowitz, J. (1985) *No sense of place. Impact of Electronic Media on Social Behavior*. New York: Oxford University Press.
- Miller, C. R. (1984). Genre som sosial handling. *Rhetorica Scandinavica: Tidsskrift for skandinavisk retorikforskning*. 2001(18), 19-35. (K. L. Berge, Overs.). Hentet 08.09.2019 fra <https://www.retorikforlaget.se/genre-som-sosial-handling/>

- Miller, C. R. & Shepherd, D. (2004). Blogging as Social Action: A Genre Analysis of the Weblog. Hentet 25.08.2019 fra https://conservancy.umn.edu/bitstream/handle/11299/172818/Miller_Blogging%20as%20Social%20Action.pdf
- Myhr, A. E. (2017). *Blogg som arena for akkumulering av kapital. En studie i bloggeres semiotiske ressurser i et multimodalt spill*. (Mastergradsavhandling, Norges teknisk-naturvitenskapelig universitet). Hentet 07.10.2019 fra <https://ntnuopen.ntnu.no/ntnu-xmlui/bitstream/handle/11250/2456908/Masteroppgave%20Arnt%20Egil%20Myhr.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
- Måkestad, A. M. (Regissør). (2016). Episode 20 [Episode fra TV-serie]. I V. B. Normann (Produsent), *Bloggerne*. Hentet 06.05.2020 fra <https://sumo.tv2.no/programmer/underholdning/bloggerne/sesong-5/bloggerne-5-episode-20-1102016.html?showPlayer=true>
- Nicolson, S. H. (2005) [1954]. Biografiens praksis. I Ø. Hide (Red.), *Erfaring og forståelse. Biografi som teori og praksis* (s. 77-86). (Ø. Hide, Overs.). Oslo: Unipub forlag.
- Nybø, K. (Regissør). (2020). Vil ikke være med på et synkende skip [Episode fra TV-serie]. I T. Maczim (Produsent), *Sophie Elises verden*. Hentet 03.05.2020 fra <https://sumo.tv2.no/programmer/underholdning/sophie-elises-verden/sesong-3/sophie-elises-verden-3-episode-2-1530125.html?showPlayer=true>
- Olney, J. (Red.). (1988) *Studies in Autobiography*. New York: Oxford University Press.
- Reinshorn, K. H. (2015). "Jeg er ganske sikker på at hun er meg" *Om selvkonstruksjon i tekster av Linnéa Myhre*. (Masteravhandling, Universitetet i Stavanger) Hentet 27.08.2019 fra https://brage.bibsys.no/xmlui/bitstream/handle/11250/286621/Reinshorn_Kjersti_Hinna.pdf?sequence=3&isAllowed=y
- Rettberg, J. W. (2010). Blogging og sosiale medier. I K. Kallberg & A. E. Kleiveland (Red.), *Sakprosa i skolen*. (s. 192-194). Bergen: Fagbokforlaget Vigmostad & Bjørke AS.
- Rettberg, J. W. (2014a). *Blogging. Digital media and society series*. (2. Utg.). Cambridge: Polity Press.
- Rettberg, J. W. (2014b). *Seeing Ourselves Through Technology: How We Use Selfies, Blogs and Wearable Devices to See and Shape Ourselves*. Basingstoke: Palgrave Macmillan.
- Sennett, R. (2002) [1977]. *The Fall of the Public Man*. London: Penguin Books.

- Seppola, H. (2014). *Fotballfrue og gjengen. Selvpresentasjon, kropp, trening og kjønn. Norges mest populære personlige bloggere –en innholdsanalyse av tekst og bilder.* (Masteravhandling, Norges idrettshøgskule). Hentet 18.09.2019 fra <https://nih.brage.unit.no/nih-xmlui/bitstream/handle/11250/221720/Seppola2014v.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
- Serfaty, V. (2004). *The Mirror and the Veil. An Overview of American Online Diaries and Blogs.* Amsterdam: Rodopi.
- Skilleås, O. M. (2005). Selvbiografi som moralfilosofisk diskurs. I Ø. Hide (Red.) *Erfaring og forståelse. Biografi som teori og praksis.* (s. 211-232). Oslo: Unipub forlag.
- Sturrock, J. (1993). *The Language of Autobiography. Studies in the first person singular.* Cambridge: Cambridge University Press.
- Svennevig, J. (2009). *Språklig samhandling. Innføring i kommunikasjonsteori og diskursanalyse.* (2.Utg.). Oslo: Landslaget for norskundervisning. Cappelen Akademiske forlag
- Utdanningsdirektoratet. (2019). *Læreplan i norsk (NOR01-06).* Hentet 24.04.2020 fra <https://data.udir.no/kl06/v201906/laereplaner-lk20/NOR01-06.pdf>
- Veum, A. (2013). Blogging på rosa skjerm. Om roller og relasjoner i ungentebloggar. I S. Hållsten, H. S. Rehnberg & D. Wojahn (Red.), *Text, kontext och betydelse. Sex nordiska studier i systemisk-funksjonell ligvistikk.* (s. 107-124). Huddinge: Södertörns högskola.
- Vold, K. E. (2018, 11. april). Rosablogg. *NDLA.* Hentet 18.09.2019 fra <https://ndla.no/nb/article/13499>
- Woolf, V. (2005a) [1927]. Den nye biografien. I Ø. Hide (Red.), *Erfaring og forståelse. Biografi som teori og praksis* (s. 39-46). (Ø. Hide & W. E. Olsen, Overs.). Oslo: Unipub forlag.
- Woolf, V. (2005b) [1942]. Biografikunsten. I Ø. Hide (Red.), *Erfaring og forståelse. Biografi som teori og praksis* (s. 55-62). (Ø. Hide, Overs.). Oslo: Unipub forlag.

Blogginnlegg

- Isachsen, S. E. (2015, 25. mai). Se min nye tatovering! [blogginnlegg]. Hentet 10.10.2019 fra https://sophieelise.blogg.no/1432505507_25052015.html
- Isachsen, S. E. (2015, 28. juli). Det tok meg 4 år og 477749 kommentarer. [blogginnlegg]. Hentet 10.10.2019 fra https://sophieelise.blogg.no/1438075581_28072015.html
- Isachsen, S. E. (2015, 18. august). Hvordan bli like brun som meg. [blogginnlegg]. Hentet 10.10.2019 fra https://sophieelise.blogg.no/1439900962_hvordan_bli_like_bryn.html
- Isachsen, S. E. (2015, 22. september). ”Din horete feige landssviker”. [blogginnlegg]. Hentet 11.10.2019 fra https://sophieelise.blogg.no/1442929544_din_horete_feige_land.html
- Isachsen, S. E. (2015, 29. november). Min første gang... [blogginnlegg]. Hentet 10.10.2019 fra https://sophieelise.blogg.no/1448810926_min_frste_gang.html
- Isachsen, S. E. (2016, 3. januar). Min blogghistorie. [blogginnlegg]. Hentet 09.05.2020 fra https://sophieelise.blogg.no/1451838363_min_blogghistorie.html
- Isachsen, S. E. (2016, 26. januar). Kan du være den rette? [blogginnlegg]. Hentet 10.03.2020 fra https://sophieelise.blogg.no/1453820847_kan_du_vre_den_rette.html
- Isachsen, S. E. (2016, 27. januar). Du gjorde meg fin!. [blogginnlegg]. Hentet 10.03.2020 fra https://sophieelise.blogg.no/1453919599_du_gjorde_meg_fin.html
- Isachsen, S. E. (2016, 7. februar). Bloggnorge – klikkhorer, forhold og business. [blogginnlegg]. Hentet 26.10.2019 fra https://sophieelise.blogg.no/1453119190_blogg_business.html
- Isachsen, S. E. (2016, 14. februar). Det er du som er problemet. [blogginnlegg]. Hentet 16.04.2020 fra https://sophieelise.blogg.no/1454671205_det_er_du_som_er_prob.html
- Isachsen, S. E. (2016, 25. mai). En sånn liste.. [blogginnlegg]. Hentet 14.10.2019 fra https://sophieelise.blogg.no/1464133935_25052016.html
- Isachsen, S. E. (2016, 10. juli). Angst for angsten. [blogginnlegg]. Hentet 10.03.2020 fra https://sophieelise.blogg.no/1468098323_angst_for_angsten.html
- Isachsen, S. E. (2016, 17. juli). Ikke gjør det her mot meg. [blogginnlegg]. Hentet 07.05.2020 fra https://sophieelise.blogg.no/1468772218_17072016.html
- Isachsen, S. E. (2016, 24. juli). Hvorfor skriver jeg dette? [blogginnlegg]. Hentet 20.04.2020 fra https://sophieelise.blogg.no/1406077081_bobla_som_sprakk.html
- Isachsen, S. E. (2016, 25. august). – meg og tingene du liker –. [blogginnlegg]. Hentet 10.03.2020 fra https://sophieelise.blogg.no/1472135910_meg_og_tingene_du_li.html

Isachsen, S. E. (2016, 19. september). Jeg er så redd. [blogginlegg]. Hentet 10.03.2020 fra https://sophieelise.blogg.no/1474304203_jeg_er_redd.html

Isachsen, S. E. (2016, 21. september). Han liker deg, men han liker deg ikke nok. [blogginlegg]. Hentet 09.05.2020 fra

https://sophieelise.blogg.no/1471637867_19082016.html

Isachsen, S. E. (2019, 28. september). Endelig er det over! [blogginlegg]. Hentet 03.10.2019 fra <https://sophieelise.blogg.no/ending-er-det-over.html>

Isachsen, S. E. (2020, 3. januar). Jeg slutter å blogge. [blogginlegg]. Hentet 24.04.2020 fra <https://sophieelise.blogg.no/jeg-slutter-a-blogge.html>

Figurliste

FIGUR 1: SKJERMBILDE AV TABELL FRA ARTIKKEL I DAGENS NÆRINGSLIV	8
FIGUR 2: SKJERMBILDE FRA ISACHSENS BLOGG	48
FIGUR 3–6: SKJERMBILDER FRA FIRE ULIKE BLOGGINNLEGG PÅ ISACHSENS BLOGG FOR Å ILLUSTRERE TYPISKE BLOGGBILDER	73